Prèkè

MAN verliest VICTORie

Amigoe

VANDAAG

DR COURTNEY BLACKMAN ...aanpassen...

101STE JAARGANG — NO.: 219

VRIJDAG 21 SEPTEMBER 1984

Nieuws in vogelvlucht

BEIROET — De tol van de zelfmoordaanslag op de VS-ambassade in Beiroet is 23 doden en 71 gewonden. De hele voorgevel van het gebouw is bij de ontploffing weggeslagen. De meeste slachtoffers zijn Libanezen die voor een visum kwamen. De gebruikte auto had een diplomatiek kenteken en was gestolen bij het hoofdgebouw in Beiroet; de chauffeur toonde aan de Libanese wacht op 200 meter van het gebouw een persoonsbewijs, maar toen deze twijfelde werd hij doodgeschoten waarop de auto naar het gebouw reed, zigzaggend tussen de betonnen blokken.

*****

WASHINGTON — Volgens president Reagan is de aanslag in Beiroet een daad van het wereldterrorisme. Hij werd gistermorgen vroeg gewekt om hem het gebeuren mee te delen. Wij weten dat dit terrorisme het gemunt heeft op veel mensen, niet alleen onze eigen mensen maar ook op die van andere landen. Wij kunnen echter niet ergens in een hol kruipen en ophouden te functioneren, aldus Reagan.

*****

WENEN — De SU is na 16 maanden overleg bereid een aantal van zijn kerncentrales en onderzoekreactoren te onderwerpen aan het toezicht van het Internationaal bureau voor kernenergie IAEA. De ontwerp-overeenkomst behoeft nog het fiat van de IAEA gouverneurs-raad. Dit toezicht is vooral bedoeld om te voorkomen dat splijtstof, bedoeld voor vreedzame toepassing, wordt aangewend voor militaire doelen.

*****

SAKMOUR — Bij de moordpartij door de christelijke militie onder Islamieten in het Zuidlibanese dorpje Sakmour zijn 12 doden en 23 gewonden gevallen. Er kwam pas een einde aan het doden toen Israelische officieren tussen de miliciens en de burgers gingen staan. Dit gebeuren is een grote tegenslag voor het streven van Israel deze militie van 1500 man tot een betrouwbare militaire macht te maken welke de veiligheid kan waarborgen in dit gebied zodat Israel zich kan terugtrekken.

*****

LONDEN — Het Britse kabinet is akkoord met het ontwerp verdrag met China over de teruggave van Hongkong aan Peking in 97. De ondertekening is volgende week. Daarna wordt de tekst bekend. Er is 2 jaar over onderhandeld. Hongkong heeft 5,3 miljoen inwoners, grotendeels Chinezen. Het verdrag wil hun toekomst garanderen.

*****

LUXEMBURG — De Derde wereld dreigt de vuilnisbelt van de rijke landen te worden, zo waarschuwde de Nederlandse socialist Muntingh het Paritair comite van de Lome-overeenkomst waarin de EG samenwerkt met 66 Derde wereld- landen in Azie, Afrika, Oceanie en de Cariben. Het milieu in de Derde wereld wordt aangetast door o.m. ontbossing, woestijnisering en verontreiniging.

*****

NEW YORK — De groei van de VS-economie verloopt veel trager en bedroeg in het 3e kwartaal 3,6% (geraamd: 7,6%), terwijl dat in het 2e kwartaal nog 7,1% was, aldus voorlopige gegevens.

*****

BEIROET — Een militair akkoord is gesloten over de legering van het Libanese leger tussen Syrie, het Libanese leger, de Sji'iten en de Druzen. Ook werd tijdens het al 4 dagen durende «conclaaf» van de Libanese regering besloten 3 commissies te vormen, waarvan één met 16 leden van verschillende religieuze groepen welke binnen 1 jaar de grondwettelijke hervormingen moet gaan voorbereiden.

*****

LONDEN — Aan het Britse stakingsfront treedt een verscherping op nu de Transportbond zijn 1,5 miljoen leden opdroeg de stroomcentrales, fabrieken en gasinstallaties «uit te hongeren» door de kolenvoorziening te verhinderen. De Kolenraad wil maandag met het Britse vakverbond TUC praten om te zien hoe men het mijnconflict kan bijleggen.

*****

TORONTO — De Financienministers van het Britse Gemenebest hebben de hoge stand van de VS-rente aangevallen, welke een bedreiging vormt voor de wereld-economie. Zij vinden ook dat de industrielanden het economisch beleid beter moeten coordineren, vooral omdat de VS-groei afneemt en de rente hoog blijft.

*****

COLOMBO — Sri Lanka heeft een plan opgesteld dat een eind moet maken aan het etnische conflict, waarbij al tientallen doden zijn gevallen. De Tamils krijgen meer zelfbestuur, maar de grootste Tamil-partij toonde zich teleurgesteld. Men vindt het te vaag.

*****

PEKING — China ondertekent de internationale conventie welke de ontwikkeling, productie en opslag van biologische wapens verbiedt.

WILLEMSTAD — *Uit de Raad van minister verdwijnen binnenkort maar liefst zes bewindslieden. Die waren gisteren allen aanwezig op een persconferentie waarin de regering een overzicht gaf van hetgeen in de afgelopen regeer- periode al of niet gerealiseerd werd. De stemming onder de aftredende ministers gisteren was duidelijk verschillend. Terwijl premier Don Martina een ietwat terneergeslagen indruk maakte die zeker niet aan het regenachtige weer alleen kon worden toegeschreven, leek minister Ralph Richardson toch wel verheugd te zijn dat er aan zijn periode als "beroeps- politicus" een einde was gekomen. Betto Thomas, die naar het BC terugkeert, leek zich al met de daar te verwachten problemen bezig te houden, terwijl Harold Anastatia peinzend gestemd was. De minste invloed leken de komende veranderingen op Jacques Veeris te hebben. Eddy Werleman tenslotte zei gekscherend het record "kort- ministerschap" op zijn naam te hebben gebracht en vergeleek zijn periode —gezien zijn portefeuille van Volksgezondheid zeer toepasseli k— met een kort doktersbezoek. Rudy Ellis en Leo Chance, die beiden aanblijven, maten zich een passend gestemde houding aan. Op de foto de laatste persbijeenkomst met de ministers, v.l.n.r. Richardson, Ellis, Thomas, Martina, Chance, Anastatia en Veeris.*

Van den Broek verwacht ontmoeting met Udenhout

MEXICOSTAD — Een ontmoeting met de Surinaamse premier Wim Udenhout is zo goed als zeker, zo heeft de Nederlandse minister van Buitenlandse zaken Hans van den Broek bevestigd. De ontmoeting krijgt zijn beslag in de marge van de Algemene vergadering van de Verenigde Naties.

Volgens Van den Broek zijn er geen tekenen vanuit Suriname dat men afwijzend zal reageren op deze mogelijkheid, zo zei hij in Mexico, waar hij op bezoek is. In eerste instantie had Paramaribo op de mededeling dat deze ontmoeting mogelijk zou zijn gereageerd met de wens dat Udenhout met zijn Nederlandse collega Ruud Lubbers wilde praten. Den Haag heeft daarop laten weten dat daar niets van kan komen en dat het enige wat mogelijk is een ontmoeting van de Surinaamse premier met de Nederlandse bewindsman is. Men is er van overtuigd dat Udenhout de hervatting van de Nederlandse ontwikkelingshulp aan de orde zal stellen maar even zeker is ook dat Van den Broek zal wijzen op het uitblijven van het invoeren van democratische structuren in Surname. Den Haag vindt het voornemen om de persvrijheid toe te staan als positief teken wel wat mager. Herstel van de beginselen van de rechtstaat en democratie kunnen namelijk volgens Nederland een bewijs zijn dat gebeurtenissen als de massamoord van 8 december 1984 zich niet meer zullen herhalen. Daarom is dat een voorwaarde voor het herstellen van de normale betrekkingen tussen Nederland en Suriname en voor de hervatting van de ontwikkelingshulp.

Ñapa

Deze week

* Eko di Kurason verstomt niet
* Wereld en Wandel van Michael K
* Amigoe di Mucha
* Interview met Nick Möller
* Ogarkov wellicht in ongenade
* Bloedige onlusten om Zuid Afrika

Dollar weer in opmars

LONDEN — De dollar bereikte in West Europa weer een record-hoogte, ondanks het bericht dat de vooruitgang van de Amerikaanse economie aanmerkelijk minder groot is dan was verwacht. In Amsterdam haalde hij een in dertien jaar niet bereikte hoogte van 3,5685 gulden, terwijl hij donderdag op 3.5150 afsloot. Ten aanzien van de Zwitserse franc kwam hij op een in zeven jaar niet bereikte hoogte uit van 2,5710 francs. Ook ten opzichte van de Canadese dollar boekte de dollar winst.

IN 85 EEN ECONOMISCHE GROEI VAN 3 PROCENT MOGELIJK

Volgens Chemical Bank in zijn jaarlijkse evaluatie:

Economisch herstel in zicht Latijns Amerika

NEW YORK — Begin volgend jaar zullen de meeste landen van Latijns Amerika hun economie zien verbeteren, nadat er in de voorafgaande drie jaar van recessie slechts van een economische achteruitgang sprake is geweest. Nog voor het einde van 1984 zal men het eerste begin zien van het economische herstel. De economische vooruitgang groeit dit jaar met 1,6 procent; dit gebeurt na de ongekende diepe terugval van 3,1 procent achteruitgang in 1983. Zo stelt de belangrijke Amerikaanse bankinstelling Chemical Bank vast in een evaluatie van de Latijnsamerikaanse situatie.

In zijn jaarlijkse studie onder de titel Latin American Economic Trends in 1985 stelt Chemical Bank vast dat het Bruto nationale product in de elf belangrijkste landen op dit continent na de stijging dit jaar van de economische groei met 1,6 volgend jaar met ongeveer drie procent zal toenemen. Ondanks de grote risico's en de onzekerheden in Lat jns Amerika vertrouwen wij er op, aldus het rapport, dat men na de verleden jaar en dit jaar aangebrachte aanpassingen nu op het punt is gekomen van het begin van het economisch herstel in deze landen. Volgens de Amerikaanse bank heeft de door de industrielanden bereikte economische vooruitgang de vraag naar importproducten uit Latijns Amerika doen toenemen. Dit is volgens Chemical Bank de kern-factor voor de oplossing ook van het schuldenprobleem van Latijns Amerika.

Voor Venezuela ziet het er volgens de Amerikaanse bank dit jaar nog niet zo gunstig uit. De stagnatie welke zich verleden jaar presenteerde zet zich voort. Het Bruto nationaal product blijft dit jaar nog nagenoeg gelijk aan dat van verleden jaar. Maar voor volgend jaar ziet het er gunstiger uit. Op basis van de toename van de olie-productie en de terugkeer van het vertrouwen bij de ondernemers treedt er in 1985 een herstel in.

De mogelijkheid is groot dat de economische groei in Colombia traag blijft verlopen in vergelijking met het eind van de jaren zeventig toen men een jaarlijkse groei kende van 5,5 procent. Voor het lopende jaar 1984 zit er een economische vooruitgang van één procent in voor Colombia, zo voorspelt Chemical Bank.

Brazilie toont duidelijke signalen van zijn vooruitgang als gevolg van zijn dit jaar ondernomen pakket economische maatregelen. De behoefte aan buitenlands krediet is al aan het afnemen dankzij het voordelig overschot op zijn handelsbalans en de vermindering van de kapitaal-vlucht. De regering heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het onder controle brengen van zijn fiscale rekeningen en het is te verwachten dat de begroting eind dit jaar tot evenwicht komt in vergelijking met de enorme tekorten van verleden jaar. Met dit alles rekening houdende is het duidelijk dat evenals dit het geval is met Mexico er betekenisvolle stappen zijn ondernomen voor het beperken van de kredietbehoeften terwijl tegelijkertijd de economische groei hervat is na een lange periode van daling.

Ook de vooruitzichten voor Mexico zijn gunstig na het versoberingsprogramma dat is doorgevoerd onder aandrang van het Internationaal Monetair Fonds. Het economisch herstel dat op het ogenblik te zien is, is te combineren met het nakomen van de zware afbetalingsverplichtingen voor zijn schulden, als tenminste de herstructurering daarvan voortgang vindt.

Over Argentinie zegt de Chemical Bank dat daar de totale productie de laatste twee jaren na een recessie een lichte verbetering te zien heeft gegeven. Het tekort op de lopende rekening werd ook redelijk teruggedrongen in vergelijking met de tekorten van de andere schuldenlanden. Maar Argentinie heeft een van de ergste inflatiecijfers van de wereld en wat erger is: de basis van de economie van dit land is niet goed . De Amerikaanse bank denkt dat het mogelijk is dat men de helft van de vijf procent aan economische groei haalt waarop Argentinie mikte. Voor volgend jaar zal het niet meer zijn.

Voor Chili wordt een voortgang van het reeds eerder ingetreden herstel voorzien. Maar dit land heeft ook zijn problemen zoals de politieke situatie en de grote werkloosheid. Dit zijn de grootste risico's voor zijn economisch expansie. In Paraguay gaat het ook de goede kant uit na de terugslag welke men heeft gekend. Voor dit jaar zit er een groei van de economische bedrijvigheid in van twee procent en voor volgend jaar mogelijk meer. De neergang in Uruguay lijkt ook achter de rug. Maar voor een echt herstel is men afhankelijk van de ontwikkelingen in Brazilie en Argentinie. Aldus de Chemical bank in zijn jaaroverzicht over een aantal landen in Latijns Amerika.

Lusinchi waarschuwt voor ordeverstoringen

Dode bij studenten-onrust in Venezuela

CARACAS — Bij ongeregeldheden donderdag als protest tegen het optreden door de Nationale garde van woensdag tegen protesterende studenten is een 27-jarige man in Caracas om het leven gekomen. Van officiele zijde is een onderzoek aangekondigd naar het optreden van de garde tegenover de studenten.

Naar aanleiding van het hardhandige optreden van woensdag waarbij 35 studenten verwondingen opliepen en ook drie leden van de garde werd er donderdag in de omgeving van de Centrale universiteit in Caracas weer betoogd. De betogende studenten hadden zich donderdag onherkenbaar gemaakt door hun gezicht te bedekken. Het ging om een paar honderd studenten. De politie was present met ongeveer tweehonderd man. De politieactie werd geleid vanuit een helicopter. Na het politie-optreden keerde de rust in de omgeving van de universiteit weer.

Het begon allemaal woensdag toen de Nationale garde vijf autobussen met studenten welke op weg waren naar Caracas te onderscheppen. Daarbij ontstond volgens de Nationale garde een vuurgevecht. Een der bussen wist de barricade te nemen en arriveerde daarop in Caracas.

De studenten protesteren tegen een aantal administratieve maatregelen zoals verhoging van de collegegelden en verlaging van de studietoelagen. President Jaime Lusinchi waarschuwde woensdag meteen voor de mogelijkheid dat de studenten op sleeptouw worden genomen door beroepsagitatoren. Inmiddels is een diepgaand onderzoek naar het gebeuren van woensdag aangekondigd.

Bij de ongeregeldheden van donderdag kwam Douglas Armando Blanco om het leven. Het was niet meteen duidelijk of deze 27-jarige een student is of niet. Volgens de politie schoot hij met een revolver op de politie die daarop het vuur beantwoordde. De politie deelde later mee dat Blanco een strafkaart heeft met subversieve daden. Er vielen gisteren nog twee andere gewonden bij de studenten.

Ook buiten Caracas werd er donderdag door de studenten betoogd. In Valencia op 200 kilometer van Caracas, vielen er ook twee gewonden bij rellen. Daar werden ook auto's in brand gestoken in de buurt van de universiteit. In Maracay op 110 km van de hoofdstad, van waar woensdag de bussen met studenten met bestemming Caracas vertrokken welke door de Nationale garde werden tegengehouden was het donderdag ook onrustig. Hetzelfde was het geval in Merida op 700 km van Caracas. Daar deden zich echter geen rellen voor.

Deze studentenrellen zijn de ergste sinds jaren in Venezuela. President Lusinchi heeft de studenten opgeroepen hun problemen in dialoog met de universiteitsleiding op te lossen en niet de straat op te gaan, waar zij worden misbruikt door bepaalde figuren. Lusinchi waarschuwde dat hij geen ordeverstoringen zal toestaan.

Onderzoekcommissie bevestigt:

In smerige oorlog 8000 verdwenen in Argentinië

BUENOS AIRES — Een mensenrechtencommissie van de Argentijnse regering is donderdag klaargekomen met een rapport van 350 bladzijden over de verdwijningen van Argentijnen onder het vorige militaire bewind. Het rapport zegt dat minstens 8.000 mensen spoorloos verdwenen na door militairen te zijn ontvoerd.

Een afschrift van het rapport zou donderdagavond aan president Raul Alfonsín worden overhandigd, maar bijzonderheden lekten tevoren uit naar de pers.

Het rapport, opgesteld onder voorzitterschap van de romanschrijver Ernesto Sabato, is gebaseerd op vraaggesprekken die over een periode van negen maanden met slachtoffers van foltering, voormalige politieke gevangenen, militaire officieren en verwanten van vermisten zijn gemaakt. Er zijn transcripties aan toegevoegd van getuigenverklaringen en 50.000 diagrammen onder meer van de inrichting van 260 geheime folter- en detentiecentra gemaakt door ex-gevangenen.

Volgens de kranten documenteert de commissie de gevallen van 8.000 mensen, onder wie 172 kinderen, die, zegt zij, verdwenen na om politieke reden door de strijdkrachten te zijn ontvoerd in de zogenaamde "smerige oorlog" die de vroegere militaire regimes in de jaren zeventig voerden tegen linkse opstandelingen.

Het rapport geeft gruwelijke voorbeelden van schendingen van de rechten van de mens. De krijgsmacht reageerde op links terrorisme met terrorisme van de staat, dat veel erger was omdat het gesteund werd door macht en straffeloosheid van een absoluut regime. In veel gevallen vernietigde het leger zijn slachtoffers om identificering te voorkomen. Het slachtoffer van een ontvoering werd meestal in een rivier of in zee gegooid, verzwaard met betonnen blokken aan de benen of gereduceerd tot as.

De minstens 340 geheime concentratiekampen "beheerd door opperofficieren" waren foltercentra waar "helse technologie werd toegepast door sadisten en goed- gedrilde beulen", aldus het rapport.

Burgemeester in Peru vermoord

LIMA — In de Peruaanse provincie Leoncio Prado is de burgemeester van de plaats Pumahuasi om het leven gebracht. Dit gebeurde op het stadsplein. De daders, die gemaskerd waren, hadden hun slachtoffer, Victor Pinan Verde, eerst op andere plaatsen gezocht. De burgemeester behoorde tot de sociaaldemocratische APRI-partij. Het is de tweede burgemeester van deze partij dit jaar die wordt vermoord. Waarom dit gebeurt is niet duidelijk.

Grenada op 3 december naar stembus

ST GEORGE'S — Op 3 december worden op Grenada verkiezingen gehouden voor een nieuw parlement. Zo heeft gouverneur generaal Sir Paul Soon meegedeeld. De laatste keer dat de bevolking van Grenada naar de stembus kon gaan was op 7 december 1976.

Met deze verkiezing wordt in feite de periode afgerond welke begon met de invasie door de Verenigde Staten samen met een symbolische politiemacht van een aantal Caribische landen. Sindsdien is er een paar honderd man Amerikaans militaire personeel achtergebleven. De invasie volgde op de moord op premier Maurice Bishop en aanhang die indertijd de macht overnam van premier Eric Gairy. Bishop voer een linkse koers welke voor de groep rond Bernard Coard echter niet dogmatisch en links genoeg was, zodat Bishop aan de kant wordt geschoven en uiteindelijk vermoord.

MENSEN

Een uitstapje naar North Carolina met zijn baasje is een 14-jarige hond niet in zijn koude kleren gaan zitten. TOADIE is namelijk niet zomaar een hond. De Schotse collie heeft reeds meerdere prijzen in de wacht weten te slepen vanwege zijn enorme sprongkracht en het opvangen van "frisbee's" die in de lucht worden gegooid. Tot ieders verdriet verdwaalde de hond tijdens het uitstapje en de eigenaar moest zonder Toadie huiswaarts keren. Hij had zich er al bij neergelegd dat de hond waarschijnlijk dood zou zijn omdat het dier door niemand was gezien. Na 17 dagen stond de oude Toadie echter voor de deur. Het dier had maar liefst 350 mijl afgelegd. Zoals deze Curaçaose hond op de foto zal ook de 14-jarige Toadie menig hekken hebben moeten trotseren om zijn weg naar huis te kunnen vinden.

*****

Het aantal **EXECUTIES** in de Verenigde Staten neemt weer toe. In de gevangenis in Starke in Florida is de 34-jarige Henry door electrocutie terechtgesteld voor de moord die hij in 1974 pleegde op een 81-jarige man in Orlando. De executie van Henry was de zevende terechtstelling in Florida dit jaar en de 24ste sinds in 1976 in de Verenigde Staten de doodstraf opnieuw werd ingevoerd.

*****

De Zweedse vreemdelingendienst heeft er drie maanden voor nodig gehad om uit te maken of Matti Soukka zich met zijn TWEE VROUWEN en vijf kinderen in Zweden mocht vestigen. De Zweedse 39-jarige landmeter Matti Soukka van Finse afkomst heeft geruime tijd in Zambia gewoond en trouwde daar met de 27-jarige Gladness en de 30-jarige Joyce. Uit deze huwelijken werden vijf kinderen geboren. Soukka weet dat zijn situatie nogal bevreemding wekt bij zijn landgenoten, maar van afstoting van een van zijn vrouwen wil hij niet horen. "Ik houd van allebei evenveel en ruzie maken is er nooit bij", zegt Soukka.

*****

Al in de tijd van Godfried Bomans was er een roep om een *school voor schrijvers*. Eindelijk is het dan zover. In oktober gaat een VAKSCHOOL voor schrijvers van start. Voorlopig kunnen er maar 35 leerlingen geplaatst worden. Er zal gedoceerd worden in de vakken dramaschrijven en nieuws- schrijven. Het is de bedoeling dat de school in de toekomst uitgroeit tot een volwaardige vak- opleiding. Leerlingen met een middelbare opleiding genieten de voorkeur. De cursus- kosten, die 900 gulden bedragen, zullen voorlopig uit eigen zak betaald moeten worden. De vakschool zal eerst resultaten moeten tonen alvorens subsidies verstrekt zullen worden.

*****

Een vijftien-jarig meisje in Luxemburg is waarschijnlijk het slachtoffer geworden van een GEESTUITDRIJVER. Ze werd gevonden in een kooi in een schuur. Het lichaam verkeerde reeds in verregaande staat van ontbinding. De politie vermoedt dat het meisje door ondervoeding om het leven is gekomen. Op verzoek van een tante van het meisje was de politie gaan zoeken. Ze vonden haar uiteindelijk in de schuur van het huis van de vriend van de moeder van het slachtoffer. De man staat bekend als geestuitdrijver.

*****

Een 29-jarige havenarbeider in de Italiaanse stad Livorno heeft deze week bekend dat twee van de drie sculpturen die uit een plaatselijk kanaal werden opgevist en werden toegeschreven aan AMEDEO MODIGLIANI, door hem werden vervaardigd. De haven- arbeider, een amateur- beeldhouwer, vertelde de twee koppen die nu als "Modi I" en "Modi II" bekend staan, zelf te hebben gemaakt en vervolgens in het kanaal te hebben gegooid. Tien dagen geleden nog beweerden vier studenten in Livorno de "Modi II" te hebben gebeeldhouwd en bij wijze van grap in het kanaal te hebben geworpen, nadat zij hadden gelezen dat erin werd gedregd. De drie sculpturen werden in juli en augustus opgehaald uit een kanaal waarin zij volgens de overlevering 75 jaar geleden door Modigliani waren gegooid uit ongenoegen over ongunstige kunst- kritieken. Drie van de vier studenten die beweerden de Modi II te hebben gemaakt met behulp van een boor, hamer en beitels, herhaalden hun prestatie van de week op de televisie onder het toeziend oog van van kunstkenners. Enkele van de deskundigen vonden naderhand dat de resultaten van deze proeve een goede gelijkenis met een Modigliani vertoonde, andere haalden hiervoor echter hun neus op.

*****

Op het kantoor van de luchthaven- meester op Aruba werd SERVINIO TROMP gehuldigd vanwege het feit dat hi 25 jaar werkzaam was bij de overheid. In zijn begin- periode verrichtte hij verschillende werkzaamheden. In 1967 werd hij gepromoveerd tot bewaker en in 1973 werd hij ambtenaar op de luchthaven. Op de foto biedt waarnemend Luchthaven- gedeputeerde Nelson Oduber (links) jubilaris Tromp de bekende enveloppe met inhoud aan.

*****

De wegens oorlogs- misdaden veroordeelde PIETER MENTEN heeft al sinds 1976 een schuld aan het veiling- huis Sotheby voor de aankoop van kunstwerken. Het veiling- huis liet toen beslag leggen op de villa van Menten in Blaricum. De villa brandde echter geruime tijd geleden gedeeltelijk af. Na de brand werd het pand echter nog getaxeerd op negen ton. De vice-president van de rechtbank in Amsterdam heeft Meta Pauw de opdracht gegeven de villa binnen drie maanden te verkopen. Met de opbrengst kan zij dan een deel van de schuld van Menten van ruim een miljoen aan het veiling- huis betalen. Doet ze dat niet, dan mag Sotheby de villa veilen. Meta Pauw is van tafel en bed gescheiden van Menten en is hierdoor de eerste hypotheekhoudster gebleven.

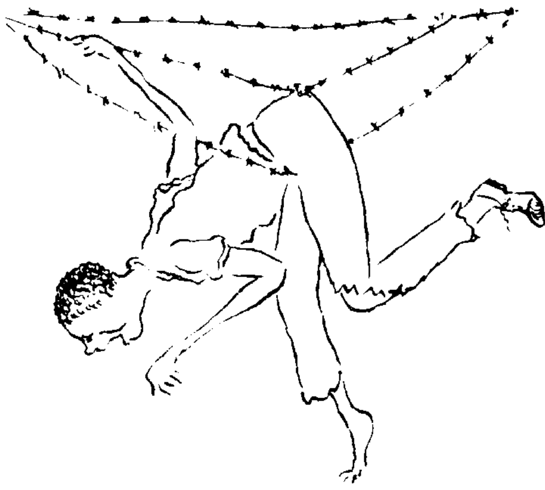
*****

De regering van de Afrikaanse staat Burkina- Faso (het voormalige Opper Volta) heeft 22 september uitgeroepen tot de Dag van Wederzijdse Hulp en Gezins- solidariteit". De regering vindt namelijk dat er een noodzakelijke MENTALITEITS- VERANDERING moet plaatsvinden ten opzichte van het huishouden. Ze hebben alle mannen opgeroepen op 22 september de boodschappen te doen. Zo wordt het mannelijke bevolkings- deel' in staat gesteld zich nader te verdiepen in deze bezigheid, die tot dusver uitsluitend door vrouwen werd uitgeoefend.

*****

Het grootste ideaal van de Amerikaanse Cosandra Williams was ooit eens met een of ander wereld- record in het GUINESSBOEK van wereld- records te komen. Zo maakte zij een paar jaar geleden met haar man een afspraak dat hij namen zou geven aan hun zoons en zij aan hun dochters. Toen ze een dochter kreeg, was het dus haar beurt. Gedreven door het Guinessboek gaf ze haar dochter twee voornamen waarvan de eerste 1019 en de tweede 36 letters telt. Cosandra Williams heeft in de namen van haar dochtertje de namen verwerkt van familie- leden, steden en landen en van twee van haar favoriete automerken. De burgerlijke stand in Austin, Texas, heeft twee extra bladzijden in het trouwboekje van het echtpaar nodig gehad om de twee voornamen op te tekenen. Het oude record stond op 598 letters. De roepnaam van de pasgeborene zal zijn: "Jameshauwnnel".

*****

EKSTREMO

Mira swa, bo ke bisami
ta ki interés bo tin
yama warda di Polis
djis pasó b'a mir'un mucha
lat den oranan djanochi
ta kana den kurá di skol?

Pa nan bin spant'e kriatura
ku pistol ku karabina
pon'e kore, bula waya
p'e pober lastimá su kurpa
ku pa resto di su bida
e por keda mankaron?

Kuantu gobiernu ta pagabu
pa bo kana spioná?
I unda b'a sali k'e lokura
di bin stipulá ta kuántor
un mucha mester ta den kas?
O ni mi mes ku ta su Tata
no ta manda riba dje.

OPI (35-84)
(Organisashon Planifikashon Independensha)

Correspondentie

Uit **Guyana** komt het verzoek tot correspondentie van drie zusters van de familie Wilson.

Sheila Wilson wil corresponderen met personen tussen de 25 en vijftig jaar. Haar hobbies zijn correspondentie, reizen, naaldwerken en koken.

Carol Wilson van zeventien jaar is geïnteresseerd in pen pals van tussen de zeventien en veertig jaar. Haar hobbies zijn correspondentie, omgaan met mensen, reizen en koken.

June Wilson van twintig jaar heeft als hobbies lezen, sociale aktiviteiten, zingen, koken en kamperen. Zij heeft geen voorkeur voor bepaalde leeftijdsgroepen.

Alle drie hebben als adres 83 Accabre Drive, Kara Kara, McKenzie, Linden Town Guyana.

*****

DETROIT — Bij GM is een voorlopig akkoord bereikt ter oplossing van het arbeidsconflict. Er werd bij 17 van de 29 bedrijven al gestaakt.

*****

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Caroline Thode, Laureen Ravelli-Schenk, Hanneke van Kouwen, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Vertegenwoordigster / Correspondente: Ruth Hassell, Hell's Gate, tel.: 2265, 2266 (werk) en 2299 (thuis).

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente: mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

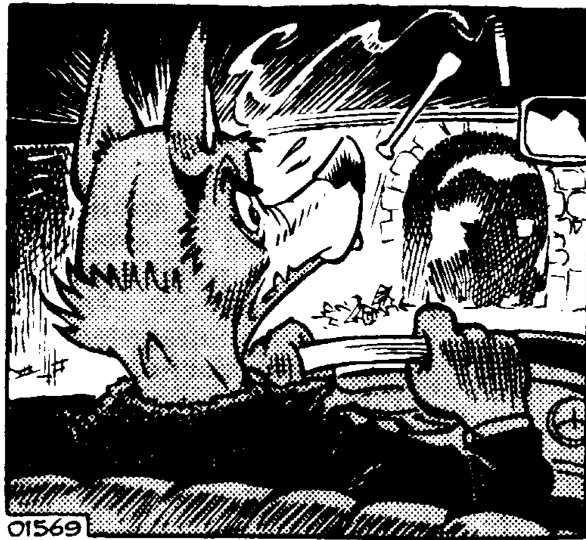
DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Abonnementen en Incasso) mv. A Wong - Loi - Sing, Noord Salinja

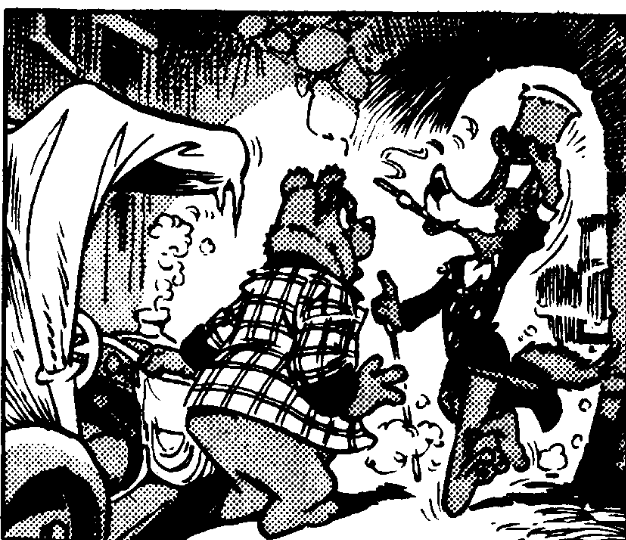
Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80.15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en de Vergelder

Door Marten Toonder

01569 — De grote verkoper Bigbus stuurde zijn automobiel op snelle wijze door de stad, terwijl hij voldaan glimlachte.

"Een ochtend van bevredigend zakendoen," stelde hij vast. "Een eigenaardig valies vol geld verdiend, en een fraai voertuig om in te rijden. Lux emergo, zeiden de ouden reeds als ze keizer werden. En nu de stad uit, zonder op te vallen. Eens kijken; de Achterpoort lijkt me de aangewezen uitgang."

Met deze gedachte rondde hij op gierende banden een bocht, zodat de bedoelde poort vlak voor hem opdoemde. Maar omdat hij zag, dat de doorgang verstopt was, remde hij scherp en stapte uit onder het mompelen van een antieke verwensing. De bestuurder van de klemgraakte wagen slaagde er echter in om zonder zijn hulp vrij te komen, door krachtig achteruit te rijden.

"Nee, maar!" riep hij uitstijgend uit. "Heer Bikbus!"

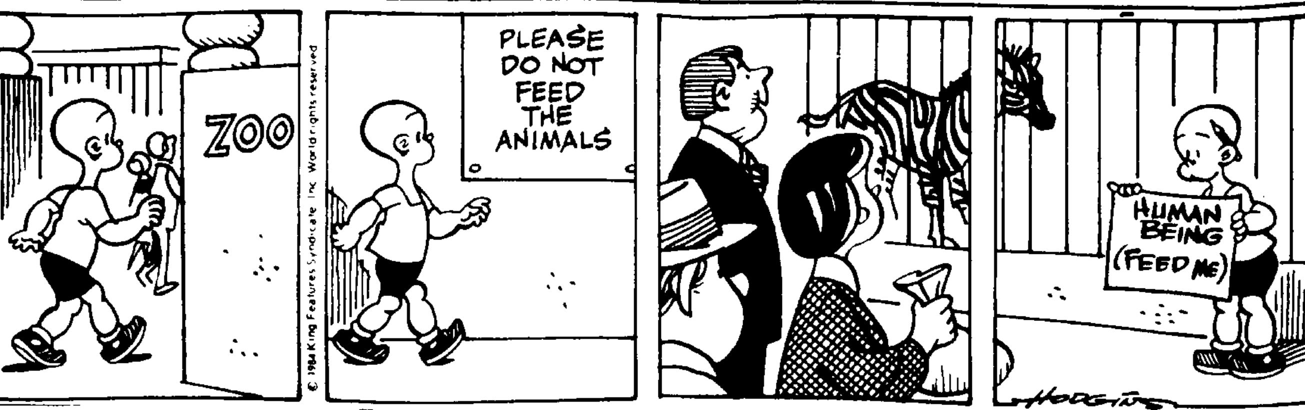
"Dat is toevallig," gaf de ander toe, terwijl hij zich bliksemsnel van de schrik herstelde. Hij lichtte de hoed en hernam: "Ik was juist op weg naar u toe, want ik heb vanmorgen zaken genoeg gedaan."

"O eh... dat is vlug," zei heer Bommel. "Hebt u nu die ton al verdiend?"

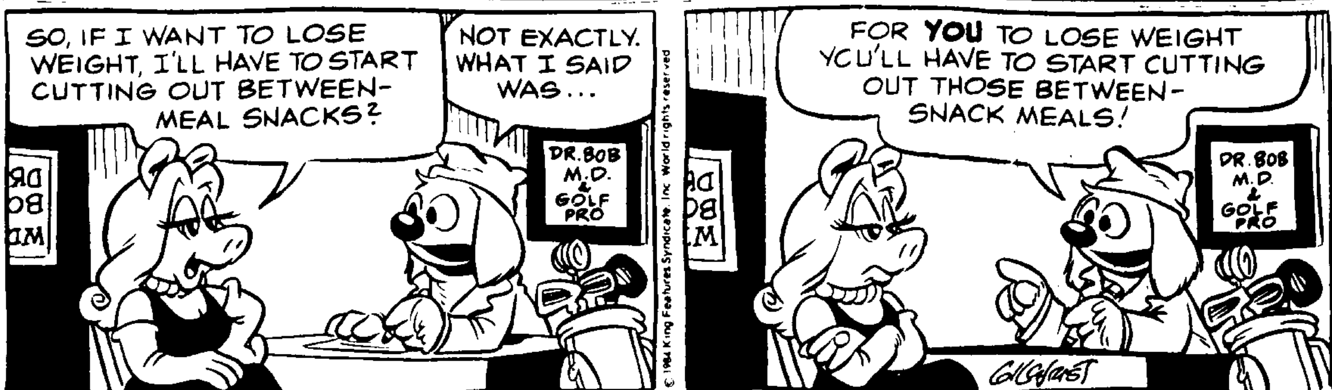
"Ton?" herhaalde de meester- koopman onthutst. "Wat bedoelt u?"

"Ik bedoel de ton, die u dagelijks omzet omdat u er anders niet aan begint," verduidelijkte heer Ollie. "Dat zei u toch? Het zou mij wel goed uitkomen als u mij die even gaf, want Joost heeft om salarisverhoging gevraagd, en gisteren heb ik de Vergelder gevuld en zodoende gaat mijn bankrekening lelijk omlaag."

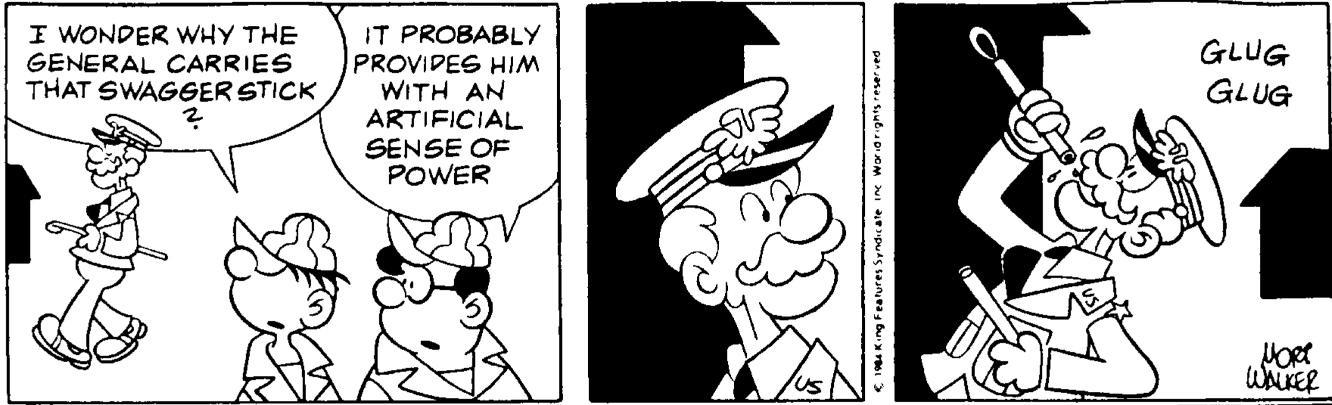
HENRY ® By Dick Hodgins

Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

AANPASSING AAN INFORMATIE-ERA VEREIST

Dr Blackman op KvK-symposium

Vakbonden dreigen uit te sterven

WILLEMSTAD— De vakbonden zijn met uitsterven bedreigd als ze hun doelstelling niet aanpassen aan de veranderde omgeving, aan de overgang van het industriële, naar een informatie-tijdperk. Dan is hen hetzelfde lot beschoren als die van de diersoorten die nalaten zich aan te passen aan de veranderde omgeving. Dit is de boodschap die dr Courtney Blackman, direkteur van de Centrale bank van Barbados had voor de vakbonden, bij de opening van een symposium van de Kamer van Koophandel, over de rol van particuliere ondernemingen.

Blackman wijdde uit over de transitie- periode die nu ingeluid is van de industriële naar de informatie- tijdperk.

Hij vergeleek de exploratie van de nog onbekende horizon voor wat betreft de particuliere onderneming met een boottocht: eerst moet vastgesteld worden welk doel er achter die horizon ligt, om vervolgens te komen tot het uitstippelen van een koers. Daarna moeten de nodige voorbereidingen getroffen worden voor het ondernemen van de "reis" en moet de juiste "bemanning" bij elkaar gezocht worden, die begrip heeft voor de doelstellingen en het functioneren van de particuliere onderneming. Volgens Blackman spelen hierbij de vakbonden een belangrijke rol, en hij was dan ook verheugd te zien dat ze betrokken zijn bij dit symposium.

Hij had diverse suggesties hoe de particuliere onderneming de relatie met andere sectoren kan verbeteren, en zodoende ook de algemene kansen op succes in de komende decennium. Hoewel op deze "reis" deze landen misschien niet beschikken over het deskundige apparatuur dat elders gebruikt wordt, kan door middel van sociale wetenschappen gewerkt worden aan verbreding van de sociaal, economische en politieke basis voor de toekomst, meent hij.

Studenten van de sociale wetenschappen schrijven de turbulentie die deze landen nu doormaken toe aan de overgang van het industriële naar het informatie- tijdperk. "Een overgang die gekenmerkt wordt door revolutionaire ontwikkelingen in de computer- en informatie technologie. In dit nieuwe tijdperk heeft de informatie de fysieke grondstoffen vervangen, inclusief energie, als de kritische inbreng in het economisch proces. Informatie is de grondstof van (technische) wetenschap", meent Blackman.

In dit nieuwe tijdperk is de driespan van informatie— wetenschap— management de vervanging geworden van de driedeling land— kapitaal —arbeid van de klassieke economie als de basis productie- factoren. Dit verklaart dan ook de daling in waarde van fysieke export-producten, dat vooral voelbaar is voor de Caribische regio, die aangewezen zijn op export van vooral ruwe grondstoffen. Dit heeft geleid tot een terugloop met bijna vijftig procent in de export van enkele landen, wat catastrofale gevolgen heeft op de betalingsbalans van die landen. Dit geldt ook voor olie- eindproducten, waar op de Antillen eveneens het effect gevoeld is.

Omdat ze volledig in beslag genomen zijn met de eigen problemen zijn de ontwikkelde landen steeds ongevoeliger geworden voor de problemen van de minder ontwikkelde landen, zei Blackman. Een andere "donkere wolk" ziet hij in de toenemende problemen die regionale landen hebben over hun buitenlandse schulden.

De koers die ingeslagen moet worden hangt af van diverse factoren. Ten eerste moet in rekening gehouden worden dat niet teveel verwacht moet worden van de ontwikkelde landen, en alleen minimale leningen bij de internationale organisaties, tegen hoge rentes en onder strenge voorwaarden. "We zullen onze eigen management- en entrepreneurs- capaciteiten moeten ontwikkelen".

Ten tweede moeten we ons aanpassen aan het informatie-tijdperk. Dat houdt in aanpassing en modernisering van de huidige, traditionele industrieën. Bovendien moet getracht worden de markten die de Caricom nu beslaat uit te breiden en dan vooral naar de grotere Caribische eilanden toe. De Caribbean Basin Initiative biedt tevens interessante uitdagingen, zei hij.

Eenmaal op deze koers kan vastgesteld worden welke deskundigen er op management- niveau nodig zijn. "De meest kritische functie van management in de komende tien jaar is die van marketing", aldus Blackman. Marketing is niet alleen verkoop van goederen en diensten. Het omvat het ontwikkelen van nieuwe markten en nieuwe producten, het anticiperen van bepaalde behoeftes die vervuld moeten worden en het ontdekken van minder dure bronnen van bestaan en technologie.

De particuliere onderneming kan nieuwe markt- ventures scheppen ter stimulering van het ontstaan van nieuwe bedrijven. Massa- producerende bedrijven acht hij evenwel buiten het bereik van de kleine landen. De effectiviteit van het gebruik van de bestaande middelen door het vergaren en verwerken van informatie effectiever te maken moet gecombineerd worden met gebruik van computers. Bovendien moet men zoveel mogelijk proberen zich te adapteren aan de veranderende omgeving, en deskundige staf aan te trekken.

Dit geldt ook voor de vakbonden, benadrukte Blackman. Ze hebben zich opgesteld zowel tegen de overheid als tegen de management van bedrijven in het Caribisch gebied. De vakbond was het gevolg van het industriële tijdperk. Het nu ingeluid tijdperk van informatie brengt het bestaan van de vakbond in gevaar. In het Caribisch gebied heeft de regering reeds geregeld bepaalde feiten opgelegd aan de vakbonden middels een wet, iets wat zo'n twintig jaar geleden ondenkbaar was.

Blackman kon niet zeker zeggen of de vakbonden zich wel bewust zijn van hun verzwakte positie. Ten eerste zijn er de "geschoolde" arbeiders, die zich niet zo gauw door de vakbond laten overreden. Ten tweede heeft de computer de eis van precisie verscherpt; een situatie waarin arbeidsconflicten niet op hun plaats zijn. Ook is er een groeiende afkeurende houding ten opzichte van stakingen. Bovendien brengt het invoeren van computers met zich mee dat er meer individualistisch gewerkt wordt, wat organisatie onder de werknemers moeilijker maakt.

WILLEMSTAD— In de ballroom van het Concorde hotel werd gisteren het symposium "The role of private Enterprises in the Caribbean— 1980's and beyond" officieel geopend. De opening vond plaats middels een korte inleiding door de voorzitter van de symposium- commissie, Hubert Salas jr, gevolgd door een summiere inleiding op het ontstaan, de ontwikkeling en de taken van de Kamer door voorzitter Jacques Jonkhout. Daarna hield premier Martina de openingsrede, waarna dr Courtney Blackman, direkteur van de Centrale Bank van Barbados een lezing hield over "New horizons for private enterprise in the decade ahead".

De foto werd vanmorgen genomen, toen het symposium voortgezet werd met lezingen van buitenlandse en plaatselijke sprekers.

Victor Minguel geroyeerd

Man-fractie in Staten ondergaat weer reductie

WILLEMSTAD — De MAN-fractie in de Staten, die na de val van het kabinet Martina, door royement van Roy Markes van zes, naar vijf zetels ging, heeft opnieuw een reductie ondergaan. Dit maal als gevolg van het royement van MAN- lid Victor Minguel, die weigerde zijn Staten- zetel ter beschikking van het partij- bestuur te stellen. De partij kan daarom thans over nog slechts vier zetels in het Antilliaanse parlement beschikken.

Aftredend premier en leider van de MAN Don Martina maakte gisteren de komende wijzigingen in de Staten- fractie van zijn partij bekend. Die fractie bestond tot nog toe uit Beatriz Scoop, Frank Elstak, Richi Brazil, Anton Zimmerman en Victor Minguel. Om Martina en andere bestuurs- leden van de partij in de gelegenheid te stellen zitting te nemen in de Staten, werden de leden van de MAN- fractie verzocht hun zetel ter beschikking te stellen. Slechts Minguel was hiertoe niet bereid. De overige vier zullen per 30 oktober als Statenlid aftreden.

Met ingang van 1 november, aldus de MAN- leider, zal de partij- fractie dan ook een nieuwe samenstelling hebben. Zij zal dan bestaan uit zijn persoon, als leider van de MAN- fractie, aftredend gedeputeerde Jules Eisden en de dan ook oud- ministers Jacques Veeris en drs Marco de Castro. De weigering van Minguel leverde hem deze week, zo gaf Martina te verstaan, een brief op van het partij- bestuur, waarin hem zijn royement als lid van de partij, werd aangezegd.

Martina zal ook op eilandelijk niveau de politieke arena weer betreden. Hij zal in de Eilandsraad van Curaçao de plaats innemen van MAN- lid ir Irving Moenir Alam, die evenals de vier Staten- leden zulks deden, bereid was zijn eilandsraad- zetel aan de partij af te staan. De fractie van de MAN in de Eilandsraad zal daarom evenzo per 1 november een kleine wijziging ondergaan en bestaan uit Don Martina als fractie- leider, Mayra Coffie, Willy Franco, Winston Lourens, Reintje Martina, Sylvio Plantijn en Angel Salsbach. Zoals bekend ving de MAN- fractie na de laatste eilandsraadverkiezingen haar periode in de raad aan met acht leden. Interne problemen binnen de MAN leidden er echter toe dat Harold Martis eveneens een onafhankelijke positie besloot in te nemen. Ook voor hem was royement door de partij daarom weggelegd.

Lucille Wout, die evenals collega- MAN- gedeputeerden Willy Franco en Jules Eisden onlangs haar ontslag als gedeputeerde indiende, zal niet in de Eilandsraad terugkeren. Zij gaf het partij- bestuur te kennen er de voorkeur aan te geven zich voorlopig slechts met werkzaamheden betreffende de interne reorganisatie van de MAN te willen bezig houden.

Tol verkeer

WILLEMSTAD— Drie personen raakten lichtgewond in het donderdag verkeer. De aanrijding met de meeste materiele schade (7000 gulden) was op de Sint Anna boulevard, toen een auto om half negen 's morgens door rood licht reed. Daardoor botste de auto tegen een andere personenauto. Er waren gelukkig geen gewonden te betreuren.

De totale materiele schade was 20.700 gulden. Tegen half tien 's morgens raakte een vrouwelijke autobestuurder in een slip op het natte wegdek, doordat ze te abrupt remde. Haar auto slipte van de weg af en kwam tegen een lichtmast terecht. De aanrijding vond plaats op de Seru Loraweg. De bestuurder klaagde over inwendige pijn; de auto kreeg voor 1.400 gulden schade.

Twintig over zes 's avonds was er een kettingbotsing op de Jan Noorduynweg. Drie auto's waren erbij betrokken: schade ongeveer 1000 gulden. Eén van de bestuurders liep lichte verwondingen op.

Vrijdagochtend kwart voor zeven was er een botsing op de kruising van de Mahaaiweg met de Santa Rosaweg tussen twee personenauto's, door het niet verlenen van voorrang. Schade: 2000 gulden.

Teleton *Wilhelmina* Fonds

WILLEMSTAD — Het Prinses Wilhelmina Fonds organiseert op 1 oktober een teleton. Dit is een initiatief van Mamita Fox dat in samenwerking met TeleCuraçao gerealiseerd kan worden.

Deze teleton is de start van de jaarlijkse collecte van het Prinses Wilhelmina Fonds. Dit jaar zal de opbrengst van de teleton bestemd zijn voor de aanschaf van een "simulator". Dit apparaat kost 450.000 gulden en is essentieel voor het optimaal kunnen uitvoeren van de behandelingen met de kobaltbom (bestraling kanker- patiënten).

Financiële bijdragen voor de teleton kunnen vooraf gestort worden. De naam van de donateur zal dan op de televisie genoemd worden. Ook is het mogelijk om op de avond van de teleton persoonlijk de donatie te overhandigen.

Volgens Marco de Castro

De Koning in taak tekort geschoten

—door Jos de Roo—

DEN HAAG — "Minister De Koning is niet zo'n goede minister voor de Antillen. Hij laat zich teveel leiden door de afspraken van de Ronde Tafel Conferentie en hij kijkt te weinig naar de realiteit. Die laat zien dat er op Curaçao een proces gaande is. Maar de bereidheid in de Nederlandse politiek met dat proces rekening te houden, is niet erg groot." Aldus Gevolmachtigd minister drs Marco de Castro, die op het punt staat zijn post te verlaten.

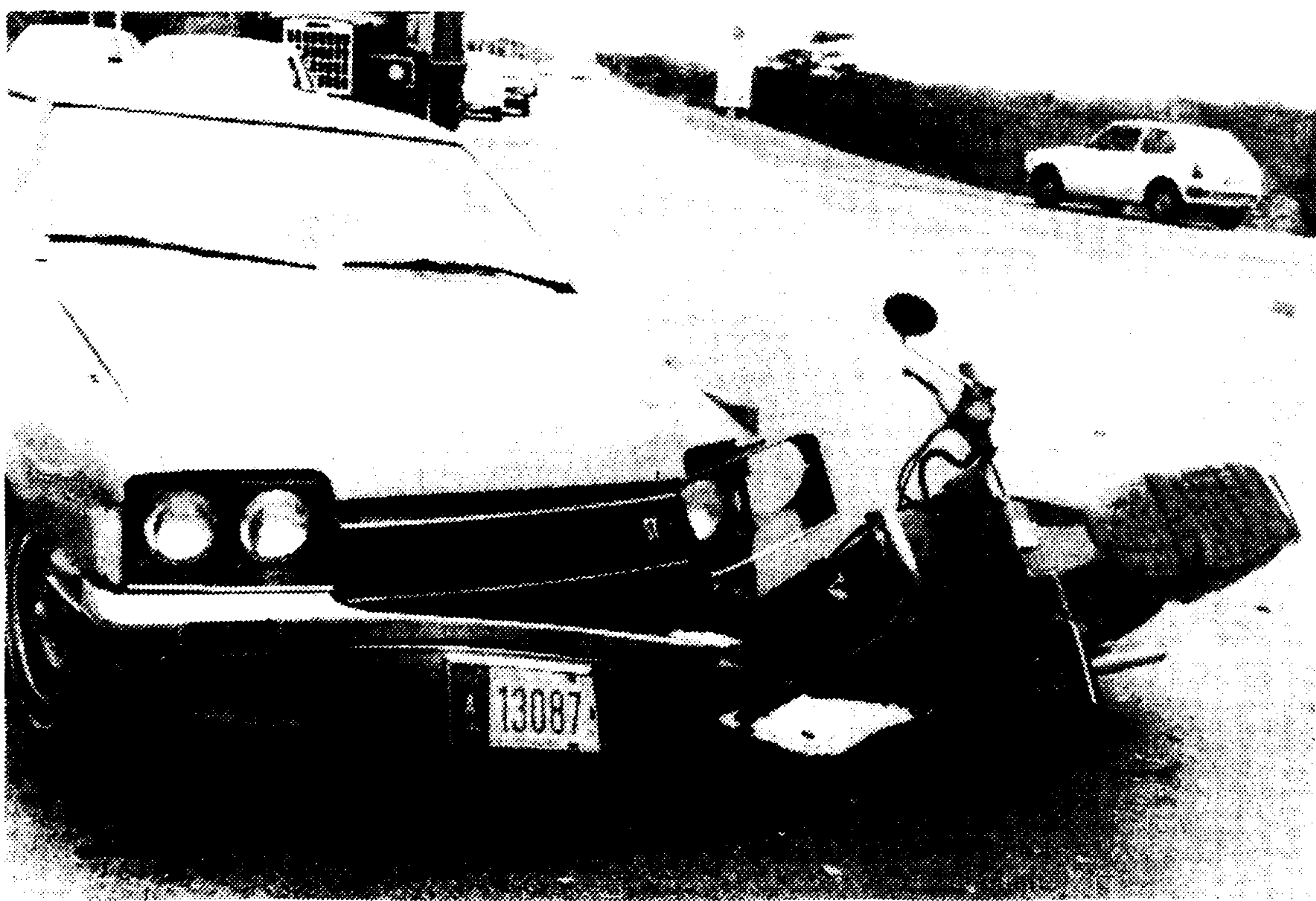
Volgens De Castro wil het Nederlandse parlement op het ogenblik de Antillen de ruimte niet geven om zelf te bepalen hoe snel een bepaald doel bereikt wordt. Als voorbeelden noemt De Castro de Antilliaanse Unie en het Solidariteits- fonds. "Dat moet goed doordacht worden en maatschappelijk bediscussieerd worden, voor we beslissen. Leiderschap is niet een kwestie van vooruitstappen en flink doorlopen. Je moet rekening houden met wat achter je komt. De gemeenschap moet de beslissingen aanvaarden, wil je democratisch aan het werken zijn. Doen we dat niet, dan zijn we onjuist aan het handelen. En Nederland heeft de laatste maanden de neiging om zich daar geen zorgen over te maken, als maar de beslissingen worden uitgevoerd. Dat vond ik jammer en als het zo blijft, dan zal het vaker tot botsingen leiden tussen Nederland en in ieder geval mijn partij," aldus De Castro.

Volgens hem loopt het goed fout als Curaçao grotendeels alleen voor de kosten van het lands- apparaat en voor de steun van de kleinere eilanden kan opdraaien. Vooral gezien de slechte economische toestand. De Castro: "De consequenties van de beslissingen moeten gedragen kunnen worden door de Antillen van de Vijf. Wij verwachten dat Nederland de medeverantwoordelijkheid hiervoor accepteert en in de kosten bijdraagt."

De Castro knikt instemmend bij de opmerking dat het Gevolmachtigd ministerschap de laatste jaren gewijzigd is van een mooi- pratende, vriendelijke diplomaat naar iemand die boze brieven aan de Nederlandse regering schrijft. "Dat is een reflectie van ontwikkelingen op de Antillen zelf. De laatste jaren leeft zeker bij de MAN de verwachting dat Nederland de Antillen de ruimte geeft om zelf haar toekomst te bepalen. Die ruimte eisten wij op en dat betekende dat wij zo nu en dan boze brieven moesten schrijven. Ik hoop dat dat doorgaat en dat de klok niet terug gedraaid wordt. Wij zijn nu in de fase van de emancipatie. We willen het zelf doen. We moeten niet terugvallen in de fase dat Nederland aangeeft, of er zelfs op staat, in welke richting de ontwikkelingen op de Antillen moeten gaan."

Marco de Castro zal op 1 november weer terug zijn op Curaçao. Daar zal hij zijn oude functie van directeur van het departement van Economische Zaken weer opnemen en daarnaast zal hij zijn zetel in het parlement weer innemen. De Castro, ooit de 'kroonprins" van de MAN genoemd: "Als lid van de oppositie zal ik bijdragen aan de politieke ontwikkelingen op de Antillen. Onze partij is in de gelukkige omstandigheid dat wij verschillende kroonprinsen hebben. Dat is een goede zaak en ik hoop dat we er nog veel meer krijgen." De Castro geeft volmondig toe dat er de laatste tijd grote spanningen binnen de MAN waren, die er mede de oorzaak van waren dat het kabinet Martina gevallen is. "Het is een goede zaak dat de MAN even uit de plicht van de regering treedt om binnen de partij orde op zaken te stellen."

WILLEMSTAD— Bij voldoende belangstelling wordt volgende week dinsdag 25 september begonnen met een cursus LO-Tekenen. De cursus wordt gegeven in de tekenzaal van het Radulphus College. Lestijden zijn dinsdag- en donderdagavond van half vijf tot half negen.

POS CHIQUITO — Bij de verkeers- lichten te Pos Chiquito botsten een motorfiets en een personen- auto met elkaar. De motor- berijder raakte gewond en werd per ambulance naar het hospitaal gebracht. Hoe het ongeval precies gebeurde, wordt door de Verkeers- politie nagegaan.

Voor leden Aruba Racing Association

Palo Marga-dragstrip open voor roadtest

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege heeft besloten de dragstrip te Palo Marga ingaande 23 september iedere zondagmiddag van 2 tot 5 uur open te stellen voor roadtests door leden van de Aruba Racing Association (ARA).

Dit geldt voor zolang het college geen beslissing heeft genomen aan welke organisatie de dragstrip in beheer zal worden gegeven. Het besluit van het BC geschiedde mede gelet op de vele clandestiene dragraces — vanwege het gesloten blijven van de dragstrip — die de laatste tijd op openbare wegen worden gehouden.

In een communiqué doet de ARA een beroep op zijn leden om morgen overdag te komen helpen de dragstrip te Palo Marga in conditie te brengen voor de eerste roadtests op zondag. Voor de aanvang van de roadtests op zondag om 2 uur wordt om 1 uur op Palo Marga een vergadering gehouden voor alle ARA- leden. Aldus wordt vernomen van ARA- secretaris I. Wolter, die eraan toevoegde dat noch de ARA noch het BC verantwoordelijk blijven voor de schade toegebracht aan personen of hun bezittingen.

Sport en recreatie van gehandicapten

Lezingencyclus kernpunt van CACEFI-conferentie

ORANJESTAD — Van organisator IDEFRE werd het programma ontvangen voor de 5e Latijnsamerikaanse en Caribische conferentie over de lichamelijke opvoeding, sport en recreatie voor gehandicapten (CACEFI), welke gehouden zal worden van 30 september tot 6 oktober in Holiday Inn Aruba.

Zaterdag 29 september wordt besteed aan registratie van deelnemers, werk- vergaderingen van het organiserend comité en de workshop- leiders en de presentatie van "Free Papers". Zondag 30 september begint om half zeven 's morgens de reeds aangekondigde 20- km wandelmars, gevolgd om acht uur 's avonds door de officiële opening van de conferentie rond het zwembad van het hotel. Op maandag 1 oktober worden vanaf half negen 's morgens tot kwart over zes 's middags de eerste serie lezingen gehouden. De onderwerpen die behandeld zullen worden, zijn: The deaf (door dr. Jim Calloway), The mentally retarded (dr. Janet Wessel), The cerebral palsy (dr. Carol Adams- Mushett), The blind (Harry Cordellos), The wheelchair (dr. Julian Stein) en Administration (dr. Thomas Vodola). Op dinsdag 2 oktober wordt hetzelfde programma van maandag herhaald in dezelfde volgorde. Ook op woensdag 3 oktober zal hetzelfde maandagprogramma met dezelfde sprekers worden herhaald, zij het in een andere volgorde. Het programma op donderdag 4 oktober zal identiek zijn aan dat van woensdag. Op vrijdag 5 oktober wordt om 9 uur een softball- wedstrijd georganiseerd tussen twee uit gehandicapten bestaande ploegen. Van half elf tot half twee wordt een rondtrip over het eiland gemaakt, waarna van drie uur tot kwart over zes 's middags de plenaire CACEFI-zitting volgt. 's Avonds wordt vanaf negen uur de afscheidsparty gehouden in Centro IDEFRE.

Als speciale activiteiten worden gehouden: een expositie op dinsdag 2 oktober van 10 uur 's morgens tot 5 uur 's middags **in restaurant Empress of China** van Holiday Inn, woensdag 3 oktober om 9 uur een dinner lecture in de Palmbeach room en om 10 uur een Noche Latino- Americano y del Caribe in Centro IDEFRE.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store: Van Dorp in Americana: Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

• • •

BIOSCOPEN
BOULEVARD: 20.30 en 24.00 uur *Beatstreet* (14 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Unfaithfully yours* (18 jr.).

• • •

BOTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 21780; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter J.C. Frederiks, Stadionweg 27, tel.: 24484.
San Nicolas en Savaneta: dokter C.E. Zaandam, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833 of via Hospitaal, tel.: 24300.

• • •

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288 / 25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020 / 48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

• • •

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

• • •

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

PROJECTO EDUCASHON PA ADULTO (PEA): 19.30 uur informatie- avond - Centro di Barrio Savaneta (ond.: invullen belastingformulier).

SPORT
BASKETBALL: 19.00 uur **(vet.)** SV Aguila vs Concorde Express: 20.00 uur **(vet.)** Don Bosco CBI vs Esso Mechanics; 21.00 uur **(A-kl.)** Don Bosco "R" vs RCA- Sporthal.

ASV TRAPPERS: 19.30 uur biljart- toernooi: win. E vs win F. - clubgebouw.

• • •

ZATERDAG
DIVERSEN
COMICION HUBENTUD OSTICEBA: 16.30 uur start speurtocht (vóór Colegio Arubano); 20.00-01.00 uur dansen - Osticeba- gebouw.

SPORT
VOETBAL **(overheidstoernooi)**: 15.15 uur DOW vs Landskantoor; 16.25 uur WEB vs Eilandsontvanger - RCA- terrein.

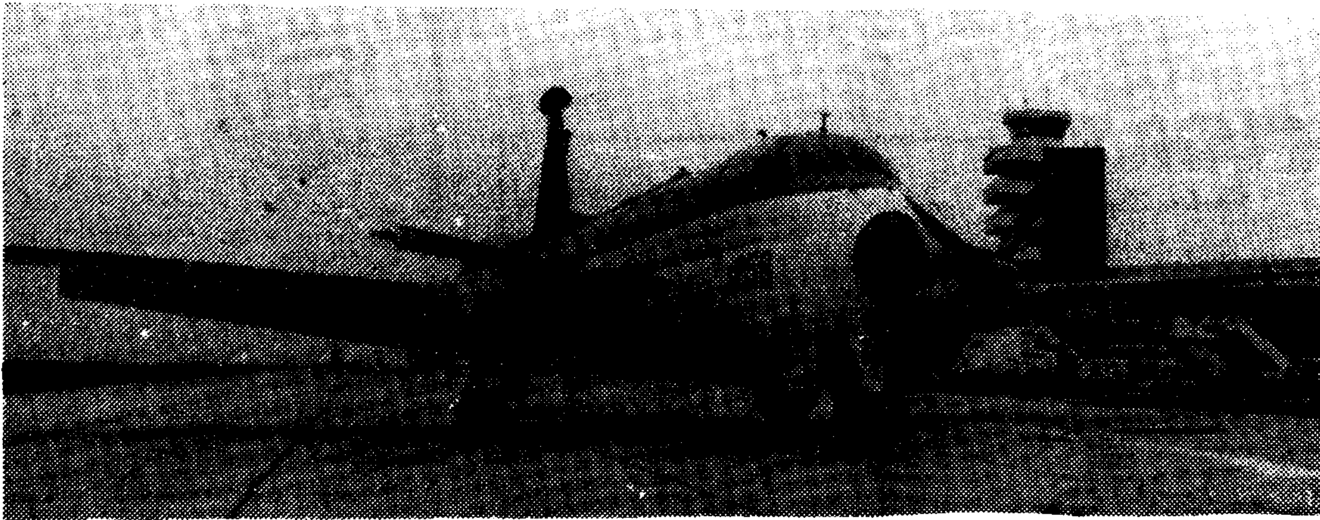
BASEBALL: 13.30 uur **(A-kl.)** SP Stars vs Rebels - Lago Sportpark; 14.30 uur Marlboro vs AVC - Elias Mansur Ballpark.

VOETBAL **(tweede divisie)**: 16.00 uur Jong Aruba vs Riverplate - Wilhelminastadion.

MOKO ZOO RANCH open voor het publiek: zaterdag 13.00-18.00 uur; zondag 10.00-18.00 uur.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ORANJESTAD — Op Aeropuerto Reina Beatrix landde gistermorgen het opsporings- vliegtuig Atlantic van de Koninklijke Marine. Bij die gelegenheid gaven piloot J. van Rijn en co- piloot F. Korten Oever de nodi e uitleg over de werking van het vliegtuig, dat niet alleen bij opsporingen van boten of personen wordt ingezet, maar ook voor het vervoer van patiënten. De Atlantic is uitgerust met een ultra moderne radar met een reikwijdte tot 200 mijl en kan een hoogte van 30.000 voet halen. Het vliegtuig heeft een capaciteit voor 12 bemannings- leden en 24 passagiers.

Internationaal veiligheidscongres in 86 op Aruba

ORANJESTAD — De directeur van United Security Guard Service, John Albert Croes, keerde gisteren uit Londen op Aruba terug waar hij het wereldcongres van de World Security and Private Investigation bijwoonde. De organisatie van de heer Croes — de eerste op dit gebied op Aruba opgericht — is lid van deze internationale organisatie. Tijdens de vergadering in Londen werd besloten dat de internationale conventie van 1986 op Aruba zal worden gehouden. De heer Croes had het nodige reclame- materiaal over Aruba meegenomen, terwijl kortgeleden een bestuurslid op Aruba zich op de hoogte van een en ander heeft gesteld. De heer Croes was in de gelegenheid tijdens de bijeenkomst het een en ander over zijn werk en Aruba te vertellen. De organisatie heeft ruim driehonderd leden overal ter wereld. De vergadering in het Towerhotel te Londen werd door ruim 150 leden bijgewoond.

Sieraden en geld als buit

ORANJESTAD — Bij het recherche- bureau verscheen de dame F.F. die aangifte van diefstal van twee vingerringen ter waarde van 850 gulden deed. De ringen lagen op een nachtkastje in haar kamer te Weg Fontein. Vermoedelijk waren de binnendringers via een achterdeur binnen gekomen.

De bewoner T.K. van Papilon meldde bij de recherche dat onbekenden met het bedrag van 300 gulden er vandoor waren gegaan. Het bedrag lag in een klerenkast in de kamer. **Ze kregen toegang door het forceren van** een raam van de woning.

De bestuurder G.R. deed aangifte van diefstal uit een auto van het bedrag van 2000 gulden. G.R. had een V- wagen gehuurd en had het bedrag onder de zitbank verstopt. Bij het inleveren van de auto vergat hij het geld mee te nemen. Toen hij terugging om het te halen, bleek het al te laat zijn.

Tennis om dubbeltitels in A klasse

ORANJESTAD — In het Marlboro Tennispark worden vandaag de finales om de dubbeltitels dames- en heren- A-klasse gespeeld. Om 6 uur wordt de dames- finale gespeeld, waarbij het duo Conny van Niel/Marian Olmtak uitkomt tegen Ilonka de Mey/Diana van Gulick. Om half acht volgt de herendubbel- finale tussen Clifton Wong/Marcel Tjon- A- Fa en Peter/Ernst Mohamed.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandagmiddag van 14.00-18.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-17.00 uur; woensdag van 08.00-12.00/14.00-19.00 uur; donderdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

• • •

TELEARUBA

VRIJDAG: 17.30 Fat Albert; 18.00 The Smurfs; 18.30 Nos tambe por; 18.45 Telenovela: Chispita; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Falcon Crest; 21.30 Wrestling; 22.30 Repiticion Telenoticias; 23.00 Sluiting.

ZATERDAG: 17.00 Dance fever; 17.30 Basketball (Game 7); 19.00 RVD; 19.30 The A-team (Battle of Bel- Air); 20.30 National geographic (The violent earth); 21.30 Santo Domingo invita; 22.30 Estreno (Django); 22.00 Sluiting.

De drie Arubaanse ministers

ORANJESTAD — De levensloop van de drie Arubaanse ministers geeft het volgende beeld:

Elias F. MANSUR (41) ging na zijn eerste school- opleiding aan het Dominicus College naar de Highschool in de Verenigde Staten. In 1962 behaalde hi aan het Springhill College te Mobile, Alabama, zijn Bachelors- degree in economie, gevolgd in 1965 zijn Master degree in economie en slaagde ook voor filosofie. Van 1963 tot 1967 gaf Don Mansur les aan de Notre Dame universiteit en begon in 1968 op Aruba zijn werkzaamheden als managing director in het familie- bedrijf Mansur Trading Company. Van 1975 tot 1981 was hij president-commissaris van de Bank van de Nederlandse Antillen, van 1975 tot 1978 president van de ATIA, en in 1978 en 1979 was hij bestuurs- lid van de Kamer van Koophandel. Vanaf 1977 is hij Aruba's voornaamste adviseur voor financiële/economische zaken. De heer Mansur is gehuwd.

Roland LACLE (44) voltooide na de lagere studies zijn HTS- opleiding en slaagde als werktuigbouw- kundige te Breda. Daarna was hij leraar aan de Technische school te John F. Kennedy en was chef van verschillende afdelingen van het Water- en Energie- bedrijf. Van 1975 tot 1979 was hij gedeputeerde en ging daarna tot 1981 naar het Antillenhuis waar hij plaats- vervangend gevolmachtigde minister was. In 1982 kwam hij terug bij het WEB doch werd korte tijd later door een ernstig verkeers- ongeval getroffen waardoor hij vele **maanden niet kon werken. Kortgeleden werd hij ter beschikking** van het Bestuurscollege gesteld en trad onder meer op als adviseur van Betico Croes. Hij is gehuwd en heeft vier kinderen.

Hendrik CROES (42), gehuwd en vader van drie kinderen. Na zijn studies aan de St. Jozefschool en het Dominicus College behaalde hij in Nederland het gymnasium A- diploma en in 1967 zijn meester- titel in de rechten. In 1970 opende hij zijn eigen advocaten- kantoor op Aruba. In 1973 werd hij voor twee jaar minister, waarna hij 1979/1980 wederom als minister van Staatkundige Structuur der eilanden optrad. Mr. Hendrik Croes vertegenwoordigde Aruba in de Commissie van Zeven alsmede in de Coördinatie Commissie.

Man bij steken zwaar gewond

SAN NICOLAS — In de Vioolstraat te San Nicolas was er een steekpartij waarbij de man E. diverse messteken opliep. Hij werd ernstig gewond in het ziekenhuis opgenomen.

Het is niet de eerste keer dat de mannen E. en S. problemen met elkaar krijgen, maar in dit geval ging het ver. S. woont momenteel met een vrouw die eerst concubine was van E. Nadat de vrouw en E. uit elkaar gingen, bleef E. de vrouw lastig vallen en diverse malen heeft hij haar mishandeld. Voor deze steekpartij viel E. de vrouw en S. met een stuk hout aan en sloeg haar ermee. S. trachtte dit te voorkomen en kreeg ook een paar slagen, waarna ze met elkaar begonnen te vechten. Tijdens deze vechtpartij nam S. een keukenmes en mishandelde E. ermee. E. werd opgenomen terwijl S. voor verder onderzoek ingesloten werd.

Damesgymnastiek

ORANJESTAD — Binnenkort organiseert IDEFRE een cursus dames- gymnastiek onder leiding van de sport- instructrices Jacqueline en Miriam van Putten. De lessen zullen op maandag, dinsdag en vrijdag van half acht tot half negen 's avonds in de gymnastiek- zaal van de Arubaanse Pedagogische Academie, aan de Wilhelminastraat, worden gegeven. De cursus duurt 3 maanden. Belangstellenden kunnen inschrijven bij IDEFRE (tel.: 24987 of op de lesdagen in het APA- gebouw.

Op basis van afzonderlijke overeenkomsten

Zonder gemeenschappelijke besluitvorming samenwerking mogelijk

ORANJESTAD — De werkgroep Alternatieve Samenwerkingsvorm heeft eveneens onderzocht of het mogelijk is een model van samenwerking tussen de Nederlandse Antillen en Aruba aan te geven waarin een gemeenschappelijke besluitvorming en gemeenschappelijke besluitvormings- organen ontbreken, daarbij rekening houdend met de door het top- overleg geformuleerde bezwaren.

De Amigoe bracht gisteren reeds het eerste gedeelte van dit rapport, waarin het model met gemeenschappelijke besluitvorming werd opgenomen. De werkgroep is van mening, dat indien wordt uitgegaan van het ontbreken van een gemeenschappelijke besluit- vorming de samenwerking slechts kan geschieden op basis van overleg en op basis van concordante wetgeving. Anders gesteld: ieder der landen neemt zijn eigen definitieve beslissingen en besluiten na overleg met de samenwerkings- partner ten aanzien van de aangelegenheden waarvan de samenwerking is overeengekomen. De vorm van dit overleg kan zijn ambtelijk, bestuurlijk of gemengd en kan voor elk onderwerp van samenwerking verschillen. Uiteraard veronderstelt een dergelijke samenwerking de bereidheid tot een naar elkaar luisteren en de bereidheid te zoeken naar zoveel mogelijk gelijke standpunten. Dit geldt in ieder geval voor de onderdelen die door beide partijen als essentieel worden gekenmerkt.

Samenwerking zoals hiervoor bedoeld kan worden vastgelegd in een samenwerkings- overeenkomst, waarin de samenwerking ten aanzien van elke aangelegenheid afzonderlijk wordt beschreven. Een andere mogelijkheid is voor elke aangelegenheid een afzonderlijke overeenkomst te sluiten. Dit laatste heeft het voordeel dat, indien een bepaalde samenwerkings- overkomst niet voor 1986 gereed is, de reeds wel gereed zijnde overeenkomsten in werking kunnen treden en niet behoeft te worden gewacht totdat over alle overeenkomsten overeenstemming bestaat. De werkgroep is — indien de keuze op dit model valt — om deze reden voorstander van het sluiten van afzonderlijke overeenkomsten.

Ook in dit model kan worden uitgegaan van de onderwerpen genoemd in de conclusies 22 tot en met 29 van de RTC. Over de volgende aangelegenheden zouden samenwerkings- overeenkomsten kunnen worden gesloten:

1. rechtspraak in tweede instantie;
2. telecommunicatie, (met uitzondering van de lijntelefonie);
3. aangelegenheden de luchtvaart betreffende waaronder een tot stand te brengen gezamenlijke privaat- rechtelijke luchtvaart- maatschappij en die onderdelen van de luchtvaart- politiek die rechtstreeks de concurrentie- verhoudingen tussen de landen raken;
4. **de hoofdlijnen van het buitenlands beleid binnen de marges** van het Statuut;
5. de meteorologische dienst;
6. de exploitatie van zeebodemrijkdommen;
7. de aangelegenheden van monetaire en economische aard.

Daarnaast zouden de Nederlandse Antillen en Aruba in een afzonderlijke overeenkomst zich bereid dienen te verklaren de volgende onderwerpen zoveel mogelijk op overeenkomstige wijze te regelen (concordante wetgeving):

8. de rechterlijke organisatie;
9. het burgerlijk recht, het handels- recht, de burgerlijke rechts- vordering, het straf- recht, de straf- vordering en het notaris- ambt;
10. de luchtvaart- wetgeving;
11. de wetgeving inzake de scheepvaart, voorzover niet voorbehouden aan het Koninkrijk en met uitzondering van de scheepvaart- registratie en de kust- verlichting;
12. de arbeids- wetgeving voor wat betreft de minimum wetgeving in verband met internationale verplichtingen;
13. de basis- wetgeving inzake de volks- verzekeringen;
14. de wetgeving op monetair en economisch gebied;
15. de wetgeving met betrekking tot de gezondheids- zorg;
16. de wetgeving ten aanzien van de opleidings- eisen van leerkrachten van het kleuter-, basis-, voortgezet algemeen vormend en hoger (beroeps) onderwijs.

Deze samenwerking, aldus de werkgroep, zal inhoudelijk nader op basis van dit model moeten worden ingevuld. De uitwerking zoals deze is gegeven in diverse conclusies van de RTC kan niet onverkort worden gehandhaafd indien voor dit model wordt gekozen. Bij dit voorstel stelt de werkgroep wel de vraag — en is geneigd deze vraag ontkennend te beantwoorden — of het mogelijk is gemeenschappelijke instellingen in stand te houden indien er geen gemeenschappelijke besluitvorming in gemeenschappelijke organen plaatsvindt. De werkgroep acht een gemeenschappelijke besluit- vorming in gemeenschappelijke organen een essentiële voorwaarde voor het hebben van gemeenschappelijke instellingen.

De oplossing in dit model is, dat instellingen zoals hiervoren genoemd berusten onder de volledige zeggenschap van een der landen en nadere afspraken worden gemaakt zodat de dienstverlening zich ook kan uitstrekken over het andere land. Daarbij zou aan dat andere land een zekere vorm van inspraak — en dit is iets als mede- zeggenschap — kunnen worden gegeven, bijvoorbeeld bij benoemingen. De werkgroep is nagegaan of in dit model de instelling van een constitutionele hof (of een constitutionele kamer bij het Hof van Justitie) nuttig zou kunnen zijn. Gezien de wijze van samenwerking kwam de werkgroep tot de slotsom dat dit niet het geval is. Een samenwerking zoals hier omschreven, is meer gebaat bij de bereidheid en wil van de partners om samen te werken en in die samenwerking zoveel mogelijk in te brengen en op gelijke wijze te regelen, dan bij een toezicht en sancties op die samenwerking. Niettemin is de instelling van een constitutioneel hof (of kamer) in dit model mogelijk. Wél zal — consequent doorredenerend — een der partners een dergelijk hof moeten instellen.

Plan van Groep van 20 komt weer ter tafel

ATIA blij met Don Mansur op Economische zaken

ORANJESTAD — Namens de handel op Aruba vertolkte de voorzitter van de Arubaanse Vereniging voor Handel en Industrie (ATIA), Glenn Robles, de instemming met de voordracht van Don Mansur tot minister van Economische Zaken. Zonder de andere ministers te kort te willen doen, wees de heer Robles in een gesprek met de Amigoe op de uitstekende capaciteiten van Don Mansur.

De heer Robles gaf de verzekering dat Kamer en ATIA met de nieuwe bewinds- man van Economische Zaken zullen vergaderen over het plan dat destijds door de groep van twintig werd ingediend bij het kabinet- Martina. In dit verband wees hij erop dat Don Mansur destijds aan de samenstelling van dit rapport medewerking verleende en er nu zeker inhoud aan zal willen geven. Ofschoon de handel met Don Mansur wil praten, gelooft de heer Robles dat gezien zijn capaciteiten en ervaringen de heer Mansur niet veel suggesties nodig heeft om zijn werk te doen.

Hij noemde Don Mansur als minister een belangrijke tegenpool van drs. Marco de Castro, die als hoofd van Economische Zaken terugkeert en zich steeds weer tegenstander van Aruba toonde. Don Mansur staat er wel borg voor met zijn capaciteiten dat Aruba niet benadeeld wordt, aldus ATIA- voorzitter Glenn Robles, die ten aanzien van de verdeling van de goud- en deviezen- voorraad in het nieuwe regeer- programma acceptabel noemde. Het eilands- bestuur zal er nu voor moeten zorgen dat zijn uitgaven de reserves niet aantasten. Als het eilands- bestuur het huidige uitgaven- beleid blijft voeren, dan komen we nergens, aldus Glenn Robles.

Man zwaar gewond bij val van 7e verdieping

ORANJESTAD — Omstreeks half drie had gistermiddag bij Holiday Inn Aruba een bedrijfsongeval plaats, waarbij de 22-jarige **werknemer van Dijkhoff Construction, Victor Luidens,** van een laadbak van de zevende verdieping — ongeveer vijftien meter — naar beneden viel. Hij liep daarbij een bekken- fractuur, alsmede fracturen aan pols en enkel en werd direct naar het hospitaal overgebracht. Zijn toestand is niet zorgwekkend.

Dijkhoff Construction is bij Holiday Inn doende materiaal uit de 150 kamers die vernieuwd worden, te verwijderen. Hiervoor werd tijdelijk een katrol- laadbak aangebracht. Het slachtoffer bevond zich daarop met een andere werknemer toen hij vermoedelijk zijn evenwicht verloor en naar beneden viel. De andere werknemer kon tijdig een touw grijpen.

MEP moet nog over opvolging John van der Kuyp beslissen

ORANJESTAD — De MEP- partijraad zal een dezer dagen een beslissing moeten nemen wie de opvolger wordt van mr. John van der Kuyp — die als plaats- vervangend gevolmachtigd minister naar Den Haag gaat — als hoofd van het departement van Constitutionele Zaken.

MEP- leider Betico Croes liet desgevraagd weten dat hierover nog geen beslissing is genomen, maar dat mr. Ben Wilms hiervoor een sterke kandidaat is. Vermoedelijk zal hij met de leiding van dit belangrijke departement worden belast.

In de Coördinatie Commissie zal een vervanger voor mr. Hendrik Croes moeten worden aangewezen, terwijl ook mr. Van der Kuyp en Don Mansur in de commissies van het eiland moeten worden vervangen.

De MEP- leider heeft alle waardering dat de partijraad van de MEP unaniem de benoeming van een niet- politicus tot minister van Economische Zaken aanvaardde.

Mater Dei-school 30 jaar

ORANJESTAD — De Mater Dei LBS bestond op 1 september 30 jaar. Dit feit zal ingaande 1 oktober herdacht worden met een week van activiteiten.

Deze week is er op 1 oktober om acht uur 's morgens in de St. Franciscus- kerk een misviering terwijl op 3 oktober om 8 uur een culturele avond wordt gehouden. Oud- en oud- leerlingen van de Mater Deischool zijn welkom op de culturele avond. Zij kunnen hiervoor vanaf dinsdag volgende week een toegangs- kaart halen tussen half negen en 12 uur bij de school.

De Mater Deischool begon in 1954 in een van de barakken van het Maria College en verhuisde in 1960 naar haar eigen gebouw aan de Uruguaystraat 1 in Oranjestad. Over het 30-jarig bestaan van de Mater Deischool komt de Amigoe uitvoerig terug in een van de Napa- edities.

Gitaar--concert door Noordpool

ORANJESTAD — Woensdag volgende week, om half negen, geeft de Surinaamse gitarist Stanley Noordpool een concert in Cas di Cultura. Zijn repertoire voor deze avond vermeldt werken van: Mudarra, Dowland, Bach, Giuliani, Villalobos, Moreno Torrola en Augstin Barrios.

Stanley Noordpool kreeg zijn eerste gitaar- nootjes van zijn vader en ging daarna in 1967 naar het conservatorium in Utrecht. In 1973 behaalde hij zijn gitaar- onderwijsakte, in 1974 zijn diploma solospel op gitaar en in 1977 verwierf hij de "Prix d'Excellence". Voortstuderende hij in Londen bij Hector Quine aan de Guildhallschool of Music en geeft hij momenteel gitaarles aan het Brabants Conservatorium in Tilburg. Kaarten voor het optreden van Stanley Noordpool zijn reeds verkrijgbaar bij de boekhandels.

Voetbal en domino op Winstonveld

SANTA CRUZ — Het Aruba Rotary baseball- team organiseert op zondag een voetbal- en domino- sportdag op het Winstonveld te Santa Cruz. Het voetbal- schema ziet er als volgt uit: Mercurius - Atlantico Maxell (10 uur), Santa Fe - Postkantoor (11.30 uur), Polirama - Kibrachacha (1 uur), Estrella - Deportivo Nacional (3 uur), DOW - Gezondheidsdienst (4.30 uur).

De domino- wedstrijden worden als volgt gehouden: Santa Marta - Atlantico Maxell (12 uur) en Pedro's Devils - Los Valientes (2 uur).

Informatieavond van ATIA

ORANJESTAD — Op verzoek van leden en zakenlieden organiseert de Aruba Trade and Industry Association (ATIA) op donderdag 27 september om half acht een informatie- avond in het gebouw van de Kamer van Koophandel. De volgende drie onderwerpen zullen ter sprake komen: Monetaire systemen na de status aparte (door Don Mansur), Afbakening van territoriale wateren (door Tabare Monzon) en Overzicht van het toerisme (door Harold Malmberg).

Boot op rif-eilandje vastgelopen

SAN NICOLAS — De Douane- recherche meldde dat het schip Elaine B op een van de Lago- rifeilandjes was vastgelopen. Een reddings- boot voer uit en kwam terug met de kapitein C.B. (34) en een bemannings- lid. De kapitein verklaarde dat hij met 4 be**mannings- leden aan boord is en op 16 september vanuit Curaçao** naar St. Maarten was vertrokken. Twee dagen later kreeg men motorpech op ongeveer 70 mijl noordwest van Curaçao. Het schip bleef drijven totdat het op het rifeiland vastliep. De Elaine B, 60 voet lang, voer onder Surinaamse vlag. Besloten werd om hulp in te schakelen uit Curaçao opdat de reis voortgezet kan worden.

Voetgangster aangereden

ORANJESTAD — Op de weg naar Brasil werd de voetgangster M.W. (58), die vermoedelijk onvoorzichtig de rijbaan overstak, door een pickup aangereden. Per ambulance werd zij naar het hospitaal gebracht waar bleek dat zij een rechterbeen- fractuur had opgelopen. Het slachtoffer werd voor verdere behandeling opgenomen.

Champs-tennis

ORANJESTAD — Morgen en zaterdag zullen in het Marlboro Tennispark vriendschappelijke tennis- wedstrijden worden gespeeld tussen The Champs en Meiveld Smashers. Op beide dagen is de aanvangs- tijd vijf uur met acht wedstrijden op vrijdag en zeven op zaterdag. Er zal gespeeld worden volgens het pro- set systeem.

Vermiste marinier ligt in hospitaal

SAVANETA — Opsporing werd verzocht van de man John Lenny Jansen (30) die korporaal is bij de mariniers- kazerne Savaneta. Zijn vrouw S.J. (22) gaf het bericht door nadat zij sinds 10 september haar man niet meer gezien had. Ook bij de kazerne bleek dat John Jansen sinds 10 september zich niet had gemeld. Later berichten meldden dat de "vermiste" korporaal in het Dr. Horacio Oduber hospitaal werd opgenomen.

Schutter gepakt

ORANJESTAD — De politie heeft de man aangehouden, die ervan verdacht wordt enige schoten op een auto te hebben gelost. Nadat bij de Centrale Post de melding binnenkwam dat in de Boliviastraat een man schoten loste op een auto ging de patrouille ter plaatse en werd S.Q. — die nog voor enige zaken gezocht werd — aangehouden.

Ook bezwaren tegen verlagen normbedrag onderwijs

Frank Williams: PPA tegen herinvoering schoolgeld

ORANJESTAD—In het kader van de bezuinigingsmaatregelen is het Bestuurscollege voornemens het norm-bedrag met 10 tot 15 precent te verlagen. Dit betekent dat iedere school minder geld zal krijgen voor aanschaf van leermiddelen. Voorts is het BC voornemens het schoolgeld weer in te voeren.

Dit is voor de PPA een ernstige zaak. Zo verklaarde Frank Williams in het radio-programma van de PPA. Ten aanzien van verlagen van het norm-bedrag zei hij verder dat als rekening wordt gehouden met het feit dat dit norm-bedrag nu al niet toereikend is, het te begrijpen is dat deze maatregel niet op zijn plaats is.

De PPA heeft — aldus Williams — een speciale reden tegen weder-invoering van schoolgeld, omdat het deze partij was die om sociale redenen het schoolgeld 20 jaar geleden afschafte.

Juist op dit ogenblik dat voor vele ouders de economische/financiële situatie slecht is, komt het BC met herinvoering van het schoolgeld. De PPA maakt zich tevens zorgen over de slechte fysieke toestand waarin enkele school-gebouwen verkeren omdat wegens gebrek aan geld het BC deze gebouwen verder achteruit laat gaan. Het onderwijs op Aruba verdient meer aandacht, zo laat leraar Frank Williams nog horen.

Brazil handhaaft koppositie in volleycompetitie

SANTA CRUZ — Door de volleyball-ploeg Brasil/Coca Cola met 3-1 te winnen handhaafde het A-klasse team Aruba Video Center zich op de eerste plaats samen met Galeria Moderna in de volleyball-competitie.

In de dames A-klasse won Burger King met 3-2 van Smarties Noord Volley Masters, welke ploeg alle kans had de overwinning op hun naam te zetten. In de eerste wedstrijd won Burger King met 15-11 de eerste set, verloor de tweede en derde met 15-9 en 15-10, won de vierde met 15-8 om de stand 2-2 te maken en behaalde hierna de overwinning met 15-6. Aruba Video Center nam in de tweede wedstrijd de voorsprong met 2-0, verloor de derde set met 15-9, maar won de laatste met 15-10.

Vanavond werdt de competitie voortgezet met de volgende wedstrijden: heren B-klasse: CB Tanki Leendert - CB Dakota/Art Photo en dames A-klasse: Caiquetio - Country Club Noord/Dragon Phoenix.

Panama rebels baas over Concorde: 66-62

ORANJESTAD — Op de Caribebaan behaalde Panama Rebels een 66-62 overwinning op Concorde Hotel bij de voortzetting van de basketball-competitie in de heren A-klasse. De ruststand gaf al een voorsprong van 35-28 te zien voor Panama Rebels. Topscorer van de avond was Bito Martina (Concorde) met 14 punten, gevolgd door Claret Connor (P. Rebels) met 13 punten.

KONVOKASHON

Na tur miembro Sostenedor, honorario i aktivo1) pa asistí na e **REUNION GENERAL ANUAL DI MIEMBROS**, djaweps, 27 di sèptèmber 1984 pa 8 or p.m. na Klup.

PUNTONAN DI AGENDA:

1. Apertura;
2. Aprobashon Notulen Algemene Leden Vergadering 1983;
3. Relato di Sekretaria;
4. Relato di Tesorera;
5. Relato di Komité di Kaha;
6. Kontribushon i Inleggeld;
7. Kantidat di komisarionan den Direktiva nobo;
8. Elekshon di Direktiva 1984/1985;
9. Elekshon Komité di Kaha 1984/1985;
10. Palabra liber;
11. Klausura.

Enkaso ku no tin kuórem pa 8 or p.m., e reunion lo wordu posponé pa 8.30 p.m. 27 di sèptèmber 1984.
Pa 8.30 p.m. e reunion lo tuma lugar **KU òf SIN KUOREM.**

1) Miembronan aktivo por partisipá na votashon i elekshon si nan kuenta ta pagá te ku fin di ougustus 1984. (art. 7 Estatuto)

DEN NOMBER DI DIREKTIVA DI ARUBA TIVOLI CLUB.

E Sekretaria di Korte den promer Instansha na Aruba ta partisipá:

— ku VIOLET EMRIS THOMPSON, bibá na Aruba i ku ta skohe domicilio na ofisina di abogado mr. C.G. Maduro, situá na J.G. Emanstraat no. 58, Oranjestad, Aruba, a entregá un petishon na dicho Korte pa haña permiso pa kuminsá un kaso di divorsio kontra:

CARL RECARDO RICHINSIN

sin paradero òf direkshon konosí na Antias;

— ku e komparesensha di rekonsiliashon a wordu fihá riba djárason, 10 di òktober 1984 pa 3 or di atardi den e edifisio di Korte, situá na J.G. Emanstraat no. 51 na Aruba.

E Sekretaria di Korte,

A.M.V. Vrolijk.

NA LOODZWARE EUROPACUP WEDSTRIJDEN VAN AFGELOPEN WOENSDAG

Moeilijke weekeinde voor topklubs

PSV - Volendam topper in Nederlands voetbal

DOOR WILLEM DEKKER

WILLEMSTAD — Met de loodzware Europacup wedstrijden van afgelopen woensdag nog in de benen moeten de topklubs behoorlijk wat rechtzetten in de Nederlandse voetbalkompetitie. Voor het eerst sinds jaren zijn de Nederlandse klubs er namelijk niet in geslaagd ook maar één doelpunt te scoren. Ajax kwam in Luxemburg tegen het nietige Red Boys niet verder dan een doelpuntloos gelijkspel, hetgeen door Feyenoord in de thuiswedstrijd tegen het Griekse Panathinaikos werd gekopieerd. PSV ging in Oost-Duitsland roemloos ten onder tegen Vorwarts Frankfurt, 2-0, terwijl de vertegenwoordiger in de strijd voor de bekerwinnaars, Fortuna Sittard, in Kopenhagen ook niet verder kwam dan een doelpuntloos-gelijkspel tegen BK. Geen beste prestaties van Nederlandse klubs die nog niet zolang geleden de toon aangaven in Europa.

Twee van de Europacup deelnemers ontmoeten elkaar in een rechtstreeks duel. Thuis in De Meer moet Ajax af kunnen rekenen met Fortuna Sittard. In dit geval zelfs met zo groot mogelijke cijfers om duidelijk te maken dat de laatste twee wedstrijden, AZ en Red Boys, een misstap zijn geweest. Ajax heeft gelukkig veel krediet bij de eigen aanhang zodat het stadion redelijk goed gevuld zal zijn. Een goed resultaat is zeker zo belangrijk met de thuiswedstrijd tegen Red Boys voor de boeg. Ajax presteerde in Luxemburg bar slecht maar weet wel op voorhand dat er nu meer mensen naar het stadion zullen komen dan als men de amateurs met grote cijfers had afgedroogd. En om de centen gaat het, zelfs bij een rijke klub als Ajax.

TOPPER

Als men voor dit seizoen had geschreven dat PSV tegen Volendam een topper zou zijn dan had men de betrokken schrijver waarschijnlijk minder toerekeningsvatbaar verklaard. Toch is het een topper weliswaar nog maar in de vijfde ronde van de kompetitie. Volendam presteert onder het nieuwe trainersduo Beenhakker / Haarms zo goed dat men op een prachtige derde plaats prijkt vlak achter PSV en iets verder van lijstaanvoerder Ajax. PSV trainer ziet dit rechtstreeks duel dan ook met de nodige zorgen tegemoet, ook al omdat hij aan de trip naar Oost-Duitsland een aantal blessures heeft overgehouden die de homogeniteit van de ploeg aardig hebben aangetast.

Buiten de reeds langere tijd op non-aktief staande spits Koolhof zal Reker waarschijnlijk voorlopig ook niet kunnen beschikken over prijsschutter Thoresen. Verder is ook het niet meespelen van Van Aerle een groot vraagteken. In deze fase van de kompetitie zal Reker dan ook zeer blij zijn met minstens één punt. Een situatie die tot voor een paar maanden ondenkbaar zou zijn geweest bij de miljoenenploeg uit Eindhoven. Bij winst neemt Volendam zelfs de tweede plaats over. Dat zou echter wel een heel grote verrassing zijn.

Landskampioen Feyenoord heeft het momenteel ook erg moeilijk, niet alleen met de tegenstanders maar zeker ook met zich zelf. Het werkvoetbal van de Rotterdammers, waar men vorig jaar de titel mee binnen haalde is niet veel meer dan ploetervoetbal. Zonder de inbreng van een echte leider (Cruijff) is de ploeg stuurloos. Zelfs een routinier als Rep kan zijn stempel niet op de ploeg drukken. Zijn inbreng is zelfs zo gering dat hij op de bank moest plaatsnemen en slechts op mag draven als de anderen te nadrukkelijk falen. Het is te hopen dat de Rotterdammers de winterstop halen zonder al te grote achterstand op de rest van de kanshebbers zodat men met Tahamata dan weer een serieuze gooi kan doen naar een der topplaatsen. Voorlopig moet men het echter zonder de kleine balkunstenaar doen. Zaterdagavond staat men alweer voor een lastig karwei wanneer men op bezoek gaat bij PEC Zwolle. Hoewel de Zwollenaren erg ver gezakt zijn op de ranglijst is men juist tegen grote klubs bereid de mouwen erg ver op te stropen. Ook al met het idee dat men disident Rep (vorig seizoen nog bij PEC) gekonfronteerd wordt.

ZATERDAG

Buiten de wedstrijden PSV - Volendam en PEC Zwolle - Feyenoord worden er nog drie wedstrijden zaterdag reeds afgewerkt. In Breda staat weer een avondje NAC op het programma. Een avondje waarvoor de vele voetballiefhebbers voor van huis gaan, want voetbal leeft weer in Breda. Zaterdagavond moeten de plaatselijke favorieten het opnemen tegen AZ '67, wat afgelopen week zo verrassend sterk speelde tegen Ajax. NAC deed hetzelfde tegen Volendam maar verloor net als de Alkmaarders met minimum verschil, 2-1. NAC en heel Breda eigenlijk wachten nog steeds op de eerste overwinning. Zaterdag moet dat maar eens gaan gebeuren tegen AZ vindt men in Brabant. Of dat lukt zal voor het grootste deel van de jonge ploeg afhangen **maar dat het zal spannen is nu al** zeker.

Haarlem ontvangt het wisselvallig spelende Roda JC dat buiten Limburg niet best presteert. De Haarlemmers hebben voor eigen publiek iets recht te zetten na de 4-1 nederlaag waar Feyenoord hen mee konfronteerde vorig weekeinde. Daar beide ploegen juist in eigen huis tot aansprekelijke resultaten komen moet een overwinning van Haarlem niet uitgesloten worden. Men gokt dit jaar weer duidelijk op een plaats net onder de top en hoopt zelfs met een beetje geluk op Europees voetbal. Ook Roda heeft plannen in die richting want men kan het maar slecht verkroppen dat het kleinere broertje Fortuna Sittard op dit moment wel Europees voetbal speelt.

De derde Limburgse klub in de eredivisie, debutant MVV, ontvangt Groningen. Spektakel is te verwachten in Maastricht, ondanks het tussentijdse vertrek van kopspecialist Huub Smeets. De van Fortuna overgekomen spits paste toch niet helemaal in het systeem wat trainer Hughes voor ogen stond en werd vrij verrassend uitgeleend aan FC den Haag. Voorlopig tot het einde van dit seizoen maar wel met recht tot kopen. MVV lijkt dit seizoen, ondanks hoopgevende resultaten in de voorbereiding, niet in staat om een grote rol te spelen in de eredivisie. Men heeft nog geen sprekende resultaten weten te behalen wat mede komt door de toch hoge gemiddelde leeftijd van de spelers. Men heeft in Maastricht gekozen voor routine en laat de jeugd voorlopig nog op de bank. Maar als de ploeg zo teleurstellend blijft presteren als nu het geval is dan kan daar wel eens heel snel verandering in komen en zullen de routiniers plaats moeten maken voor het jeugd talent. Groningen heeft op papier de beste kansen maar is, net als vrij veel andere klubs, juist in uitwedstrijden kwetsbaar. Toch heeft de Noordelijke ploeg met Eddy Bosman en Rob McDonald als wekelijkse uitblinkers de beste papieren.

ZONDAG

Van de wedstrijden die zondag worden gespeeld zal ongetwijfeld de meeste aandacht uitgaan naar Ajax - Fortuna Sittard. Een andere wedstrijd die voor veel publiek en hopelijk ook veel spanning zal kunnen zorgen is Twente thuis tegen Utrecht. Beide klubs spelen zeer aantrekkelijk en vooral aanvallend voetbal. Het duel heeft nog een extra aantrekkelijk tintje daar Willy Carbo ooit bij Utrecht verkocht naar Belgie nu in de basis staat bij de Tukkers.

Vorige week scoorde de blonde spits nog twee maal waarvan één, met de hak, hoge ogen gooit bij verkiezing van doelpunt van het jaar.

Sparta krijgt op Spangen Go Ahead Eagles op bezoek. Een wedstrijd tussen twee gelijkwaardige klubs waar Sparta met de thuisvoordeel de beste kansen heeft.

De laatste wedstrijd van zondag wordt ook in Rotterdam gespeeld. Op Woudesteijn is Excelsior gastheer van Den Bosch. De Boschenaren spelen onder oud-Feyenoorder Rinus Israel aantrekkelijk voetbal waarbij men aardig wat punten binnen weet te halen. Excelsior zal het moeten hebben van veel werklust en inzet om de Boschenaren van zich af te houden. Thuis is de kleinste Rotterdamse klub echter een moeilijk te nemen hindernis.

WILLEMSTAD — Op bijgaande foto de winnaar van het open schaakkampioenschap van Curaçao, de speler Alrun Tokaay. Op de andere foto een beeld van de overige deelnemers die gisteren hebben deelgenomen aan de snelschaaktoernooi tijdens de slotronde dat gisteravond werd gehouden in de vergaderzaal van Sentro Deportivo Korsou.

Jeugd zwemwedstrijden

WILLEMSTAD — Vandaag start in het zwembad van Sentro Deportivo Korsou de eerste open jeugd zwemkampioenschappen van het nieuwe seizoen. Aan deze kampioenschappen kunnen alle leden van de lokale zwemverenigingen deelnemen, te weten Bulado, Asiento, Dolfijnen, Sithoc en Zeemacht. Meer dan 300 zwemmers hebben zich reeds ingeschreven voor deelname en er zal ongetwijfeld nieuwe talenten uit de bus komen die voor de nodige versterking kunnen zorgen bij de selectie.

Voor het huidige zwemseizoen staan er verschillende internationale wedstrijden op het programma, met als hoogte punt de Central Amerikaans en Caribische kampioenschappen die in de maand juli van het komend jaar in Mexico gehouden zal worden. Alle clubs zijn al bezig met de voorbereiding van hun leden om zo goed mogelijk voor de dag te komen gedurende dit seizoen. Met ander woorden kan er gedurende de wedstrijden van het komend weekeinde felle strijd verwacht worden.

De ontmoetingen beginnen vandaag om 6 uur; zaterdag om 9.00 uur 's morgens en weer om 6 uur in het bad van Sentro Deportivo Korsou.

Judo selectiewedstrijden in sportzaal Asiento

WILLEMSTAD — Aanstaande zondag gaat om negen uur 's morgens de judo wedstri den geldig voor de Curacaose kampioenschappen van start in de sporthal van Asiento te Rust en Burgh. Gestreden zal worden zowel in de junioren als senioren kategorie.

Deze wedstrijden gelden tevens voor het samenstellen van de selectie voor de Caribische en Central Amerikaanse kampioenschappen die in oktober te Barquisimeto, Venezuela, gehouden zullen worden. Belangstellenden zijn welkom. De toegang is geheel gratis.

Regen hield Navratilova van 56ste overwinning

FORT LAUDERDALE — Regen hield Martina Navratilova in Fort Lauderdale voor de tweede achtereenvolgende dag van haar 56ste overwinning op rij af. Die reeks zou een nieuw wereldrecord betekenen. De als eerste geplaatste Amerikaanse tennisspeelster leidde in de eerste set tegen haar landgenote Melissa Brown met 4-1, toen de regen losbrak en de partij, uit de tweede ronde werd verschoven.

Cats ook in tweede semifinale wedstrijd ten onder

Scorpions één zege van finale plaats

WILLEMSTAD — Royal Scorpions Mr. Baseball/M&C Bank is maar één overwinning verwijderd van kwalificatie voor de finale van het AA-baseballkampioenschap. Na de 5-3 zege in de eerste play-off wedstrijd bleef Scorpions gisteravond voor de tweede maal in de beslissingsserie de meerdere van Wild Cats / Honda. Ditmaal werd voor 1300 toeschouwers in het SDK-stadion met 13-9 gewonnen in een wedstrijd die in tegenstelling tot de eerste waarin de werpers het voor het zeggen hadden voornamelijk een offensieve slag was.

Totaal 24 honkslagen werden in de ontmoeting van gisteravond geslagen, 13 door Scorpions en 11 door Cats. Scorpions legde het iets opportuner aan en kreeg bovendien beter werk van zijn pitcher Rignald Martina. Scorpions nam de leiding in de derde innings en gaf deze niet meer uit handen. Nadat Cats in de tweede slagbeurt op sensationele wijze met twee homeruns van respektievelijk Glen Felida en Johnny Alberto een 2-1 voorsprong had genomen vulde Scorpions in de derde de honken op tweemaal vierwijd en een honkslag van Lonte Balentin waarna Raffy Josefa opruiming hield met een grandslam. Daarmee werd de score in één klap 5-2 wat aan Scorpions voldoende armslag gaf tot en met de zevende innings.

Cats scoorde eenmaal in de derde en nog eens in de vierde terwijl Scorpions in de vierde slagbeurt er een run bij scoorde. In de vijfde, zesde en zevende wisten de werpers Rignald Martina en Carlos Rudolph die vanaf de derde inning Reumert Monte had vervangen een reeks nullen aaneen te rijgen maar het slot was weer bijzonder enerverend.

NEKSLAG

Cats kreeg de nekslag in de achtste toen Scorpions uitliep tot 10-4. Scorpions hoefde in deze inning zelf niet zoveel te doen: De runs werden gescoord op drie wild-pitches en een deadball van respektievelijk Carlos Rudolph, Hector Francinet en Kenneth Papa. Zelf scoorde Cats tweemaal in de achtste waarna beide teams in hun laatste slagbeurt er nog eens een flinke schep van drie runs bovenop deden voor een eindscore van 13-9.

De eindcijfers waren: 13 runs, 13 hits en 4 veldfouten voor Scorpions en 9 runs, 11 hits en 1 veldfout voor Wild Cats.

De serie tussen Royal Scorpions en Wild Cats wordt zaterdagavond voortgezet met de mogelijkheid van een eventuele vierde partij op zondagmiddag. Het ziet er echter niet naar uit dat Scorpions het zover zal laten komen.

ALPHA - INDIANS

In de andere semifinale serie komen Alpha en Indians vanavond uit in hun tweede wedstrijd. Alpha staat zoals bekend voor in deze serie; de eerste wedstrijd werd met 4-1 gewonnen. Humphrey Cecilia voor Alpha en Edmond Martina voor Sta Rosa Indians zijn vanavond de pitchers.

Na drie ronden in schaakcompetitie

Van der Ploeg en Moesker koplopers bij SV Janwe

WILLEMSTAD — Afgelopen zaterdag vond te buurtcentrum Janwe de voorzetting plaats van de competities van schaakvereniging Janwe met verschillende partijen en de respektievelijke klassen.

In de A-klasse werden de eerder afgebroken partijen afgewerkt en met de volgende bijzonderheden: Hensley Leito verkeerde in een materieelachterstand wat als gevolg had dat hij niet veel kon beginnen tegen Benito Bito. Uiteindelijk haalde Bito de zege binnen, waardoor hij nu twee overwinningen en één nederlaag op zijn naam heeft.

Ondanks het feit dat Enrico Garmers in een meer voordeliger positie verkeerde in zijn afgebroken spel tegen Wanner Richardson, toch kwam hij niet opdagen voor de hervatting van deze partij en zo kreeg Richardson de volle punt cadeau.

Na drie rondes spelen gaat Geert van der Ploeg en Shastri Moesker aan kop beiden met een ongeslagen prestatie van 2,5 punten uit drie wedstrijden.

Van de selectiewedstrijden werden de volgende resultaten geregistreerd: G. van der PLoeg - D. Pikero 1-0; S. Moesker - G. Cova 1-0; M. Cova - M. de Maayer 1-0; R. Acosta - E. Garmers 0-1; R. Bito - C. Habibe 1-0; G. Bloem - R. Capella 0-1 en G. Stacie - R. Moron 0,5-0,5.

Trainer Smith maakt een dringend beroep op zijn leerlingen om morgen zaterdag aanwezig te zijn om de schaaklessen bij te wonen, terwijl geïnteresseerden zich kunnen laten inschrijven als nieuw lid van SV Janwe. De competities zullen morgen ook hun doorgang vinden te buurtcentrum Janwe beginnende om negen uur precies. De volgende partijen zullen worden gespeeld zowel in de Dames- als in de A-klasse respektievelijk: Sonali Cardose - Monique Blume; Karin Garmers - Natalie Stacie; Hensley Leito - Shastri Moesker; Enrico Garmers - Benito Bito en Geert van der Ploeg - Wanner Richardson. Bij afwezigheid van een schaker zal hij of zij de partij per default verliezen. Alle schaakliefhebbers zijn welkom om deze activiteiten bij te wonen.

Uitslagen Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de gisteren geldig voor de Major Leagues gespeelde honkbalwedstrijden, zijn als volgt:

AMERICAN LEAGUE

Minnesota Twins - Chicago White Sox 5-4; Toronto Blue Jays - Milwaukee Brewers 6-4; Baltimore Orioles - Boston Red Sox 15-1; California Angels - Kansas City Royals 2-0.

NATIONAL LEAGUE

Pitssburgh Pirates - Chicago Cubs 7-6; San Diego Padres - San Francisco Giants 5-4; Los Angeles Dodgers - Houston Astros 6-2; Atlanta Braves - Cincinnati Reds 9-3; St. Louis Cardinals - Montreal Expos 3-2.

Argentinië koploper in WK-rolhockey

NOVARO — Op de zevende dag van de wereldtitelstrijd rolhockey heeft de Nederlandse team met 3-4 verloren van Chili. In het klassement bezet Argentinië na zeven ronden de eerste plaats met 14 wedstrijdpunten. De uitslagen van de zevende speeldag zijn: West-Duitsland - Zwitserland 3-5; Portugal - Verenigde Staten 7-4; Nederland - Chili 3-4; Italie - Brazilie 2-1; Spanje - Argentinië 2-3.

Morgen tennislessen te Mundo Nobo

WILLEMSTAD — Morgen zaterdag worden de tennis-lessen onder leiding van tennis instructeur Kurt Willems van Bureau Sport Zaken normal voortgezet. Men gaat om half acht van start op de tennisbanen te Mundu Nobo.

RIO DE JANEIRO — Bij het neerstorten van een eenmotorig vliegtuigje in het Braziliaanse binnenland zijn vier mensen om het leven gekomen.

Derde ronde voetbaltoernooi SV Willemstad

WILLEMSTAD — Het komende weekeinde zal de derde ronde van het Willemstad jubileum- toernooi worden verspeeld. Nu twee ronden voor de meeste clubs achter de rug liggen, heeft het zin om ook een standen- lijst te gaan produceren:

A-KLASSE						
1. DTS Fatum	1	1	0	0	2	1-0
2. Quick'60	2	1	0	1	2	1-1
Willemstad	2	1	0	1	2	1-1
4. AHW	1	0	1	0	1	2-2
5. Unidos	2	0	1	1	1	2-3
B-KLASSE						
1. Jan Thiel Boys	2	2	0	0	4	12-3
2. Bandi Cas	1	1	0	0	2	1-0
3. TES	1	0	0	1	0	0-1
4. Willemstad 3	1	0	0	1	0	0-4
5. Willemstad 2	1	0	0	1	0	3-8
C-KLASSE						
1. DTS Hoekloos	1	1	0	0	2	2-1
Juristen	1	1	0	0	2	2-1
3. Quick'60 2	2	1	0	1	2	3-2
4. Angua	0	0	0	0	0	0-0
5. AHW 2	2	0	0	2	0	3-6
V-KLASSE						
1. Amareira	2	2	0	0	4	8-4
2. Quick'60 3	1	1	0	0	2	2-1
3. Quick'60 4	1	0	0	1	0	1-2
Willemstad 4	1	0	0	1	0	1-2
5. AHW 3	1	0	0	1	0	3-6

Programma voor dit weekeinde:

A-klasse			
DTS Fatum - Unidos/Ant.	ZA	16.30	DTS
AHW - Willemstad	ZO	16.30	AHW
Quick'60 vrij			
B-klasse			
Bandi Cas - Willemstad 3	ZO	16.30	WSD
Jan Thiel Boys - TES Centr. Mad.	ZO	15.00	WSD
Willemstad 2 vrij			
C-klasse			
Quick'60 2 - Angua	ZA	16.30	QCK
DTS Hoekloos - Juristen	ZO	16.30	DTS
AHW 2 vrij			
V-klasse			
AHW 3 - Quick'60 4	ZA	16.30	AHW
Quick'60 3 - Amareira	ZO	16.30	QCK
Willemstad 4 vrij			

Amigoe- kijktip voor zaterdag en zondag:
zaterdag: DTS Fatum - Unidos/ Antem.
zondag: Quick'60 3 - Amareira.

Premier bij opening KvK-symposium

Resterende handelsbarrières moeten uit de weg geruimd

WILLEMSTAD— "De Caribische landen moeten actief zoeken naar een eliminering van de handelsbarrières die er nog zijn in de regio. Daarmee worden de onderlinge banden, en de banden binnen het Caribisch gebied versterkt, hetgeen onontbeerlijk is voor het scheppen van de concurrerende economische basis, die nodig is voor het bereiken van de sociale doelstellingen". Zo verklaarde premier Don Martina in de openingsrede van het symposium van "The role of private enterprise in the Caribbean", die de Kamer van Koophandel organiseert ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan.

Met een geanimeerde receptie werd gisteravond aangevangen met het symposium, dat vandaag en morgen plaatsvindt, met deelname van vertegenwoordigers van regionale Kamers van Koophandel, alsmede handelsvertegenwoordigers van de Verenigde Staten en Nederland.

In zijn rede verklaarde de premier dat afgezien van de rol van vertegenwoordiger van de handelsinstanties, de Kamer ook belangrijke bijdragen geleverd heeft als partner in tripartite-overleggen en discussies, alsmede als adviserend orgaan aan de regering. Hiermee wilde hij bevestigen dat de Kamer een nationale waarde heeft in verschillende aspecten.

"Analyse van de rol van privé-ondernemingen kan geschieden aan de hand van de doelstellingen van die ondernemingen en ook van de omgeving waarin ze functioneren", verklaarde premier Martina. Hij signaleert twee uitgangspunten voor benadering van de huidige economische orde:

—de privé- onderneming primair gezien als economische organisatie en;

—de privé- onderneming als arbeids- organisatie.

De belangrijkste doelstellingen variëren uiteraard tussen deze twee benaderings- principes: de eerste vorm legt zich meer toe op het halen van winst uit het geïnvesteerd kapitaal, dividenden, productiviteit en rentabiliteit van de onderneming, terwijl de belangrijkste doelstellingen bij de tweede vorm neerkomen op het richten van de productie naar de behoeftes van de samenleving, het scheppen van werkgelegenheid en de ontwikkeling van de werknemer door vorming en opleiding.

"Het is gepast om referentie te maken naar internationale gebeurtenissen die de particuliere onderneming in het Caribisch gebied beïnvloeden", zei de premier. Als belangrijkste geldt voor hem de afkondiging van het Caribbean Basin Initiative (CBI) plan. "De opening die hiermee verkregen wordt naar de markt van de Verenigde Staten is een uitdaging voor Caribische landen. Het zou tragisch zijn als dit begin zou verflauwen door gebrek aan de verdere ontwikkeling die vereist is voor het welzijn van de regio", verklaarde hij.

Export van natuurlijke grondstoffen, voedingsmiddelen en eenvoudige producten zal zeker voordelen hebben voor het Caribisch gebied. Van de andere kant meent de premier dat het verwerven van technologie essentieel is als dit welzijn gehandhaafd of vergroot dient te worden. "Dat vereist interne investeringen", zei hij.

Premier Martina herhaalde zijn verzoek voor het vaststellen van korting op belasting op Amerikaanse investeringen in het Caribisch gebied, zoals aanvankelijk gepland voor het CBI. Deze regeling ontbreekt echter in de wet, zoals aangenomen. "Het heeft economische en sociale voordelen voor alle betrokken partijen", aldus Martina.

Lichte stijging in aantal toeristenschepen

WILLEMSTAD— In juni, juli en augustus hebben minder schepen dan vorig jaar in deze maanden de Curaçaose haven aangedaan. Zo blijkt uit cijfers van de dienst Haven en Loodswezen.

Voor wat juni betreft worden de volgende cijfers gegeven: het aantal *vracht- en passagiersschepen* daalde van 108 tot 92 in dit jaar. Het aantal *tankers* dat de haven binnengeloodst werd was in de drie genoemde maanden dit jaar 77, vergeleken met de 98 van vorig jaar. Wel was er een lichte stijging merkbaar in het aantal *toeristenschepen*: vorig jaar acht, dit jaar tien. De lokale vaart nam af met 27 schepen tot een totaal van 132 in juni.

In juli waren er 99 vracht- en passagiersschepen (juni '83 105); het aantal van augustus liep met twee schepen terug tot 106, vergeleken met dezelfde maand vorig jaar. Tankers waren er in juli 68 (106 in '83) en augustus 78 (121). Ook in deze twee maanden was er een lichte stijging in het aantal toeristenschepen: in juli van zes naar elf en augustus van acht naar tien. In beide maanden was de lokale vaart minder dan vorig jaar: juni 140 (247) en augustus 117 (292).

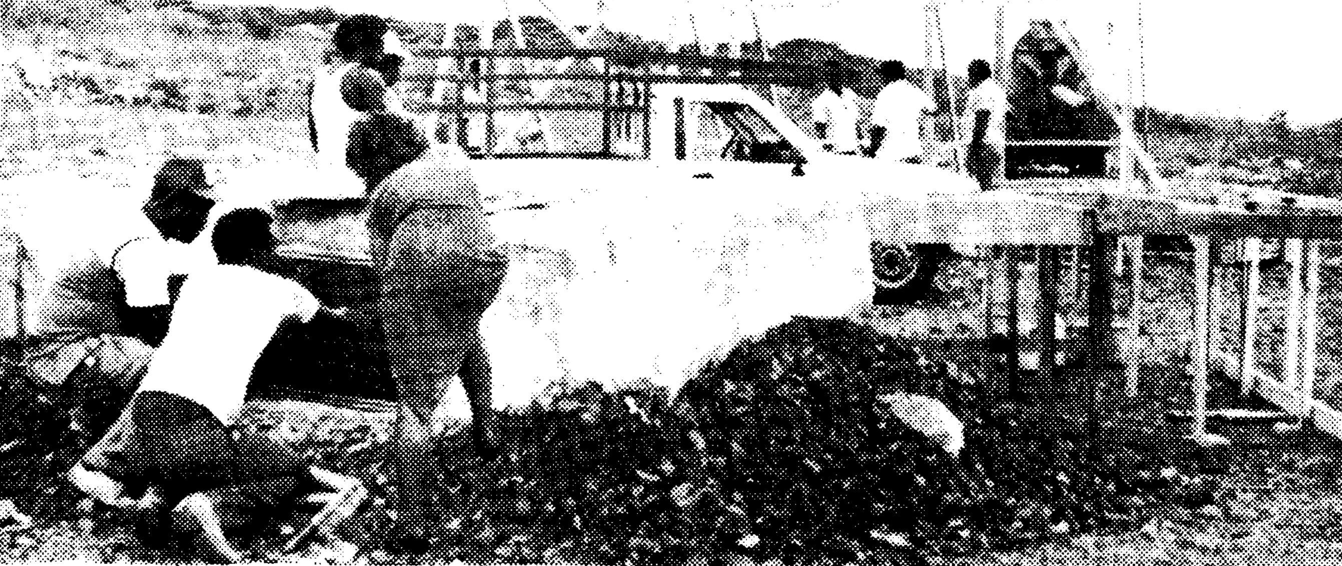
WASHINGTON —Het Witte Huis en de 2 partijen in het congres zijn tot een compromis gekomen over de Defensiebegroting voor 85. Niet al het door Reagan gevraagde geld komt er, zodat er obstakels zijn voor diens fel begeerde nucleaire MXraket.

Het weer

EEN KLEINE KANS op onweer blijft bestaan, volgens de Meteo-verwachting welke tot zaterdagmiddag twaalf uur van kracht blijft. Voor de rest luidt deze als volgt: overwegend half bewolkt met plaatselijk een bui; zwakke wind uit uiteenlopende richtingen.

De trog in de hogere luchtlagen die de afgelopen dagen het weer op de Benedenwinden beïnvloedde neemt geleidelijk in activiteit af. Voor de komende periode wordt dan ook afnemende bewolking en minder regen verwacht.

Op Aruba was het vanmorgen acht uur zwaar bewolkt maar was het 0,0 wat de regen betrof. Op Bonaire was het ook zwaar bewolkt en kwam men tot 7 mm regen. Curaçao trok één lijn met de rest van de Benedenwinden wat de bewolking betrof en kwam men uit op 2,3 mm regen.

WILLEMSTAD — Morgenmiddag vindt bij Parasasa de eerste steenlegging plaats voor het International Trade Center Curaçao. Niet alles is op dit moment echter al gereed voor die steenlegging die door gouverneur dr René Römer zal worden uitgevoerd. Aan het klaarmaken voor de "grote dag van morgen" werd dan ook vandaag de laatste hand gelegd.

Stoplichten Palu Blanku buitenwerking

WILLEMSTAD— Op zondag worden de verkeerslichten op de rotonde Palu Blanku van acht uur 's morgens tot ongeveer vier uur 's middags buiten werking gesteld, in verband met reparatie- werkzaamheden van de Kodela in die omgeving. De weggebruikers worden verzocht hier rekening mee te houden.

Zakenvaria

Zaterdag 29 september wordt **Trupial Inn** officieel geopend. Het hotel —voorheen Country Inn— te Groot Davelaar is gerestaureerd in een typisch Curaçaose stijl en biedt nu diverse nieuwe faciliteiten en attracties aan zowel de gasten als het overig publiek. De officiële opening is van zes tot acht uur 's avonds.

Portefeuille- verdeling al rond

DP treedt volgende week in Bestuurscollege

WILLEMSTAD — De DP zal, naar verwacht wordt, nog volgende week in het eilandsbestuur toetreden. Een samenwerking in het Bestuurscollege werd gisteren uitgebreid door delegaties van de PNP en de DP besproken. De "portefeuille- verdeling" voor het Bestuurscollege kon gisteren al direct worden afgerond, verklaarde vanmorgen DP- leider Agustin Diaz tegenover de Amigoe. Slechts het bestuurs- programma behoeft nog enige aanpassing. Daarmee werd een werkgroep belast.

Toetreding van de DP in de centrale regering, leidde er onlangs toe dat deze partij de PNP om een bijeenkomst verzocht om ook een samenwerking op insulair niveau te bewerkstelligen. De MAN, die in het Bestuurscollege samenwerkte met de PNP trok hieruit haar conclusies. De gedeputeerden van de MAN dienden recentelijk als zodanig hun ontslag in. Deze partij zal nu op beide niveau's in de oppositie gaan.

Alhoewel de DP zich in principe op het standpunt stelde de door de MAN- gedeputeerden vacant gemaakte "portefeuilles" volledig over te willen nemen, nam zij desalniettemin met een zekere "verlichting" van de portefeuilles genoegen, aldus Diaz. Dit vond zijn oorsprong in het door de PNP aangevoerde argument dat de DP over twee zetels minder dan de PNP beschikte. Het "gewicht" van de portefeuilles, was de PNP- delegatie van oordeel, moest daarom dienovereenkomstig zijn.

Het resultaat van de gisteren tussen de beide partijen gevoerde onderhandelingen is dat de voorheen onder de MAN- gedeputeerden ressorterende dienst Domeinbeheer, de Fundashon Kas Popular en het overheids- nv Setel naar de PNP zullen toegaan. Ook Personeelszaken en Algemene Juridische Zaken vallen in de nieuwe samenstelling van het Bestuurscollege onder de PNP. De dienst Sociale Zaken echter, voorheen onder verantwoordelijkheid van PNP- gedeputeerde Nelson Monte komt, evenals de overige portefeuilles waarmee de MAN belast was, in de toekomst de DP toe. De partijen krijgen in het Bestuurscollege wel elk drie gedeputeerden.

Wie de kandidaten van de DP voor de functie van gedeputeerde zijn, kon Diaz vanmorgen niet zeggen. Het partij- bestuur zal zich hierover de komende dagen beraden, om vervolgens de nieuwe samenwerking met de PNP aan het partij- congres, de partijraad en de assemblee generaal voor te leggen. In aanmerking voor de benoeming tot gedeputeerde komen voor de DP momenteel, aldus de DP- leider, Raymond Bentoera, Abel Arrindel, Henk Gummarus, Sandra Frans- Michel, Petrus van der Veen, Raquel Reuijl- Raven en hijzelf.

Aanpassing van het bestuursprogramma aan de hand waarvan de PNP- DP- coalitie te werk zal gaan, werd in handen gegeven van een werkgroep bestaande voor de PNP uit Dito Mendes, Ulrico Schotborg en partijlid Pieters Kwiers, terwijl hierin voor de DP zitting hebben Raymond Bentoera, Raquel Reuijl-Raven en Abel Arrindel. Het bestuurs- programma zal dusdanig worden aangepast dat zij gesynchroniseerd is met het regeer- programma van het nieuwe kabinet onder premier Liberia. Bovendien zullen in het programma delen worden opgenomen van hetgeen de DP zich in haar nota "Akshon Awor" voor ogen stelde, zei Diaz. Afronding van de aanpassing van het bestuurs- programma zal overigens niet worden afgewacht voor wat betreft de daadwerkelijk toetreding tot het Bestuurscollege, besloot hij.

Doping tijdschrift "Komportabu"

WILLEMSTAD— In Kas di Kultura Libertas vindt zondag 23 september de doop plaats van het eerste exemplaar van het tijdschrift "Komportabu". Het blad staat onder redactie van Virgilio "Vi" Coco, wiens leus "Komportabu !" (vrij vertaald gedraag je) onlangs al gebruikt werd bij een actie voor het schoonhouden van Curaçao. De activiteiten van zondag beginnen om half elf's morgens; Kas di Kultura is aan de Scharlooweg.

Treedt met rustig geweten af

Martina relatief tevreden over verloop regeerperiode

WILLEMSTAD — Zowel in zijn gisteren uitgesproken radio- en televisie- rede, als in een eerder op de dag gehouden persconferentie, gaf vertrekkend premier Don Martina een overzicht van de problemen waarmee zijn kabinet zich de afgelopen jaren geconfronteerd zag en van de situatie waarin de Antillen zich bij zijn aftreden bevinden.

Martina, die erkende niet alle door zijn kabinet gewenste doelen te hebben bereikt, verklaarde zich desalniettemin relatief tevreden met het verloop van de regeer- periode. Al hetgeen gezien de omstandigheden waarin de Antillen verkeren kon worden gerealiseerd, vond ook daadwerkelijk plaats. Hij zei daarom als premier met een rustig geweten te kunnen aftreden.

De problemen waarmee de regering moest kampen, omvatte zaken als ondermeer de financieel- economische achteruitgang waarmee de gehele wereld zich geconfronteerd zag, de problemen bij de olie- raffinaderijen Shell en Lago, de terugval in het toerisme als gevolg van de devaluatie van de Venezolaanse bolivar, het drastisch dalende werkaanbod van de Curaçaose Dok Maatschappij en de situatie waarin de ALM verkeert. Die problemen brachten met zich mee dat bepaalde doelstellingen van de regering niet konden worden gerealiseerd, aldus Martina.

De premier, die zijn waardering uitsprak voor het begrip dat zijn kabinet met betrekking tot de problemen van zowel het bedrijfsleven als het vakbonds- wezen ontving, zei het met name te betreuren dat het zijn regering niet was gelukt de levens- situatie op de Antillen te verbeteren. Dat was een doel geweest waarnaar het kabinet vanaf beginsel streefde, aldus Martina. Het veranderen en vooral het verstevigen van de economische basis, een voor hem zeer belangrijk oogmerk, kon echter niet worden verwezenlijkt. Juist in deze regeer- periode immers, zo voerde hij aan, begon die basis te wankelen. De structurele veranderingen die hadden zullen worden aangebracht, bleven derhalve achterwege. Vasthouden aan de bestaande basis was in wezen het enige dat de regering restte.

De regering, zei Martina, kwam voor de nodige "hete vuren" te staan. Die werden, gaf hij toe, niet altijd naar een ieders volle tevredenheid bestreden. Ook maatregelen die moesten worden genomen, waren niet altijd die maatregelen welke de goedkeuring van iedereen konden wegdragen. Dat was echter nu eenmaal een realiteit waaraan niet voorbij kon worden gegaan, vond hij. Het was nu eenmaal niet mogelijk het altijd iedereen naar de zin te maken. De regering deed hetgeen zij wenselijk en noodzakelijk had geacht.

WILLEMSTAD — Vanavond om acht uur zal er weer gestart worden met een nieuwe cursus waarin de ideeën en visies van Bolivar aan de orde zullen komen. Deze cursus is uitsluitend voor volwassenen en wordt verzorgd door René Jesus Castillejo Cova. De Sociedad Bolivariana, die de cursus organiseert, hoopt op een grote opkomst

Gestolen apparaat na twee jaar achterhaald

WILLEMSTAD— Een bewoner van de Slokeweg verscheen bij de politie en verklaarde dat hij ergens een luchtcompressor gezien heeft, die sprekend lijkt op de zijne, die al bijna twee jaar vermist wordt. De man had destijds aangifte gedaan van diefstal van het apparaat.

Navraag bij de huidige "eigenaar" leverde als resultaat op dat die het van een hem bekende man gekocht had. De recherche zoekt een en ander uit, en spoort onder andere de bekende op.

Inbraak in school opgelost

WILLEMSTAD— Zes jongemannen zijn aangehouden in verband met diefstal van ruim 4000 gulden aan gereedschappen en artikelen uit een LOM / MOK school aan de Commanchestraat.

Het aantal aanhoudingen is op zes gekomen met de recente aanhouding van S.M. en A.B. Uit de school zijn diverse goederen gestolen: bij de respectieve woningen van de twee verdachten zijn drie naaimachines die van de inbraak afkomstig waren gevonden en in beslag genomen.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

Stads- en 2de distrikt Oost

23 september 1984 vanaf 07.00 uur t/m 24 september 1984 om 06.00 uur: dokter Lutchman. Spreekkamer: Montaña Rey 89, tel.: 674821, spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674880.

22 september 1984 vanaf 08.00 uur t/m 23 september 1984 om 06.00 uur: dokter Rauchbaar. Spreekkamer: Landhuis Rust en Vrede, Sta. Rosa 34, tel.: 76199; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76199

(dit geldt voor patienten van de volgende artsen: mevr. Guerrero, Wilsoe, Da Costa Gomez, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en Pattinaja)

Stads- en 2de district West

21 september 1984 vanaf 18.00 uur t/m 24 september om 06.00 uur: dokter Roose, Spreekkamer: Cas Chiquito, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 83233.

(dit geldt voor patienten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Goilo, mevr. Van der Burgh, mevr. Braakman, King, mevr. Soliana, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession en de bario Sta. Maria)

Derde distrikt Bandabao

21 september 1984 vanaf 18.00 uur t/m 24 september om 06.00 uur: dokter Hernandez. Spreekkamer: Pannekoek, tel.: 641442; spreekuren: 10.00-12.00 / 16.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641442

(dit geldt voor patienten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez).

...

NACHTDIENST ARTSEN: Patienten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoord-apparaat afluisteren. De patienten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsen-praktijk van hun eigen huisarts bellen, het antwoord-apparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht hebben zuster Leeflang, tel.: 43847 en zuster Daal, tel.: 76728.

...

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30 / 13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten

...

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: De Goede Hoop, tel.: 82857; Punda: Bettina, tel.: 77055

...

VERLOF BEGRAFENIS
22 september: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.
23 september: R.A. de Windt, Uteweg 53.

...

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-19.00 uur "The Victoria" (S.J.) - KvK.

...

ZONDAG
DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE: 16.00 uur "Eko di Kurason" (zang en dans door de gehandicapten).

ROZENKRUISER: 17.00 hour observance of the building of great pyramid - Montezumaweg 143.

...

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden: maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur, dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur. Elke maandag na 16.00 uur activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 en 24.00 uur *Beatstreet* (the musical and breakdance explosion, Engels, alle leeft., ƒ 5,-).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *City on fire* (actiefilm, Engels, met Henry Fonda, 18 jr., ƒ 2,75 en ƒ 3,75); 24.00 uur *Bogard* (actiefilm, Engels, 18 jr., ƒ 2,75 en ƒ 3,75)

...

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 CHIPS; 17.30 AGHUSA; 18.00 Agedres na plaka chiki; 18.15 Tio Wanchu i su muchanan; 18.20 Telenovela: Chispita; 19.15 Informe deportivo; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.20 Herhaling toespraak demis. premier Don Martina; 21.00 Hill Street Blues; 22.00 Nos tera; 22.15 Mundu na bista; 22.30 Show di Job; 23.30 Tempo pa Dios; 23.35 Sluiting

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 18.00 NBA basketball; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.20 Rikesa universal; 21.20 Estreno (One dark night); 23.00 Sluiting

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7

DOCUMENTATIECENTRUM ZIKINZA: geopend op werkdagen van 08.00-11.30 / 14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00 / 13.30-17.00 uur

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur)

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK **(bezoekuren)**: opname afd. Mannen van 15.00-16.00 / 18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00 / 18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00 / 14.00-16.00 / 17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00 / 14.00-17.00 uur

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand)

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00 / 14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m van 09.30-12.30 / 15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-15.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkersstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren dagelijks van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS (afd. Curaçao, Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614525/614630): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

SENTRO DI DAMA (Seroe Fortunaweg 8, tel.: 84647): openingstijden 07.30-12.00 / 14.00-17.30 uur.

...

Bestuur Bohavena

WILLEMSTAD— De Bohavena (vereniging van handelaren in bouwmaterialen) koos onlangs een nieuw bestuur. Het bestuur wordt voorgezeten door de heer C. Swagemakers van Prospero Baiz Interconti en heeft als secretaris de heer Art Smaal van Kooijman nv terwijl de heer H. Niepoth van Curaçao Trading als penningmeester optreedt.

WILLEMSTAD— Met ingang van 11 oktober geeft de Posterijen voor één jaar frankeerzegels uit ter herdenking van de 100e verjaardag van wijlen mevrouw Eleanor Roosevelt.

De zegels —van 45, 85 en 100 cent— zijn ontworpen door John Baselmans van Curaçao en hebben een onbepaalde geldigheidstermijn. Alle drie de zegels zijn voorzien van een portret van mevrouw Roosevelt met de datum 1884 - 11 oktober 1984 erop aangebracht. De zegel van 45 cent is uitgevoerd in de kleuren rood, geel, blauw en zwart; die van 85 cent in olijfgroen, goud en zwart en die van 100 cent in geel, rood en zwart. De zegels zijn uitgegeven in 250.000 series.

ABVO zegt medewerking toe

Onderzoek drugshandel in gevangenis vereist

WILLEMSTAD— De ambtenarenbond ABVO ziet graag dat de regering met haar samenwerkt om te komen tot een opklaring van de "donkere wolken die zich boven de gevangenis samengepakt hebben". Zo verklaarde bestuurslid Fio Bernadina in het radioprogramma van donderdag.

De laatste tijd is het Gevangeniswezen in een negatief daglicht geplaatst, vanwege drugshandel door enkele bewaarders. Reeds zijn onder het personeel diverse aanhoudingen verricht, terwijl ook enige buitenstaanders die erbij betrokken waren gearresteerd zijn.

"Als ze schuldig bevonden worden moeten ze de gevolgen dragen en berecht worden. Na afwikkeling van die onderzoeken dient de regering evenwel een diepgaand onderzoek te laten verrichten naar de primaire oorzaak van deze problemen", verklaarde Bernadina.

De ABVO meent namelijk dat die problemen zich niet van de ene dag op de andere gemanifesteerd hebben, en dat er "iets moet zijn dat niet juist is. Er moet een complete analyse gemaakt worden om de aanleiding van deze problemen na te trekken, want naar onze mening moet er orde en discipline zijn in een strafgevangenis", aldus Bernadina.

De ambtenarenbond is ervan op de hoogte dat in het verleden reeds aan de regering verzocht was een nieuwe opleiding voor adspiranten op te zetten, evenals een opleiding/herscholing voor het personeel dat reeds in dienst is. Het is namelijk niet gemakkelijk om iemand zonder ervaring in zo'n functie te plaatsen. Destijds is een deskundige uit Nederland overgekomen om technische hulp te geven bij de opzet van een nieuwe opleiding. Die opleiding werd goedgekeurd door het departement van Onderwijs en de regering voor uitvoering, maar tot vandaag is daar niets van terecht gekomen, verklaarde de zegsman.

Met het oog op het streven naar grotere onafhankelijkheid moet de regering er naar de mening van de vakbond tevens rekening mee houden dat geen buitenlanders in sleutelposities benoemd moeten worden. Aan het personeel dat de nodige inzet en capaciteiten tentoonspreidt moet integendeel de kans gegeven worden zich verder te ontwikkelen opdat dit personeel dergelijke functies kan bekleden, vindt de vakbond.

Heilige Mis DP

WILLEMSTAD— De ADEFA en wijk-commissarissen van de Democratische partij houden zondag 23 september een Heilige Mis, als dankbetuiging voor de nieuw gevormde regering. De mis wordt gehouden om half zeven 's avonds in de kerk van Santa Maria.

In 1985 uitgifte van Papiamentu-postzegel

WILLEMSTAD— Voor 4 september 1985 is uitgifte gepland van een "Papiamentu"- zegel door de Posterijen van de Nederlandse Antillen. Het betreft twee zegels van respectievelijk 45 en 55 cent.

De Posterijen hebben de uitgifte van deze zegels opgenomen in een voorlopig programma van postzegel- uitgiften over 1985. Het programma ziet er als volgt uit:

—op 9 januari uitgifte van flamingo-zegels ter waarde van respectievelijk 25, 45, 55 en 100 cent;

—21 februari jubileumzegels ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de Loge de Vergenoeging: drie zegels van 45, 55 en 100 cent;

—27 maart sportzegels (met toeslag). Dit is een permanent terugkerende uitgifte ten behoeve de sport. De zegels zijn van 10+ 5 cent, 15+ 5 cent, 45+ 20 cent, 55+ cent en 85+ 40 cent;

—29 april sociale en culturele zegels (met toeslag) ten behoeve van sociale en culturele doeleinden: drie zegels van respectievelijk 45+ 20 cent, 55+ 25 cent en 100+ 50 cent;

—5 juni zegels ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van de Verenigde Naties: twee zegels van 55 en 100 cent;

—2 oktober kinderzegels (met toeslag), een permanent jaarlijkse uitgifte in het tweede halfjaar ten behoeve van de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg. Vijf zegels: 5+ 5 cent, 10+ 5 cent, 25+ 10 cent, 45+ 20 cent, 55+ 25 cent. Er wordt tevens een souvenirvel uitgegeven met de zegels van 25, 45 en 55 cent;

—6 november is er uitgifte van de flora-zegels van de Antilliaanse flora. De serie bestaat uit zes zegels van vijf, tien, twintig, 45, 55 en 150 cent;

—4 december wordt een nieuwe standaardserie (het derde gedeelte) uitgegeven bestaande uit zegels van één en anderhalve gulden respectievelijk. Ook uitgifte van een postzegelboekje met twee zegels van 45 cent en twee van 55 cent.

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

PEKINEESJES. Inl. Dommelstraat 30, tel.: 43378.

FULLY BATTENED surfzeilen + gewone funboard zeilen, NAf.300,-, f.425,-; speed- en jump- board Epoxy, 4 maanden gebruikt f.800,-, tel.: 613600 toestel 180.

TUNER AMPLIFIER f.275,-; equalizer f.200,-; orgel Thomas electr. f.500,-; houten tuin-meubels f.350,-; groot projectiescherm f.50,-, ná 12 uur: Uranusstraat 1A, tel.: 616613.

WEINIG GEBRUIKTE kofferschrijfmachine, merk Brother, f.125,-, Oranjestraat 116, tel.: 54637.

SPORTFIETS 10 SPEED, Amerikaans, i.z.g.s., f.325,-; 2 persoons- bed + nachtkastjes (De Maayer) + matrassen f.375,-, tel.: 671307.

INBOEDEL, West I. Compagniestraat 1, zondag hele dag.

TUINHUIS MET airco, 4/4 m. f.3.500,-; Philips was- automaat met verwarming f.550,-; airco's v.a. 8.500/15.000 BTU, f.100,- / f.650,-; ijskast f.350,-; stoof f.275,-; camping- bedje f.25,-; box f.55,-, tel.: [illegible]

AMC SPIRIT, fully equipped, 1983, 50.000 km; Boston Whaler, 14 voet + motor Yamaha 40 PK + trailer; toilet- tafel met grote ronde spiegel; ijzeren bureau 75x150 cm, formica dekblad. Inl.: tel.: 78310.

HONDA ACCORD '79, t.e.a.b.; VW Kever- motor f.500,-; rood fluwelen zitting voor Peugeot 403 f.175,-, zaterdag 9.00-14.00 uur: Artillerieweg 9, Amerikanen kamp.

MOTORFIETS HONDA VT 250F, met papieren, pr. f.3.800,-, tel.: 76120.

FORD MUSTANG, bouwjaar '77, kleur rood, i.g.st., NAf.5.000,-, tel.: 83263.

TEN CATE "all round" windsurf- plank compleet f.450,-, bwjr. '82; kindertennisracket f.15,-; judo- pakje maat 120, z.g.a.n., f.15,-, tel.: 76995.

BUICK CENTURY '79, 50.000 km, AM/FM radio-cassette, airco, z.g.a., tel.: 77084.

MOTOR DAYCRUISER, 2x 125 HP, VHF radio, zeewaardig, tel.: 615566/77084.

WEGENS VERTREK: Citroën GS 1220 club 1974, in zeer goede staat, tel.: 55514.

LADA 1600, bwjr. '80, goed onderhouden; VW Buggy, is as where is, Slokéweg 10, tel.: 79230.

PONTIAC GRAND Prix 1977, in goede staat, tel.: 674708.

EEN BAMBOE- set best. uit 3 stoelen en tafel, Mahokstraat 2, prijs f.550,-, tel.: 615311.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

WOONHUIS AAN de grote weg bij Daniel. Inlichtingen tel.: 623707 na 6 uur n.m.

PER OCTOBER 1: fully equipped furnished house, f.1.500,- p.m., Emmalaan 2, Emmastad, tel.: 43686.

PER 1 OKT. voor alleenstaande heer: kamer aangeboden, tel.: 54434 bellen 4-6 pm.

HOLLAND: IN Abcoude, 12 km van Amsterdam: huis beschikbaar tot begin 1987, zeer geschikt voor gezin van 2 of 3 personen, prijs nader overeen te komen, Kaya Militar 46 (achter Kraamkliniek Rio Canario).

APPARTEMENT. Inl. tel.: 79757.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

WOONHUIS VOOR Nederlands echtpaar en 2 kinderen, tel.: 81000.

DIVERSEN CURACAO

GOED TEHUIS gezocht voor jong, wit katertje, Julianalaan 2, tel.: 43706.

OPPASHUIS GEVRAAGD voor echtpaar + 1 kind, periode ±25 nov. tot 10 dec., tel.: 89791.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WEGENS VERTREK: Mazda 1983, full equipped, f.11.000,-; babybed f.150,-; stereoset compleet f.925,-; eetkamerset f.800,-, tel.: 28714 na 6 uur, financiering mogelijk.

PORTABLE TYPEWRITER Triumph, schrijfletters, tel.: 21015.

UN PIANO Baldwin, financiamentu ta posibel. Yama 22206 despues di 4'or.

BOXSPRING MET matras, [illegible] nastraat 12.

EIGENDOMSGROND 2600 m2 te Kibaima, uitzicht op zee + bouw- tekening, bouw- vergunning. Inl.: tel.: 27852.

HUIS MET 4 slaapkamers, 3 badkamers (split level) te Ponton, op eigendoms- terrein. Te bevragen tel.: 22869.

TOYOTA STARLET 1981, in uitstekende staat, radio AM/FM, 4- deurs, prijs f.5.400,- cash, Constantijn Huygensstraat 5, tel.: 21591.

GENERATOR 4.5 KVA, spl.n. f.2.800,-; 2 pers. slaapkamerset f.600,-; 4 pers. zitkamerset f.300,-; koelkast f.150,-; gasfornuis f.150,-; buffet; droogkap; baby- box; babyart. Zat. 22 vanaf 9 uur a.m.: Barcadera 14.

LADA NIVA Jeep, augustus 1981, NAf.5.000,-, Chuchubistraat 18, tel.: 27632.

[illegible]

GROOT HUIS geschikt voor kantoor of zakenpand in de Nassaustraat, tel.: 21932.

PER 1 OKTOBER 1984: pas gebouwd, compleet gemeubileerd appartement met airco, omgeving O'stad, bestaande uit zitkamer, keuken, eethoekje, 1 slaapkamer, badkamer, porch, washokje. Informatie tel.: 23404.

WAYACA APARTMENTS, mueblá, airco, f.550,-, awa, koriente, gas, pa okt. - nov., tel.: 23327.

RUIM GEMEUBILEERD appartement aan de Quaststraat, aparte slaapkamer, zitkamer en keuken, veel bergruimte, tel.: 26352.

KAMER MEUBLA ku entrada propio, baño i airco, pa un persona, Venezuelastraat 24.

INBOEDEL TE KOOP:
Wandmeubel f.500,-; Eethoek f.300,-; Porchset f.400,-; Blender f.50,-; Fans f.50,-; Lada Stationcar f.3.500,-; en vele andere artikelen.
W.J. van der Burgh
Juan Hatoweg 206
Sta. Maria.

DIVERSEN ARUBA

2 OPPASHUIZEN GEZOCHT voor familie uit Nederland, periode november 1984. Fam. Boderie, tel.: 47034.

TE HUUR
voor een periode van 3 tot 6 maanden
een volledig gemeubileerd
HUIS
aan de Jachthaven van S.O.V. Asiento te Brakkeput Mei-Mei met een prachtig uitzicht op het Spaanse Water.
Prijs: n.o.t.k.
Voor nadere inlichtingen:
Telefoon 66-3887
[illegible]

AANMELDING STUDIERICHTING LOGOPEDIE
studiejaar 1985/1986

De Opleidingen Logopedie in Nederland maken bekend dat de aanmelding voor Logopedie bij het Dept. van Onderwijs Sta. Rosa 48, Curaçao dienen te geschieden voor de kandidaten woonachtig op Curaçao, Bonaire en Bovenwindse Eilanden.

Sluitingsdatum: 1 november 1984
Criteria: In het bezit van minimaal een HAVO-diploma met wis- en natuurkunde.

De Onderwijsdirekteur Curaçao,
R.D. Kleinmoedig.

Het Archeologisch/Antropologisch Instituut Nederlandse Antillen
vraagt:
TE HUUR
ongemeubileerde woning
tot fl. 800,- per maand
voor één van haar staf-medewerkers.
Tel.: 75250.

Hoofd van het Archeologisch/Antropologisch Instituut Nederlandse Antillen.

TE KOOP:
SFEERVOL WOONHUIS
met zwembad te Julianadorp

Veel leefruimte in en om de woning, o.a.: 4 slaapkamers, 3 badkamers, living met rekreatieruimte, porch, grote tuin met deepwell, ruime parkeergelegenheid, schaduwbomen.
[illegible]
Voor nadere inlichtingen, na 7 uur 's avonds, tel.: 82839.

OPENBARE VERKOOP

Op woensdag 26 september 1984 des voormiddags om 10 uur zal ten overstaan van ondergenoemde notaris of diens waarnemer, te zijnen kantore aan de Schottegatweg Oost 191, alhier, in het openbaar worden verkocht krachtens rechterlijk bevel:

het tot 7 mei 2011 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, groot 846m2, gelegen in het tweede district van Curaçao op Suffisant, kadastraal bekend als Tweede Afdeling sectie II nummer 1313, met de rechten op de daarop staande opstallen, plaatselijk bekend als Marinierweg 14.

De veilingvoorwaarden zijn gedeponeerd ter Griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg ter Zittingsplaats Curaçao en liggen voorts ter inzage ten kantore van de ondergenoemde notaris.
De veilingvoorwaarden houden onder meer in dat van iedere bieder geëist kan worden een onherroepelijke bankgarantie over te leggen, welke tenminste gelijk dient te zijn aan het bedrag van zijn bieding vermeerderd met de veilingkosten.

mr. M. van der Plank
notaris
Schottegatweg Oost 191,
Alhier.
Tel.: 616833.

RENTEPERCENTAGES PER ULTIMO AUGUSTUS 1984
(in procenten per jaar).

BANKEN

ARUBA

	spaar bank-boek (1)	termijn-deposito NAf. 10.000,- 12 mnd.	hypotheek (2)
Algemene Bank Nederland	5	6	13
ARUBA BANK	5	8	13 3/4
Banco di Caribe	6 1/4	7	12
Barclays Bank	5	5—3/4	13
City Bank	5	6 1/2*	13
Caribbean Mercantile Bank NV.	5	6 1/2	12
Postspaarbank v.d. Ned.Ant.	6	—	—

CURACAO

	spaar bank-boek (1)	termijn-deposito Naf. 10.000,- 12 mnd.	hypotheek (2)
Algemene Bank Nederland	5	6 1/2	12
Banco di Caribe	6 1/4	7	12
Barclays Bank	5	5—3/4	13
Banco Industrial de Venezuela	5	6	—
Bank of Boston	5 1/2	5 3/4	13
Maduro & Curiel's Bank NV.	5	6	12
Postspaarbank v.d. Ned.Ant.	6	—	—

1) Rente berekend over het laagste maand/kwartaal saldo; doch bij sommige banken over dagsaldi.
2) Betreft hypotheek op woningen.

N.B.: Zowel in geval van termijn deposito's als van de meeste soorten [illegible] brengen sommige banken (éénmalige) kosten in rekening.
* Citybank accepteert uitsluitend termijn deposito's van NAf. 50.000,- of meer.
Deze rentes werden toegepast op 31 augustus 1984. Het is mogelijk dat de betrokken banken na deze datum de rentetarieven gewijzigd hebben.
Derhalve dient deze publikatie als indikatie van de tarieven die heden kunnen gelden. Dit is een publikatie van het Departement van [illegible]

CENTRALE OVERHEID

Obligaties	Werkelijke Rente
uitgifte 1979	11,24%
uitgifte 1980	11,24%
uitgifte 1981	11,24%
uitgifte 1982	11,24%
uitgifte 1983	11,24%

Obligaties à f. 1000,- kunnen gekocht/verkocht worden bij alle lokale banken, alwaar ook nadere informatie kan worden verkregen.

Schatkistpapier 1)		werkelijke rente
3 mnd.	7,5 %	7,87%
6 mnd.	8,0 %	8,51%
9 mnd.	8,25%	8,89%
12 mnd.	8,50%	8,89%

1) Alleen verkrijgbaar in coupures van NAf. 100.000,- en kan alleen aangekocht worden bij het Dept. van Financiën, Pietermaai 4 - 4 A Curaçao.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur, dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur, zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z n.

In nieuw casino merendeels plaatselijk bezoek

BC bezorgd over casino-bezoek van ingezetenen

KRALENDIJK — Het valt te verwachten, dat een dezer dagen het BC officieel een aantal regels zal uitvaardigen waaraan het casino en de bezoekers van het casino zich hebben te houden. Afgelopen week hebben BC, controleurs die werkzaam zijn bij het casino van Flamingo Beach hotel, brigadecommandant Da Costa Gomez en mr Bijkerk die het BC van juridische adviezen dient, een vergadering belegd. Daar werd onder meer besproken dàt vanaf het moment dat het nieuwe casino de deuren opende een zeer groot aantal lokale personen gebruik maakt van het casino. Deze bezoeken duurden niet zelden tot het casino in de ochtenduren de deuren voor de bezoekers sloot.

Algemeen adviseur Jopie Abraham benadrukte dat er inderdaad reden tot bezorgdheid was en dat was dan ook de oorzaak dat het BC de vergadering met de diverse instanties belegde. Zoals bekend heeft het BC, met name gedeputeerde van Toerisme Monchin Soliana aan Flamingo Enterprises, waaronder ook Flamingo Beach valt toestemming verleend voor de exploitatie van een casino. Aan deze toestemming waren wel een aantal voorwaarden verbonden waaraan het bedrijf in de toekomst zou moeten voldoen. Daaronder viel ook de uitbreiding met veertig kamers van het huidige hotel, het creëren van vijftien werkplaatsen en tenslotte dienden de deuren binnen drie maanden de deuren te openen. Tijdens de onderhandelingen was het overigens niet geheel duidelijk geworden of het casino zich zou richten op de toeristen of dat ook de lokale bezoekers deel uit zouden maken van het casino bezoek.

Van de zijde van het BC was in ieder geval wel gesteld tegenover president commissaris Waldi Wiggins, dat het casino niet bedoeld was voor lokaal gebruik. Overigens neemt dat niet weg, dat inderdaad het grootste percentage bezoekers juist de lokale bevolking uitmaakt. Gezien de bedragen die in het casino omgezet worden heeft het BC met bezorgdheid gereageerd op de huidige toestand. Woensdag kwamen betrokkenen op verzoek van het BC bijeen en daarbij werd naar voren gebracht, dat de leeftijdsgrens voor het betreden van het casino in ieder geval opgetrokken dient te worden van 18 jaar naar 21 jaar. Dat betekent dat van nu af aan slechts volwassenen toegang hebben tot het casino (het casino zal nu ongetwijfeld problemen krijgen met de leeftijd van sommige casinowerknemers: Red).

Bezoekers dienen zich in het vervolg ook te legitimeren en dat zal noodzakelijk blijken wanneer er gecontroleerd zal worden op het aantal keren dat het casino per maand bezocht wordt door lokale personen. Bovendien is het niet uitgesloten dat er ook een bepaald bedrag gevraagd zal worden bij het betreden van het casino.

Tijdens de besprekingen is ook naar voren gebracht wat de openings-en sluitingsuren dienen te zijn van het casino. Momenteel heeft het casino van Flamingo Beach een sluitingstijd van zes uur 's morgens, terwijl het casino 's middag om drie uur de deuren al opent. Vooral de sluitings tijd blijkt bij de plaatselijke restaurants, hotels, bars en discotheek een bron van ongenoegen omdat er een duidelijk aanwijsbare achteruitgang is in het aantal bezoekers.

Deze sluitingsuren zullen overigens in een later stadium aan de orde worden gesteld, nadat er is vergaderd met degenen die er het meest bij betrokken zijn. Bovendien zullen ook de exploitanten van het casino van Flamingo Beach als de exploitanten van het per eerste oktober te openen Black Coral Casino van Bonaire Beach hotel gehoord worden.

Volgens algemeen adviseur van het BC Jopie Abraham zal het casino op Bonaire in een vorm geexploiteerd moeten worden die geen schade zal brengen aan de toeristenindustrie en het algemeen belang van Bonaire, want dat zal voor het BC uiteindelijk toch het zwaarst moeten wegen.

Lezing over acupunctuur

KRALENDIJK — Op vrijdag 28 september 's avonds om acht uur zullen de heren Kenneth van Eer en Rudolf de Wit, beiden Fysiotherapeut en Acupuncturisten een lezing houden over Acupunctuur in de aula van de Scholengemeenschap aan de Koninginneweg in Kralendijk. Tijdens deze lezing zullen er dia's vertoond worden over dit onderwerp. Alle belangstellenden zijn van harte welkom. De toegang tot deze lezing is gratis.

Minister Rudy Ellis:

Ook dit kabinet pakt schulden Bonaire aan

KRALENDIJK — Volgens de minister van Ontwikkelingssamenwerking in het nieuwe kabinet Rudy Ellis zal de Centrale regering doorgaan met het liquideren van de schulden van Bonaire. Overigens is dit niets nieuws, want reeds onder het vorige kabinet was dit een punt van het regeer-programma. Tijdens de besprekingen hebben de vertegenwoordigers van Bonaire niet afgelaten telkens weer te wijzen op de financiele problemen waarvoor Bonaire zich gesteld ziet.

In de vorige regering was al eerder gebleken, dat ook de situatie van de Centrale regering precair was hetgeen zijn terugslag had op de hulp die aan Bonaire verleend moest worden. Ook voor de komende regering voorziet Rudy Ellis geen honderd procent waterdichte garantie dat alle financiele problemen van Bonaire opgelost kunnen worden. Onder normale omstandigheden zou dit geen probleem zijn, aldus Rudy Ellis en de partijen die de regering vormen zouden daaraan ook alle medewerking verlenen. Het ligt in de bedoeling om in de komende maanden de financiele situatie in de Staten te behandelen. Overigens benadrukte Ellis dat de deelname van de UPB aan de nieuwe regering niet afhankelijk was van de door Bonaire gestelde wensen, omdat al gebleken was, dat er bij de andere partijen de wil aanwezig was om hulp te bieden.

De laatste vergaderingen voor de formatie van de nieuwe regering werden door minister Ellis aangeduid als een unieke gelegenheid omdat het vermoedelijk de laatste maal is geweest dat vertegenwoordigers van de zes eilanden bijeen waren om een Centrale regering van Zes te vormen. Met ingang van januari 1986 immers zal Aruba een aparte status innemen in het Koninkrijk.

Tenslotte wenst de nieuwe minister van Ontwikkelingssamenwerking te bieden waardoor het voorgestelde regeerprogramma uitgevoerd kan worden. Politieke stabiliteit. Aldus is een van de factoren die voor de regering van belang zijn om met succes de moeilijke missie te volmaken.

AO-cursus in Rincon en in Kralendijk

KRALENDIJK — Het ligt in de bedoeling om binnen afzienbare tijd van start te gaan met een cursus Algemene Ontwikkeling in Rincon en Kralendijk. De cursus zal gegeven worden aan twee groepen: een A-cursus op het niveau basisschool en een B-cursus op het niveau van de brugklas. Zij, die belangstelling hebben voor een dergelijke cursus en meer informatie willen hebben, of zich willen inschrijven kunnen zich persoonlijk vervoegen bij de cursuskoördinator J.A. Abrahamboulevard 1b Kralendijk (Tel. 8038).

Programma verjaardag Politiekorps

KRALENDIJK — Zaterdag en zondag zal op Bonaire het 35 jarig bestaan van het Korps Politie Nederlandse Antillen (KPNA) herdacht worden.

De festiviteiten daarvoor beginnen reeds om negen uur 's morgens met een optocht van de politie-wagens door de straten van Kralendijk en Rincon. Dat zal tot half elf duren. Van 11.00 tot 12.00 uur is er een demonstratie van de bijstandspolitie en deze oefening vindt plaats in het centrum van Kralendijk. Van twee uur 's middags tot zes uur 's avonds is er open house op de politiewacht en kan de bevolking kennis maken met de verschillende afdelingen van het politie apparaat. Om zes uur volgt dan het officiele gedeelte voor genodigden met een toespraak van wnd gezaghebber Avelino Cicilia en brigadecommandant da Gosta Gomez. Ook zal de voorzitter van de Rotary serviceclub een boekje aanbieden dat later onder de jeugd van 7 tot 12 jaar verspreid zal worden.

Het werkje is getiteld Wichi y e contrabandista en is vertaald uit het Engels. De oorspronkelijke tekst is van Dick Eisley die drie jaar op Bonaire verbleef als deskundige uitgezonden in het kader van technische bijstand. Van elke school is er een leerling uitgenodigd die een boekje in ontvangst mag nemen. De verdere avond is het Ban Topa Polis Feest waar de bevolking in de gelegenheid wordt gesteld om te luisteren en te kijken naar drumband St Michael uit Rincon, La Renovacion, Rama Coco en Joe Moving Disco en het optreden van de Folkloristische groep Cayena.

Om twaalf uur is de sluiting, maar hetzelfde programma zal ook nog eens op zondag herhaald worden; althans de Ban Topa en Open house.

Eerste prijs in Panama voor gitarist van Curaçao

KRALENDIJK — De delegatie van de Nederlandse Antillen die van 10 tot 17 september jl. heeft deelgenomen aan het Vierde Nationale Gitaarfestival in Panamá, is naar huis teruggekeerd met een muzikale winst: de trofee, door de jury toegekend aan de Curaçaose gitarist Tyrone Brown, als beste vertolker van muziek in het concours voor jazz- en rock-presentaties.

Delegatieleider Rudy Bedacht: "Dit succes is een historisch gebeuren, dat er zeker toe zal bijdragen het gitaaronderwijs op de Antillen te stimuleren, en de weg zal openen voor nog meer succesvolle prestaties op toekomstige festivals in Panamá".

De uit acht personen bestaande Antilliaanse delegatie is vol lof over de in Panamá genoten behandeling. Het is de eerste keer dat er zo'n grote Antilliaanse delegatie aan het festival heeft deelgenomen. Vooral het feit, dat er ook gitaarstudenten meededen, uit Bonaire één en van Curaçao drie, werd door de festivalleiding toegejuicht. De studenten uit Curaçao stonden onder leiding van hun leermeester, de CCC-docent Henk Kowsoleea, terwijl uit Nederland aanwezig was de meester-gitarist Stanley Noordpool, die nu begonnen is aan zijn concerttoernee door de Antillen.

Abraham constateert:

In Venezuela zorg over desintegratie Antillen

KRALENDIJK — Uit gesprekken die algemeen adviseur Jopie Abraham heeft gevoerd met politieke leiders in Venezuela is het duidelijk geworden, dat de huidige desintegratie van de Nederlandse Antillen ook bij het buurland Venezuela met bezorgdheid wordt gade geslagen. Abraham sprak bij zijn bezoek vorige week aan Venezuela met de ex-president Carlos Andres Perez die bovendien leider is van de politieke partij Accion Democratico in Venezuela.

Bij het dertig jarig bestaan van de Partido Democratico Bonairiano (PDB) was er ook een uitnodiging verstuurd aan de ex-president Carlos Perez, maar door omstandigheden kon de leider van Accion Democratico niet aanwezig zijn bij de viering. Zoals bekend werd in zijn plaats de vice-voorzitter van de AD dr Angel Giliberto afgevaardigd.

Behalve met de ex-president heeft de Bonaireaanse politieke leider met diverse anderen gesproken die in de kringen van de AD een voorname plaats innemen. Daaronder was ook de vice-voorzitter van de Socialistische Internationale. De PDB van Bonaire heeft al enige malen pogingen gedaan voor het lidmaatschap van de S.I. maar tot op heden heeft dat nog geen positief gevolg gehad. Abraham heeft tijdens zijn bezoek aan Venezuela via de politici van de AD verzocht het lidmaatschap van de PDB te entameren. Tijdens de gesprekken met ex-president Perez kwam ook de huidige politieke situatie aan de orde, terwijl er ook uitgebreid werd gesproken over de politieke situatie in de regio. Het bleek daarbij wel, dat de S.I. zich bezorgd opstelde ten aanzien van de dictaturen die zowel in het Caribisch gebied als Zuid en Midden Amerika heersten. Eveneens werd duidelijk tijdens de gesprekken, dat vooraanstaande politieke leiders in Venezuela in het geheel niet zo gelukkig waren met de afscheiding van Aruba uit de Antilliaanse constellatie. Perez stelde duidelijk het te betreuren dat Aruba een eigen luchtvaartmaatschappij overweegt op te richten. Dat zal ongetwijfeld schade aanrichten aan de ALM. Volgens Jopie Abraham zou ex-president Perez zelfs eerder geneigd zijn een luchtvaartmaatschappij op te richten die de gehele Caribische regio dient in plaats van een maatschappij gevestigd op een klein eiland.

Tijdens de gesprekken met de leiders van de AD zijn er van de zijde van Abraham verschillende uitnodigingen uitgegaan. Mogelijk zal Carlos Perez in november van dit jaar een tweede bezoek aan Bonaire brengen. Tijdens het presidentschap van Carlos Perez bracht deze enkele jaren geleden in november zijn eerste officiele bezoek aan Bonaire.

Gitaarconcert voor schooljeugd gratis

KRALENDIJK — Onder auspicien van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) zal de gitarist Stanley Noordpool een recital geven in jeugdhuis Jong Bonaire. Op het programma van de hoofdvakleraar gitaar aan het Brabantse conservatorium te Tilburg staan onder andere Fantasia nr 10 van A de Mudarra, Prelude, Fuga en Allegro van J.S. Bach en preludes nr 5 en 2 van Villa Lobo.

Na de pauze brengt Noordpool werken van Ponce, Malats en Barrios. Behalve het avondconcert op maandag 24 september zal de jonge gitarist ook een workshop houden in het jeugdhuis, terwijl op dinsdag een aantal concerten voor de schooljeugd zal worden verzorgd. Hoewel in het verleden de schoolgaande jeugd voor het bijwonen van de concerten een gulden per kind moest betalen, wordt het concert deze keer gratis aangeboden door het CCB.

Minister Rietkerk: subsidie voor slechts twee beroepskrachten

Inspraakorgaan Antillianen in Nederland voor algemeen beleid

DEN HAAG — De Antillianen zullen waarschijnlijk na de Molukkers de eerste minderheidsgroep in Nederland zijn die een eigen inspraakorgaan krijgt. Een initiatiefgroep van Antillianen hoopt zelfs op 1 januari van het volgend jaar. Dat bleek donderdagmiddag in Den Haag, toen de initiatiefgroep een rapport aanbood aan minister Rietkerk van Binnenlandse zaken.

Minister Rietkerk, coordinerend bewindsman in het beleid rond de minderheden, zette uiteen, dat in zijn visie het toekomstige inspraakorgaan alleen het algemene beleid tenaanzien van de Antillianen in Nederland zou moeten bespreken met het ministerie van Binnenlandse zaken. De verdere uitwerking van het beleid zou dan met andere ministeries besproken moeten worden.

Volgens voorzitter A. Begina van de initiatiefgroep wonen dertigduizend tot veertigduizend Antillianen in Nederland. Voor het merendeel gaat het om gezinnen die in de hoop op een betere toekomst van de Antillen naar Nederland gekomen zijn. Deze mensen bevinden zich volgens hem in een achterstandssituatie. Exacte cijfers zijn niet voor handen, maar veertig tot vijftig procent van de in Nederland wonende Antillianen zou werkloos zijn. Omdat de Antillianen in tegenstelling tot andere minderheids-groepen de Nederlandse nationaliteit hebben, hebben zij andere belangen aan andere minderheids-groepen en rechtvaardigt dat een eigen inspraakorgaan. In een minderhedenraad, waarvan minister Rietkerk voorstander is, ziet de initiatiefgroep niets.

Het toekomstige Antilliaanse inspraakorgaan zal gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan de regering, maar zal in tegenstelling tot het inspraakorgaan Welzijn Molukkers geen specifieke taak hebben in het welzijnsbeleid. Het Antilliaanse inspraakorgaan zal dan ook naar verwachting van de minister niet meer subsidie krijgen dan voor twee beroepskrachten. De delegatie die het overleg voert met de overheid zou volgens hem uit niet meer dan twee personen moeten bestaan. Met die uitspraken stelde hij de initiatiefgroep, die erop wees dat flink bezuinigd gaat worden op het welzijnswerk dat specifiek bestemd is voor Antillianen in Nederland, duidelijk teleur.

Minister Rietkerk verwacht dat tijdens het evaluatieonderzoek naar de werking van de grondrechten in de sinds 1983 herziene grondwet de nodige nu onvoorziene problemen aan de orde zullen komen. Tijdens de installatie van de begeleidingscommissie bij dit onderzoek verklaarde de bewindsman donderdag te voorzien dat bijvoorbeeld verdere uitwerking zal moeten worden gegeven aan de bescherming tegen discriminatie.

Rietkerk noemde in dit verband ook problemen als het recht op gelijke behandeling naar sekse en etnische afkomst en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met persoonsregistraties. „Voorts denk in aan de betekenis van de godsdienstvrijheid door de vestiging van nieuwe godsdienstige groeperingen als Hindoes en Moslims in Nederland", zo voegde de bewindsman daaraan toe.

Man slaat echtgenote met stok

WILLEMSTAD— Een vrouw deed aangifte van mishandeling tegen haar echtgenoot, die haar met een stok geslagen had. Haar linkerarm was gezwollen en had een wond die vermoedelijk afkomstig is van een spijker die aan de stok zat. De vrouw werd in de polikliniek behandeld. De recherche heeft beslag gelegd op de stok en spoort de echtgenoot van de dame op.

ALM-expositie

KRALENDIJK — In verband met het twintigjarig bestaan van de ALM dat reeds uitgebreid is gevierd op Curaçao, zal ook op Bonaire een tentoonstelling worden georganiseerd. De officiele opening daarvan is op 3 oktober en de tentoonstelling is ondergebracht in de showroom van Bonaire Trading Company.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van

Pierre Gerardus C. Wilders

in leven als leerkracht verbonden aan het Technisch College St. Jozef.

Zijn zorg en toewijding zullen altijd in onze herinnering blijven.

Stichting R.K. Centraal Schoolbestuur.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	341,40	Platinum	318,00
Silver	7,39	Palladium	138,50

AMSTERDAM TODAY SEPTEMBER 21

Akzo NV	96,50	Oce v Grin	255,00
Elsevier	98,20	Ommeren	27,10
Fokker	64,00	Pakhoed	61,60
Heineken	136,00	Philips	53,40
Hoogovens	58,30	Robeco	67,80
KLM	187,50	Rolinco	65,20
Naarden	43,70	Royal Dutch	177,20
Nat Ned	229,50	Tele Graaf	246,00
Nedlloyd	147,00	Unilever	290,20

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	11 7/8	- 1/8	IBM	126	+ 1/8
Asa Ltd	53	+ 3/4	ITT	27 1/8	unch
Atl.Richfield	51 5/8	+ 5/8	McDonalds	75 3/4	- 1 1/2
Beatrice Fds	27	- 1 1/2	MACOM	19 1/2	- 1/2
Burroughs	53	+ 1/2	Natl Presto	24	+ 1/4
Citicorp	39	+ 1 1/4	NCR	24 1/4	+ 1/4
Coca Cola	61 5/8	- 1/4	Pepsico	44	- 3/4
Dayton Hudson	34	- 1/2	Seagram	38 1/4	- 3/8
Disney	62 3/4	- 1/4	Sears	35 1/2	- 1/8
Dome Mines	10 7/8	+ 1/8	Texas Instr.	130	+ 2 1/2
Dupont	50	- 1/8	Texaco	37	unch
East Kodak	72	+ 5/8	United Airl.	39 5/8	+ 1 1/8
Ford	45 7/8	+ 1/2	Union Pac.	40 3/4	+ 3/8
Fluor	18 1/8	unch	US Steel	25	+ 5/8
Gen.El.	56	- 3/8	West.El.	26 1/4	- 3/8
Genl.Motors	76	+ 1 1/2	Xerox	38 3/4	- 1/4
Homestake M.	25 3/4	+ 3/4	Zenith	24	+ 1/4

DOW JONES	INTERIM AVERAGES	HIGH	LOW
Industrials	1216,54 + 3,53	1216,54	1208,48
Transportation	524,16 + 2,90	526,63	520,62
Utilities	135,77 + 1,18	135,87	134,39
65 Stocks	476,20 + 2,11	476,20	473,50

OTHER INDEXES		MARKET VOLUME/BREADTH	
Nyse Composite	96,51 + 0,30	Nyse Volume	92,826,900
Nyse Financial	93,83 + 0,56	Comp.Volume	118,277,160
S-P Composite	167,47 + 0,53	Stocks Up 855	Down 719

U.S. CREDIT MARKET OUTLOOK - CONSUMER PRICES
New York, Sept 21 - Further confirmation that inflation will remain low is likely to be found in the august consumercons price index to be released today, economists said. An average rise of 0.2 to 0.3 pct is expected in the index, widely viewed as an inflation gauge. In july the index rose 0.3 pct. "The credit markets are pretty blase about the inflation numbers," said Peter Treadway, chief economist at Cralin and Co. "Inflation will not be perceived as a problem for the next few months," Treadway added. With inflation moving along at subdued levels, there is little to discourage the federal reserve from easing rates lower.

UAW, GM (GM) REACH TENTATIVE CONTRACT
Detroit, Sept 21 - The united auto workers union reached tentative agreement on a new contract with General Motors Corp, ending strikes that have idled more than 100,000 auto workers. Both sides said the pact contained job security provisions unprecedented in the auto industry, and a GM spokesman predicted the changes would be adopted by other industries. UAW President Owen Bieber said strikers were being told to return immediately and predicted GM workers would ratify the new three-year accord.
REUTER.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 21 SEPTEMBER 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.33	1.33	1.37
PND STERLING	2.10	2.155	2.215
NED GLD	49.32	50.04	50.84
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	68.93	69.65	70.45
FR FRANCS	17.08	18.18	18.88
DUITSE MARK	55.73	56.45	57.25
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.59	0.89	0.95

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 21 SEPTEMBER 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	96.36
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	106.60
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	103.03
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	104.24
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1983	97.98

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 11.06%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Adviesrapport herstrukturering Dept. v. Onderwijs

WILLEMSTAD— Het rapport met advies voor herstructurering van het departement van Onderwijs bij het uittreden van Aruba is ingediend bij de Raad van Ministers. Het rapport "Het ministerie van Onderwi s van de Antillen van Vijf" is opgesteld door de directeur van het Departement, drs Naaldijk.

In het rapport presenteert de auteur adviezen over de verdeling van bevoegdheden tussen de Centrale regering en de eilandelijke overheden voor wat het onderwijs betreft; de bevoegdheden en taken die gedecentraliseerd kunnen worden en mogelijkheden voor de structuur en organisatie van het nieuwe ministerie van Onderwijs van een Antillen van Vijf, ingaande 1 januari 1986. Dit rapport maakt deel uit van de discussies over de herstructurering van de Nederlandse Antillen, als Aruba uit het verband treedt.

Mini-conferentie

WILLEMSTAD — Het komende weekeinde zal er een mini- conferentie plaatsvinden waaraan 110 jongeren, afkomstig uit 15 katholieke groepen, zullen deelnemen. Eveneens zullen jongeren deelnemen uit Aruba en Trinidad. Het thema van de conferentie is Broederschap. Tot de sprekers behoren pater R. Josepa vicaris-generaal van het diocees, pater S. Wilson, Robert Greene en Ulises Reyes. Aan deze conferentie is een training vooraf gegaan die plaats vond op Jamaica, waaraan Robert Geene en Ulises Reyes hebben deelgenomen.

Verduistering in dienstbetrekking

WILLEMSTAD— De beheerder van een zaak heeft aangifte gedaan van verduistering tegen een ex-werknemer van het bedrijf. Gedurende de periode dat die werknemer nog bij hem in dienst was heeft hij de volgende goederen verduisterd: vier duikflessen, een regulator met drukmeter, twee paar zwemvinnen, twee tassen, twee rugzakken en [illegible] met elk vijf loodblokjes. Totale waarde van deze goederen is 2500 gulden.

Vergeten tas uit zaak verdwenen

WILLEMSTAD— Een toeriste die bij het winkelen in de binnenstad een tas in een zaak vergeten was, constateerde bij terugkeer dat de tas verdwenen was. Zij deed aangifte bij de recherche en verklaarde dat ze de tas in een zaak aan de Breedestraat Punda per abuis achtergelaten had. De tas bevatte een camera van 110 dollar, een bedrag van 200 dollar en een kluissleutel. Niemand in de zaak had gemerkt dat zij de tas vergeten was.

Meisje bedreigt werkgeefster

WILLEMSTAD— Het 23-jarig meisje R.P. dat naar mening van haar werkgeefster te vaak het werk verzuimde, bedreigde de dame met een mes, toen deze haar hierop attent maakte. De werkgeefster verklaarde bij het doen van aangifte dat het meisje erg vaak "ziek" was en niet op werk verscheen, reden waarom ze haar hierover aangesproken had. R.P. had toen een mes tevoorschijn gehaald en gedreigd de vrouw ermee te zullen doden. Een zoekaktie naar R.P. leverde nog geen resultaat op.

Ñapa

KARIKARI

708 — Meisjes moesten van jongs af aan leren elke avond hun onderlijf met warm water te wassen; dat voorkomt alle vrouwe -klachten.

709 — In Pos di Wanga ligt een dubbelgraf. Een echtpaar Pepe Nene en Om Piet stierven op dezelfde dag.

710 — Veel kennis op medisch gebied heeft Ma Ja Felipa opgedaan bij dokter Rojer; zij was daar dienstbode.

711 — In Ronde Klip heeft jarenlang een pottebakkersfamilie in een grot gewoond, Kweba di Shon Kolá, dichtbij Buracu di Klei.

712 — Er leefden vroeger ook grote witte en gevlekte konijnen in het wild; die kwamen zelfs tot dichtbij de huizen. Honden hebben ze afgemaakt.

713 — De plantage Klein Sint Michiel had oudtijds een eigen slacht-plaats, dichtbij de playa; Bermudo slachtte aldaar koeien.

714 — In jalousie lagen twee graven, waarvoor iedereen bang was. Daar ligt Shi Maria begraven, door haar man op een oogstfeest met een agang vermoord. Die man hebben ze er later naast gelegd.

715 — Op Bati Panja, nabij de stad, werd in vroeger tijden de was geslagen met een slaghout.

716 — Milo Bjew is gepantserd tegen alle soorten vergif. Geloof je dat niet? Hij laat zich door een pinda-spin bijten, drinkt een kalbas water en gaat dan weer gewoon werken.

717 — Samí Liber was vroeger in de regentijd van de buitenwereld afgesloten; je moest met een bootje de plas oversteken naar Samí Chikí.

718 — Tegen steenpuisten en kleine gezwellen klop je hagedisse-poep, samen met jerba stinki op een witte klinker en bind die brij erop.

719 — Kabai di Aratat is de bijnaam voor een zwaar mens; op Ararat fokte men grote zware knollen.

720 — Op Rincon maake ik band-opnamen van zang. Maar men zong nog lang verder, nadat ik vertrokken was; men zingt daar zeer duidelijk voor zijn plezier.

721 — In de kloof van Brievengat ligt een rotsblok die Pjeda di Awa heet, Watersteen, omdat daaronder in een kuiltje altijd drinkwater staat.

722 — Een buitenlandse brua-vrouw werd het land uitgezet. Men noemde haar „een van de 24 gebroeders". Ze komt nog wel eens terug, als toeriste, en doet dan goede zaken.

723 — Zelfs van tabaku di piskadó trekt men een surrogaat-thee; maar maak hem slaap! Het is niet ongevaarlijk.

724 — Op Klen Jan heeft een lange muur gestaan, als afscheiding van Samí, die is afgebroken, toen de Shell stenen opkocht in de begintijd.

725 — „Mijn grootvader was slaaf op Sabaneta, een kerel als geen ander; hij droeg alleen een ton schapenvet op zijn hoofd."

726 — Een methode om fleertjes te vangen is water waarin kauwtabak is getrokken, overboord gooien; dat verdooft, je kunt de vissen pakken.

727 — Alleen in de alleroudste verhalen komen olifanten en tijgers voor; hier leven die beesten niet.

728 — Om meer aroma aan je sigaar te geven moet je hem een tijdje bij wat blaadjes van barba di jonkuman leggen.

729 — Heb je een ongeluk meegemaakt en een slag gekregen, drink dan een geklutst ei met wat azijn en zout erin; dat verdrijft de pijn, ta plama doló.

730 — „Een rode kaars steek je op tegen vijanden; een gele als je jaloers bent. Zwarte kaarsen worden uitsluitend voor brua aangewend."

PAUL BRENNEKER

...achter de coulissen krijgen de jonge artiesten hun laatste aanwijzigingen...

Gehandicapten presenteren hartverwarmende show

"Eko di Kurason" zal niet verstommen

...de ster van de voorstelling "Nahia" met een onvervalste playback...

SLECHTS EEN GOED DICHTER zal in een paar treffende woorden kunnen uitdrukken wat de voorstelling "Eko di Kurason" georganiseerd door Totolica heeft betekend voor de "artiesten" en de toeschouwers.

Totolica werd in september 1973 opgericht en behartigt de belangen van geestelijk gehandicapten en hun verzorgers. Al snel kwam naar boven dat er een dringende behoefte bestond aan hulp en zorg ten behoeve van de geestelijk gehandicapte. Totolica stopt erg veel tijd en energie in het opzetten van projecten, zoals b.v. Pasadia. Dit is een dagverblijf voor geestelijk gehandicapte kinderen, welk gesitueerd is in Emmastad. Pasadia heeft sinds kort zijn deuren geopend en je mag gerust zeggen dat er daar over een modern geoutilleerde accomodatie wordt beschikt, waar vooral de frisse moderne kleuren direct in het oog springen. Een fijne rustige omgeving voor kinderen. Pasadia staat onder leiding van de stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten Personen. Andere projecten zijn: Proyecto Stimulashon Tempran welk gesuperviseerd wordt door Sedukal: - Wegateka Totolica: - Trabou den Grupo en "Huize Jos Wouter". Dit laatste is in aanbouw en zal ook als dagverblijf dienen voor geestelijk gehandicapten.

Een andere belangrijke doelstelling was en is, het geven van informatie aan verzorgers van geestelijk gehandicapten en aan de samenleving. Dit tracht men te bereiken door het houden van bijeenkomsten, het organiseren van studiedagen en congressen en door het uitgeven van een informatieblad. Sinds twee jaar organiseert Totolica een sportdag voor de geestelijk gehandicapte. Tevens wordt aandacht besteed aan zwemlessen en worden judolessen verzorgd.

NAAR BUITEN TREDEN

Het naar buiten treden van de gehandicapten is van groot belang voor henzelf, maar ook voor de samenleving. Slechts op deze manier zullen drempels figuurlijk verlaagd kunnen worden. Bij de gehandicapte zal het gevoel van eigen waarde toenemen en bij de mensen die zich niet gehandicapt hoeven te noemen zal begrip en waardering ontstaan ten aanzien van de gehandicapte.

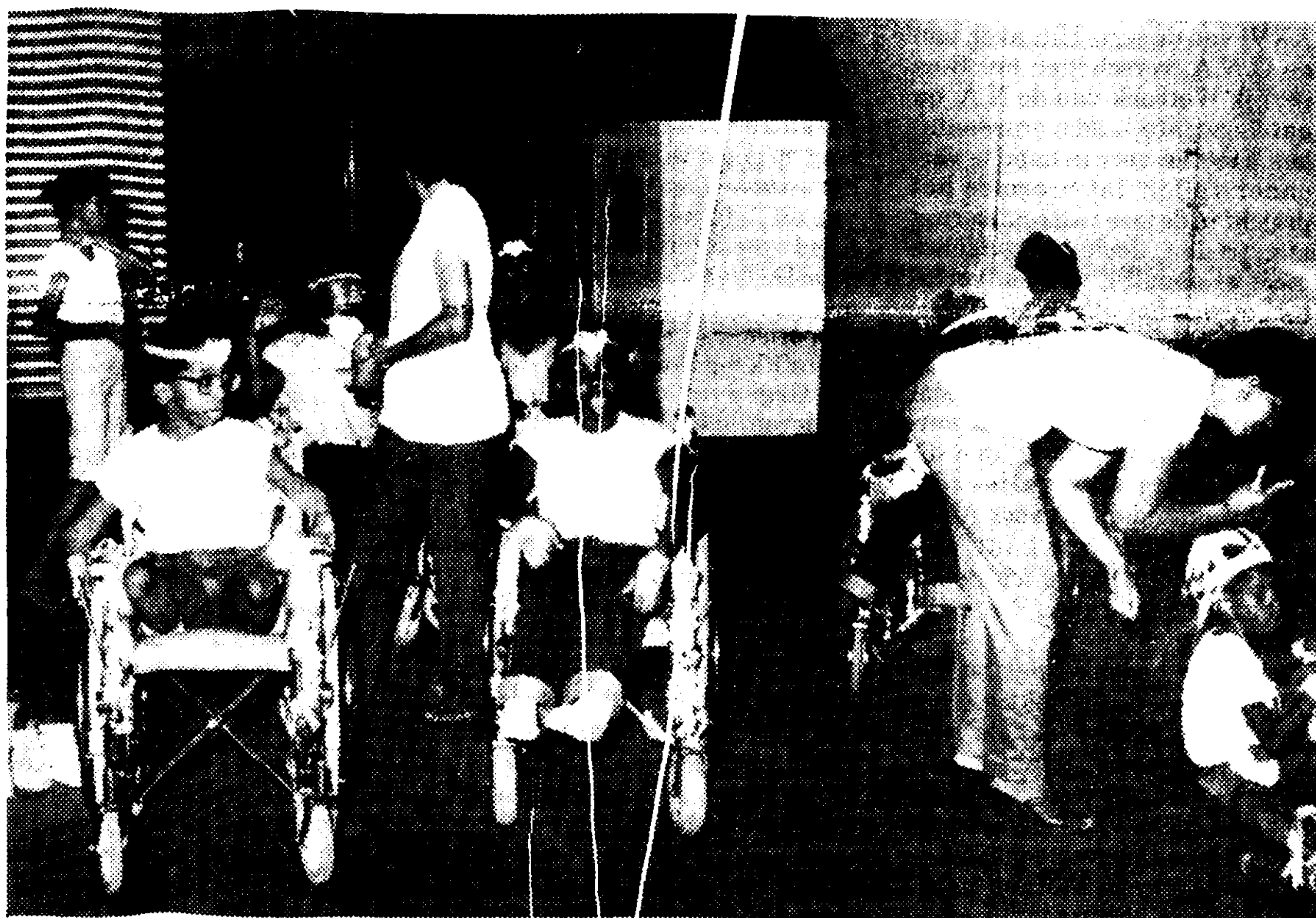
Hierdoor ontstond het idee om de samenleving eens kennis te laten maken met de talenten van de gehandicapte mens, op het gebied van zang, dans poëzie en imitatie. En zo kwam er de show "Eko di Kurason" die tevens opgedragen werd aan Ompi Ellis" (Ellis Juliana).

Ompi Ellis wordt door de Totolica gezien als een groot voorbeeld voor de jeugd omdat hij heeft laten zien dat je gebruik moet maken van de talenten die je bezit. En dat hijzelf zi n talenten gebruikt heeft is eenieder bekend. Hij is niet alleen verteller, maar ook een groot dichter, schrijver en tekenaar en vergeef ons als we misschien een of meerdere talenten vergeten te noemen.

De naam "Eko di Kurason" is zijn idee en het embleem van de show komt ook van zijn hand.

DE SHOW

HET IS BIJNA VIER uur, maar er stromen nog steeds mensen Centro pro Arte binnen. Voor de lichamelijk gehandicapten is het geen gemakkelijke opgave de zaal binnen te komen, vanwege de aanwezige trappen.
Bij integratie van gehandicapten zal echter ook gedacht moeten worden aan oplossingen van problemen welke de integratie om praktische redenen niet mogelijk maakt. Het is ons opgevallen dat reeds vele openbare gebouwen hun drempels letterlijk verlaagd hebben. Een goede zaak!

...de "breakdance" groep met rolstoelen gehuld in aluminiumfolie...

Het doek gaat open en het publiek wordt begroet door presentator Gonzalo Cuales. Het dekor springt eruit vanwege zijn eenvoud, Simpel, maar mooi. De show wordt geopend door Issoca die muziek maken met primitieve instrumenten. Het primitieve, het oorspronkelijke, de eenvoud. Deze aspecten spelen door in de hele voorstelling.

- Na Issoca treden vier gehandicapte meisjes op die vol overgave en enthousiasme een Dominicaanse merenque opvoeren. De choreografie wordt prima uitgevoerd zonder dat de eigen inbreng verstoord wordt.

- Een mongoloïde meisje draagt het gedicht "MONGOOL" op. In dit gedicht eist ze haar bestaan op, er hoeft niet langer gehuild te worden, ze hoeft niet meer verstopt te worden. Ze is die ze is.

- Auditief gehandicapten laten een formatie mars zien. Het zijn jonge kinderen die dit vlekkeloos uitvoeren. Dit getuigt van een ijzeren discipline, want ze horen immers niets of vrijwel niets. Met behulp van tellen en trillingen kunnen ze een dans uitvoeren. Dit in groepsverband doen vergt een enorme concentratie.

- Door de Evoniusschool werd een sprookje opgevoerd, waarvoor de kinderen slechts een week geoefend hebben. De kostuums waren erg mooi.

- De ster van de avond was NAHIA, een mongoloïde meisje dat een play-back opvoerde. Met open armen kwam ze het podium op om het applaus in ontvangst te nemen. Haar act voerde ze uit vol ritmiek. Dat het publiek tegen haar rug aankeek, was voor haar niet van belang. Het was immers haar optreden. Nahia was hartverscheurend. Toen ze het podium verliet maakte ze nog een sprongetje in de lucht, sloeg Gonzalo op zijn schouder, en stak haar duim op, zo van: "nou dat applaus heb ik toch maar lekker gekregen en dat lukt jou niet".

Gedurende de rest van de voorstelling stak ze telkens haar hoofd tussen de coulissen door om anderen aan te moedigen en als ze weg werd gestuurd dook ze weer ergens anders op.

- Breakdance was natuurlijk ook van de partij en werd uitgevoerd door een jongen en een meisje, die beiden doof waren.

Een groep jongeren in met aluminium-folie beklede rolstoelen dansten samen met hun stoelen breakdance, waarbij ze zelfs balanceerden op hun achterwielen.

...voor sommige gehandicapten was het moeilijk hun zitplaats te bereiken...

- Een blinde dame vertelde een gedicht met zoveel overgave alsof ze de bloeiende flamboyant waarover ze vertelde voor haar zag staan.

-Vier geestelijk gehandicapte dansparen dansten een merenque met choreografie. Dit was voor hen geen belemmering om spontaan en met van binnenuit blijde gezichten te dansen.

BLIJHEID

In de pauze hebben we met enkele mensen gesproken over de voorstelling. Hun verwachtingen voor de aanvang waren laag gesteld. Ze hadden geklungel verwacht. Maar wat ze tot nu toe gezien hadden overtrof alle verwachtingen.

- Ze waren enthousiast en emotioneel geraakt. De blijheid die de voorstelling uitstraalde werkte reeds door bij het publiek. De mensen in de foyer waren allemaal opgewekt en hadden lachende gezichten.

Na de pauze wordt nog een tambu en een imitatie van Michael Jackson opgevoerd en tot slot brengt een dansgroep van oudere blinden folkloristische dansen met begeleiding van een tipico waarvan de leden ook blind zijn. Onvoorstelbaar zijn de "pasos" die sommigen maken en dan te bedenken dat ze nooit iemand hebben zien dansen. Dit is talent en daar hebben deze mensen iets mee gedaan. Dat dit alles niet zomaar van een leien dakje gaat behoeft geen betoog. Discipline en doorzetten van de gehandicapten maar ook van de mensen die hen begeleiden is hierbij onontbeerlijk.

Voordat de finale begint vertelt de dochter van Ellis Juliana een verhaal en zingt Eugène Cornelia gedichten van "ompi Ellis" die Enid Hollander op muziek heeft gezet.

GEVOEL(D)

Ellis Juliana komt tenslotte ook nog op het podium, geflankeerd door twee kinderen die hem in de zaal zijn gaan zoeken. Op de vraag van de voorzitster van Totolica hoe hij de voorstelling gevonden heeft kan hij slechts duidelijk geëmotioneerd zeggen: "ik heb gevoeld en gekeken".

Het was een voorstelling waarin je steeds voelde, e voelde de oprechtheid de spontaniteit, de kreativiteit, de liefde, de blijheid de ongecompliceerdheid. Je voelde de echo van het hart De echo die bij niet gehandicapte mensen vaak verstomd is. Want is het niet dat, wat ons zo raakte van de voorstelling.

Als sluitstuk zong Enid Hollander een passend lied waarbij alle deelnemers meezongen.

Door Ñapa-mede-werkster MARLYS DOUGLAS

Kort bestek

GRENADA

DE INVASIE VAN DE V.S. in Grenada heeft in Nederland/België een aantal negatieve reacties t.o.v. de Amerikanen opgeleverd. Zo publiceerde Mark Crammers 'De redding van Grenada' (Brussel, 1984) en wijdde het Grenada Comité Nederland in het Grenada Bulletin uitvoerig aandacht aan dat ingrijpen.

Sandew Hira, die bekend is door zijn geschiedenis van het verzet in Suriname, 'Van priary tot en met De Kom' en zijn analyse van de Surinaamse staatsgreep 'Balans van een coup', publiceerde nu 'Grenada; tussen revolutie en kontra-revolutie'.

In dit 78 pagina's tellende boekje geeft hij in zeven hoofdstukken een analyse van het revolutionaire proces op Grenada, van de omverwerping van Gairy's dictatuur, het leiderschap van Maurice Bishop tot de onenigheden binnen de revolutionaire gelederen die tot Bishops val en executie leidden.

Vanuit zijn (linkse) visie verdedigt Hira de politiek van Maurice Bishop en laat hij in heldere en eenvoudige taal zien hoe van meet af aan de V.S. destabiliserend werkten, tot ze in oktober 1983 tot een daadwerkelijke ingreep overgingen en het eiland bezetten.

Hira geeft een (voorlopige) verklaring voor hoe het zo ver kon komen en de perspectieven van de Amerikaanse bezetting voor het eiland zelf, het Caribisch gebied en Midden-Amerika en tenslotte de totale wereldvrede.

Het boekje bevat een tweetal kaartjes, illustraties en een korte literatuur-opgave.

Sandew Hira: Grenada; tussen revolutie en kontra-revolutie
Drukkerij / Uitgeverij: Ordeman;
Postbus 28507;
3003 J A Rotterdam, Nederland
I.S.B.N. 90 6330 106 5

SIGNALEMENT

Suriname: slavernij, abolitie en nasleep

HET TWEEDE NUMMER van de tweede jaargang van OSO, tijdschrift voor Surinaamse Taalkunde, letterkunde en geschiedenis, december 1983 is verschenen. Dit weliswaar een half jaar te laat op de markt gebrachte nummer is een co-produktie van de Stichting I.B.S. en de Caribische afdeling van het K.I.T.L.V. Het is gewijd aan SURINAME: SLAVERNIJ, ABOLITIE EN NASLEEP en opgedragen aan Dr. S.W. de Groot die afscheid nam van de Amsterdamse universiteit en die zoveel 'baanbrekend onderzoek' heeft verricht in de Surinaamse marron-gemeenschappen.

In dit nummer zijn de lezingen ter ere van Silvia de Groots afscheid opgenomen en de op Suriname betrekking hebbende lezingen van het congres LEGACIES OF WEST INDIAN SLAVERY (Hull, 1983).

Vragen en berichten van de lezers is een nieuwe rubriek. Een aantal recensies besluit dit bijna geheel aan een belangrijke episode van Suriname's geschiedenis en zijn nasleep tot in onze dagen, gewijd nummer.

OSO, jaargang 2, nummer 2 is uitgegeven door Stichting I.B.S.
Postbus 1339; 6501 B H Nijmegen, Nederland.

Het BW uitgeven is niet ieders werk!

IN DE LOOP VAN 1981 werd door enige docenten van de juridische faculteit van de U.N.A. het plan opgevat om een losbladige uitgave van alle geldende landwetgeving te verzorgen. Er werd een redactie-raad gevormd, waarvan ook enige personen buiten de universitaire gemeenschap gingen deel uitmaken, en aangezien de onderneming het zeker niet zonder overheidssteun zou kunnen stellen, werd bij de regering een subsidie aangevraagd. Deze zag het belang van het projekt in, en namens de regering kende de minister van Financiën in december 1982 een bedrag van f.275.000,- toe ter dekking van de kosten.

Recentelijk is als nummer XXVI van de serie Uitgaven van de U.N.A. verschenen het Burgerlijk Wetboek van de N.A. en aanverwante landsverordeningen. Het ligt voor in hand te veronderstellen dat hiermee het projekt in de faze van realisering is getreden, doch die gedachte moet al dadelijk worden verlaten, al was het alleen maar omdat het hier een boek met vaste band betreft. Bovendien zal de losbladige wetgeving niet onder auspiciën van de U.N.A. verschijnen, maar van de (met die instelling nauw gelieerde) Stichting Tijdschrift voor Antilliaans Recht. Het gaat hier kennelijk om een concurrende uitgave, en dat is betreurenswaardig.

De lezer bedenke, dat hij een veelomvattend projekt als dat van de "losbladige" enkele veelgevraagde onderdelen de rest moeten "meetrekken". Hoewel het op zichzelf van belang is dat eindelijk eens een geldende tekst wordt gevraagd van, bij voorbeeld, de Bepallingen tot regeling van het ambt der hypotheek-bewaarders en van hunne boekhouding, die uit 1868 stammen en intussen negenmaal gewijzigd zijn, zal men voor de uitgave daarvan alleen nimmer voldoende kopers vinden; dan wordt anders, als de tekst deel uitmaakt van een band waarin ook frequent geraadpleegde wetten zijn opgenomen. Nu bevat het hier te bespreken boekwerk, naast het B.W., onder andere de Huurcommissie-regeling en de voornaamste arbeid-wetgeving: allemaal "trekkers", zodat straks naar het losbladige projekt onvermijdelijk minder vraag zal zijn.

Wie mocht denken dat hier binnen de organisatie van de U.N.A. sprake is geweest van een misverstand, waarbij de ene hand uitgegeven heeft wat de ander nog had willen vasthouden, vergist zich. Want de onderhavige uitgave is verzorgd door mr. W.G. Dolman, en deze is tevens lid van de redactie-commissie van de "losbladige". Aldus bedreigen de heer Dolman en de U.N.A. met dit boek in ernstige mate de verkoop-baarheid van het projekt waaraan eerstgenoemde medewerkt en waarvoor de regering, zoals gezegd, een genereus subsidie verleend heeft.

Hoe dit zij, het boek is er nu eenmaal en, mits een goed boek, moeten wij het, alle bedenkingen ten spijt, met lof begroeten. Helaas heeft Dolman een ongemeen slecht werkstuk afgeleverd.

Het is in verband met het tot nu geschrevene, en met wat nog volgt, passend te vermelden dat ook de recensent lid van de redactie-raad van de losbladige is, en dat anderzijds in het voorbericht van Dolmans boek de schijn gewekt wordt dat hijzelf aan de uitgave in deze vorm een bijdrage zou hebben geleverd. Hij is dus partij. Doch het boek spreke zelf.

Ons B.W. dateert van 1868. In 1935, toen er al 43 maal grotere of kleinere wijzigingen in waren aangebracht, gaf mr. B. de Gaay Fortman, oud-lid van het Hof van Justitie, een bijgewerkte uitgave uit, een bibliografisch kleinood ook voor wie zich niets aan het civiele recht gelegen liggen. Het was een gebonden uitgave, verouderde dus, raakte uitverkocht, en na de Wereldoorlog kreeg De Gaay daarom opdracht tot verzorging van een tweede druk. Die opdracht moet de toen 75-jarige zwaar gevallen zijn, en dit temeer daar hij de wettekst, die nog grotendeels in de spelling Siegenbeek (regter, voorvloeijen) en voor de rest in die van De Vries en Te Winkel (met al lee ee's en oo's) gesteld was, op aanwijzing van Gouveneur Peters in de nieuwe spelling moest overzetten. De Gouveneur vond nl. dat Curaçaoënaars niet voldoende onderlegd waren om teksten in een oude spelling te verstaan. De Gaay heeft tegengesputterd, omdat die overzetting op geen wettelijke bepaling berustte— toen niet, en tot begin van dit jaar niet —, maar Peters hield voet bij stuk. Of het daardoor De Gaay's ouderdom: de 2e druk is veel onnauwkeuriger dan de eerste, en wat de spelling betreft krijgt men de indruk dat De Graay de hervorming door anderen heeft laten uitvoeren, die dat getrouwelijk, maar zonder veel begrip (de titel van een in de vorige eeuw verschenen boek werd ook gemoderniseerd) hebben gedaan.

De Gaay's 2e druk werd door alle gebruikers als de officële "bijbel" gehanteerd, hoewel hij dat niet was: officieel is slechts een wettekst die in het Publicatieblad is opgenomen. De gestencilde, gedeeltelijk up-to-date gebrachte uitgave, in 1975 door de toenmalige Hogeschool verzorgd, spreekt zelfs van "oorspronkelijke tekst" (de echte oorspronkelijke tekst staat in een bijlage bij P.B. 1868, no. 16). Die zg. oorspronkelijke en, zoals gezegd, nogal onnauwkeurige tekst is in de stencil-uitgave zeer slecht overgetijpt.

Dolman heeft, naar blijkt, een exemplaar van dat stencil naar de drukkerij gestuurd, en bijgevolg bevat zijn B.W. alle fouten daarvan en van de eerdere edities: 11 van De Gaay's 1e druk, 110 van diens 2e en 193 van het stencil heb ik geteld, en daaraan heeft thans de zetter er nog 105 toegevoegd. Ruim 500 drukfouten in het B.W. alleen, ongerekend de talrijke onjuist geplaatste leestekens. De meeste van deze fouten betreffen een of meer letters en maken de tekst niet onbegrijpelijk. Maar ik signaleer, onder verscheidene ernstige acht woorden dubbel in art. 203, lid 6, een ontbreken d 2e lid van art.1557x, "iets te doen" i.p.v. "iets niet te doen" in art. 1259, vier ontbrekende woorden in art.16 en elf in art. 885, lid 1, en het oude art. 144 als 3e lid geplakt achter tweeledige nieuwe, waardoor het werd vervangen (de verwijzing naar "N.O. 150" is daarmee foutief).

Dolman handhaaft de spelling zoals die in het stencil voorkomt, en heeft niet de tamelijk gedetailleerde aanwijzingen gevolgd, waarmee de wetgever - eindelijk ! - in de landsverordering van 23 maart 1984 (P.B.32) de overzetting in moderne spelling heeft gelegaliseerd. Deze landsverordering heeft hij trouwens helemaal niet meer opgenomen, hoewel dat wel mogelijk was geweest (P.B. 1984, no.17 is nog wel verwerkt) en hij bovendien geweten moet hebben dat zij op komst was en wat de inhoud ervan was. Zo is het boek meteen bij het verschijnen verouderd. Zulke feilen zouden niet zwaar genomen behoeven te worden, als de uitgave slechts was hetgeen Dolman in het voorbericht suggereert: een voorzetting van de gestencilde. Maar hij logenstraft zichzelf twee alinea's verderop, waar blijkt dat hij op een breder publiek mikt. Maar dan mag Dolman niet zo klakkeloos een slechte tekst overnemen en even naïef over De Gaay's 2e druk als de oorspronkelijke en authentieke tekst spreken!

Heeft Dolman dan niets gepresteerd? Zeker. In de eerste plaats heeft hij de artikkel-leden genummerd, hetgeen zeer praktisch is en trouwens door de landsverordering van 1984 wordt voorgeschreven. Maar voor zover ik heb achterhaald, heeft hij het bij 32 artikelen vergeten, 6 heeft hij teveel leden gegeven, 15 daarentegen hebben er te weinig of zijn anderszins verkeerd ingedeeld.

De Gaay Fortman had zijn artikelen van de overvloedige verwijzingen naar vergelijkbare of relevante plaatsen elders in het Wetboek of in andere verordeningen en besluiten, en naar de overeenkomstige Nederlandse artikelen voorzien. Uiteraard weerspiegelen die verwijzingen de toestand van 1950. Dolman heeft hier en daar voor toevoegingen gezorgd, maar spaarzaam en volgens een geheel ander systeem (?) dan De Gaay. En in de overgrote meederheid van de gevallen heeft hij gelaten wat er stond, en wordt de gebruiker bijgevolg vaak verwezen naar een allang vervallen regeling (b.v. bij art.16: moest zijn P.B. 1959, 170 i.p.v. P.B. 1902, 20). De meest opvallende anomalie blijkt al meteen bij art. 1: hoe kan er verwezen worden naar art. 152 van een Staatsregeling die slechts 150 artikelen telt? Het blijkt nog te gaan om de Curaçaose Staatregeling van 1948, "grootmoeder" van de onze....

Dolman heeft de artikelen van kopjes voorzien, hetgeen handig is bij het snel zoeken. Ze zijn echter lang niet alle bewonderenswaardig: die boven art. 36 is onjuist, er bestaat ten onzent geen Ministerie van Justitie (boven art. 90) en de "Nederlandse Antilleanen" boven art. 971 zijn om meer dan een reden misgekozen.

Talloos zijn de inconsequenties. Dolman vermeldt normaliter niet bij welke landsverordening een artikel gewijzigd is, maar soms weer wel, waarbij hij voorkeur vertoont voor de landsverordeningen van 1975 en 1982. Curaçao is meestal "de Nederlandse Antillen" geworden, maar soms blijven staan (b.v. in art. 1557k).

In de bijlagen is het al niet anders. Men krijgt de indruk dat het Reglement op het Notarisambt tussen 1868 en 1953 nimmer gewijzigd werd, hoewel zulks in feite 21 maal geschiedde. De eerste en derde wijziging van de Algemeene (met 2 e's) Bepalingen geschiedde bij verordening, niet bij koninklijk besluit. Bij de landsverordening Aansprakelijkheids-verzekering Motorrijtuigen werden een uitvoerings-besluit en de inwerking-stellings-besluiten verward. Het Arbeids-vredesbesluit III is niet laatstelijk gewijzigd bij P.B. 1978, no. 243, maar staat in dat nummer (het is nog nooit gewijzigd). De Vacantie-regeling 1949 is niet alleen in 1968 en in 1981 gewijzigd, maar nog viermaal eerder: zo te zien is de regeling volgens Dolman nog steeds niet in werking. Van de landsverordening Minimumlonen worden de wijzingen niet vermeld, en een van de twee (P.B. 1980, no. 311) ook niet in de tekst verwerkt.

Het boek sluit met een alfabetisch register op alleen het B.W.

Zowel de inhoud van dit boek als het feit van zijn totstandkoming getuigen van geringe zorgvuldigheid.

K. BONGENAAR.

J.M. Coetzee

Wereld & wandel van Michael K

Door:
drs CAREL DE HASETH

DE BELANGRIJKSTE LETTERKUNDIGE prijs van Engeland, de Booker McConnell Prize, waarvan onder meer een geldsbedrag van £10.000 verbonden is, werd voor het jaar 1983 toegekend aan de Zuidafrikaan J.M. Coetzee voor zijn roman Life & Times of Michael K, door de jury aangeduid als „Een werk van grote vindingrijkheid en verbeeldings-kracht, die meesterlijk wordt beheerst". Deze roman verscheen in het Nederlands onder de titel Wereld & Wandel van Michael K bij uitgeverij Agathon, die eerder ook Coetzee's Wachten op de barbaren uitgaf (zie de Napa van 10 augustus jl.).

Zoals Wachten op de barbaren handelt ook Leven & Wandel van Michael K over onrecht een mens aangedaan. Maar terwijl de aristokraat uit het eerste boek onrecht wordt aangedaan, omdat hij opkomt voor de rechten van een ander, overkomt de simpele Michael K het onrecht om geen andere reden dan dat hij in een oorlogs-situatie verzeild raakt. En waar de magistraat beseft wat hem overkomt, overdondert het Micahel K. Michael K is een geestelijk en lichamelijk (hij werd geboren met een hazelip die niet gekorrigeerd werd) gehandikapte die als tuinman bij de plantsoenen-dienst in Kaapstad werkt. Zijn oudere moeder is werkster bij een bemiddelde familie. Als er een oorlog uitbreekt en het leven in de stad ondraaglijk wordt, vraagt zijn moeder hem om haar naar haar geboorte-stadje terug te brengen. Als andere mogelijkheden blijken te ontbreken, laadt Michael zijn ziekelijke moeder op een omgebouwde kruiwagen en begint te voet aan de lange tocht. Al gauw blijkt deze tocht teveel voor zijn moeder: ze overlijdt in een ziekenhuis onderweg en Michael vervolgt zijn reis met in een flesje de as van zijn moeder.

De schamele bezittingen die hij bij zich heeft, worden hem afgenomen door soldaten of lotgenoten. Bij wegversperringen wordt hij teruggestuurd of opgepakt op verdenking van samenheulen met de vijand. Het is een en al onrecht en vijandigheid wat Michael — die het verlies van zijn moeder al nauwelijks kan verwerken — tegenkomt. Hoe langer hoe meer trekt hij zich terug, ontwijkt andere mensen, houdt hij zich schuil in de verlaten wildernis waar hij kleine moestuintjes aanlegt waar hij pompoenen verbouwt. Hij beseft niet wat er om hem heen gebeurt, wordt geïnterneerd in arbeidskampen en begrijpt noch de kwaadwillige noch de goedaardige mensen die hij ontmoet. Op den duur neemt hij zelfs geen voedsel meer tot zich anders dan wat hij zelf verbouwde: en gezien zijn oogsten of steeds mislukken of hem afgenomen worden, betekent dat een uitzichtsloos vasten.

Coetzee heeft zijn verhaal ontdaan van alle onnodige franje. Zo is het niet duidelijk om wat voor oorlog het gaat: er is oorlog. Noch om welke soldaten Michael onrecht aandoen: het zijn soldaten. Het gaat niet om partij, om politieke overtuiging of wat dan ook. Belangrijk is wat de simpele ziel Michael K overkomt. Een man voor wie het, vanwege zijn bescheiden intellektueel niveau, niet uitmaakt wie aan welke kant vecht. Zijn wereld bestaat uit zijn moeder, de grond die voedsel voortbrengt en het met rust gelaten worden. Hooguit speelt de angst voor het gesticht waarin hij zijn jeugd doorbracht nog een rol in zijn denken. En daarmee is hij geheel overgeleverd aan de goedheid van zijn medemens. Een goedheid, waarvan in oorlogstijd nauwelijks iets overblijft. Zijn enige verdediging tegen geweld is het zich terugtrekken in zijn schulp, tot aan vasten toe.

Michael K is een volwassen kind. *„Toen zijn moeder stierf in het ziekenhuis, dacht hij, toen ze wist dat haar einde naderde, keek ze niet naar mij maar naar iemand die achter me stond: haar moeder of de geest van haar moeder. Voor mij was ze een vrouw, maar in haar eigen ogen was ze nog altijd een kind dat haar moeder riep om haar hand vast te houden en haar te helpen. En haar eigen moeder, in het verborgen verleden dat we niet kunnen zien, was ook een kind. Ik stam af van een eindeloze rij kinderen",* laat Coetzee Michael K denken, daarmee de onschuld van Michael K aangevend.

Met Wereld & Wandel van Michael K heeft Coetzee een nieuwe dimensie toegevoegd aan het onrecht en geweld dat hij in Wachten op de barbaren ook al beschreef. Het onrecht een kind aangedaan, een totaal weerloos mens. Een geweld dat de lezer niet ongeëmotioneerd kan laten en zeker niet als het door een technisch zeer kundig schrijver als Coetzee op papier wordt gezet. Wereld & Wandel van Michael K is meer waard dan een Booker McConnell Prize of welke andere literaire onderscheiding. Het is een stuk afschuwelijke menselijkheid die de lezer niet meer loslaat.

CAREL DE HASETH

J.M. Coetzee: Leven & Wandel van Michael K
Oorspronkelijke titel: Life & Times of Michael K
Nederlandse vertaling van Peter Bergsma
Uitgeverij Agathon / Weesp, 1984,
ISBN 90 269 5088 8

Umberto Eco: ''The name of the rose''

De Middeleeuwen levend beschreven

THE ABBEY
A Aedificium
B Church
D Cloister
F Dormitory
H Chapter house
J Balneary
K Infirmary
M Pigsties
N Stables
R Smithy

"THE NAME OF THE ROSE" is een bestseller, dat kan niet ontkend worden. Sinds het in 1980 in Italië verschenen is, staat dit boek van meer dan vijfhonderd pagina's in vrijwel alle Westerse landen in de top-tien van de meest verkochte boeken. Een Nederlandse vertaling verschenen bij uitgeverij Bert Bakker.

De naam van de schrijver kan geen reden geweest zijn voor het succes van dit boek. "The Name of the Rose" is het literair debuut van Umberto Eco, een Italiaanse hoogleraar in de semiotiek en autoriteit op het gebied van de Middeleeuwen.

"Per puro amor di scrittura" ("uit pure liefde voor het schrijven") heeft hij het theoretiseren over de Middeleeuwen gelaten voor wat het is, en heeft hij een roman geschreven over dit tijdperk.

Het is 1327, de laatste week van november. Bij een welvarend Benedictijner abdij vermoedelijk in het grensgebied tussen Italië en Frankrijk, arriveert William of Baskerville, een geleerde Franciscaan van Engelse afkomst, samen met zijn secretaris Adso. In opdracht van Keizer Lodewijk van Beieren moet William in de abdij een verzoening voorbereiden tussen de gezanten van de in Avignon gevestigde Paus Johannes XXII en een delegatie van de Franciscaner orde. Het strijdpunt lijkt in eerste instantie van theologische aard, namelijk de doctrine van de armoede. De orde der Franciscanen heeft zeer tegen de zin van de Paus in, de armoede van Christus tot geloofswaarheid verheven. Het twistpunt heeft echter, in het licht van het eeuwenoude geschil tussen Paus en Keizer, ook een politieke dimensie. De Keizer van Milaan kan namelijk de uitspraak van de Franciscaner orde goed gebruiken in zijn strijd tegen de rijke Paus van Avignon over de macht in het Heilige Roomse Rijk.

Aan de keizerlijke opdracht komt William niet toe. Als hij samen met Adso bij de abdij aankomt, is net een monnik om het leven gebracht en de abt vraagt William om als ex-inquisiteur licht te brengen in deze zaak. Er vallen zeven doden in zeven dagen, en de oplossing van de misdaden slokt alle tijd op van William van Baskerville (een verwijzing naar Conan Doyle's "The Hound of the Baskervilles"?) en zijn "Watson", Adso.

"The Name of the Rose" kan op verschillende manieren gelezen worden. Op de eerste plaats als detective, maar dan is het nogal mager. Veel interessanter is het om dit boek te lezen als een uitvoerige schildering van de veertiende eeuw.

Umberto Eco is dan op zijn best. Het lijkt wel alsof hij er zelf bij geweest is. De theologische geschillen handelend over de vraag of Christus voor of tegen bezit is geweest en of Christus ooit gelachen heeft, worden boeiend verteld.

De ontluikende Renaissance, de politieke schermutselingen tussen Keizer en Paus, de ketters, de overgang van kloosters en feodale heersers naar steden met opkomende bourgeoisie; het wordt allemaal levendig beschreven door Umberto Eco.

Er is ook de strijd tussen de jongere monnikken, die hunkeren naar de teksten der klassieken, en het establishment van de ouderen onder leiding van de bejaarde en blinde bibliothecaris Jorge van Burgos (een verwijzing naar Jorge Luis Borges?)

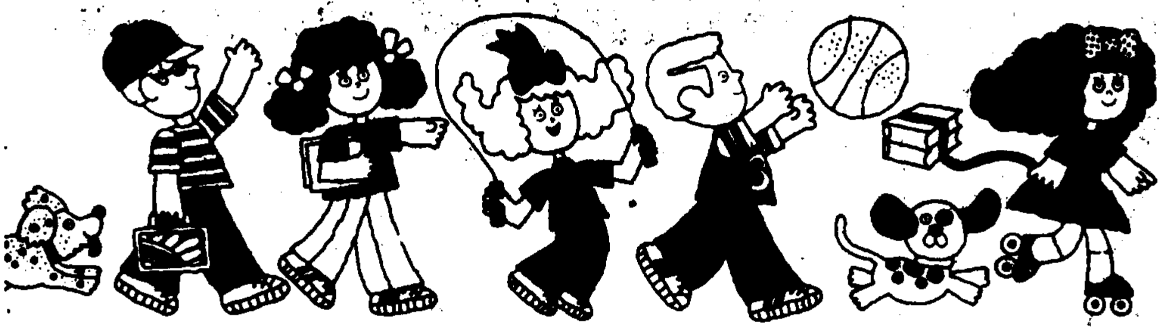
"The Name of the Rose" is ook een liefdesroman en het doet dan ook niet voor niets denken aan de middeleeuwse "Roman de la Rose" waarin de roos het symbool van de liefde is.

Adso brengt in het Benedictijnerklooster een liefdesnacht door met een jong meisje. Haar naam komt hij niet weten, maar zei Shakespeare's Julia niet tegen Romeo: "What's in a name? That which we call a rose / By any other name would smell as sweet. En deze regels houden wellicht verband met de woorden waarmee Umberto Eco, "The Name of the Rose" besluit: "Stat rosa pristina nomine, nomine nuda tenemus" (de roos van weleer bestaat als naam, de naakte namen houden we over).

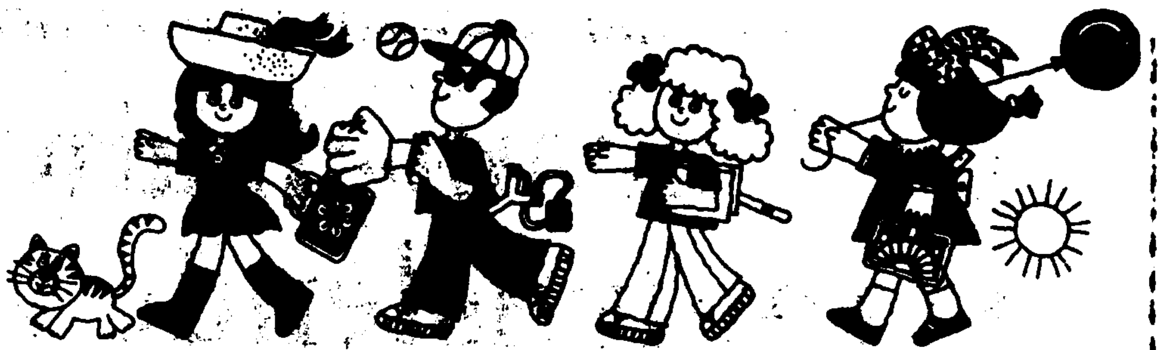
Dat "The Name of the Rose" een bestseller is geworden is eigenlijk wel wonderlijk. De roman is volumineus en vergt vooral in het begin doorzettingsvermogen. Maar misschien is er weer behoefte aan leesbare boeken over de Middeleeuwen, zoals ook Barbara Tuchman ("A distant mirror") en E. Le Roy Ladurie ("Montaillou") die geschreven hebben. Of zijn de Middeleeuwen zelf, in deze tijden van maatschappelijke onzekerheid en angst voor het Einde, weer actueel geworden?

WALTER PALM

Umbert Eco: "The Name of the Rose"
(Oorspronkelijke titel: "Il nome della rosa")
Vertaling: William Weaver
Picador Books

Amigoe di mucha

Beste kinderen

Weten jullie dat ik al zeventien jaar verhaaltjes over kabouter Brr schrijf? Lang al, he! Ik denk dat jullie niet eens weten hoe kabouter Brr, Poetsje en Pinkie eigenlijk op Curaçao terecht zijn gekomen. Als jullie het graag willen weten, schrijf me dan maar een briefje. Dan zal ik het jullie de volgende keer in de kinder- krant vertellen. Als jullie het niet zo goed in het Nederlands kunnen vragen, dan doen jullie het in het Papiamentu. Afgesproken?

TANTE NEL

Keelpijn

"Hé Boel, hallo, hoe gaat het ermee? "Wat vroeg ezeltje Harisemper aan Boel de hond, toen hij hem op een keer tegen kwam in de mondi. Maar als je denkt, dat Boel hem terug groette, heb je het mis. "Broem broem", gromde Boel en sjokte, met zijn kop bijna op de grond, verder. "Wel alle ezelsoren!" balkte Harisemper verbaasd. "Die is zeker met zijn verkeerde poot uit zijn mand gekropen".

"Hé Boel, kom je spelen? " Twee konijntjes huppelden vrolijk om Boel heen. "We gaan tikkertje spelen. Wil jij hem zijn?" "Broem broem", bromde Boel en schudde met zijn kop van nee. "Eh, wat scheelt hem? " vroeg het ene konijntje aan het andere. "Misschien is hij ziek", bedacht zijn vriendje. "Als je ziek bent, blijf je in je kuiltje liggen", vond het eerste konijntje. "Nee, ik denk, dat hij gewoon boos op ons is. Maar wat hebben we dan gedaan?" Tja, dat wisten ze niet. En omdat ze alle twee een beetje nieuwsgierig waren, slopen ze stilletjes achter Boel aan om te kijken, waar hij heen ging.

Boel was op weg naar de kaboutertjes, want hij had keelpijn. Vogeltjes floten hem toe, muisjes piepten hem gedag, hagedisjes groetten hem, maar het enige, wat Boel nog kon fluisteren, was broem broem. En zelfs dat deed zeer!

"Hallo Boel, leuk, dat je weer eens op bezoek komt", zei kabouter Brr, toen Boel bij het kabouterhuisje aan kwam. "Broem broem", fluisterde Boel. "Wat zeg je?" vroeg Poetsje. "Broem brr", antwoordde Boel droevig. "Er is iets met hem aan de hand", zei kabouter Brr. "Is er iets met je aan de hand, Boel?" Ja ja, knikte Boel. "Kun je niet praten?" vroeg Poetsje. Nee nee, schudde Boel met zijn kop. "Waarom niet?" vroeg Pinkie. Maar daar kon Boel alleen maar broem broem op zeggen. "Doet je keel soms zeer?" vroeg Poetsje. Ja ja ja! Boel schudde zo hard van ja, dat hij bijna ondersteboven rolde. "Doe je bek dan maar eens open", zei Poetsje. "Dan kan ik zien, welk drankje het beste voor je is".

Nee nee, schudde Boel angstig. Stel je voor, dat Poetsje hem nog meer pijn zou doen! "Ik weet niet, wat je mankeert, als ik niet in je bek mag kijken", zei Poetsje. Maar Boel schudde van nee en hield zijn kiezen stijf op elkaar. "Doe je bek open", zei kabouter Brr boos. Nee, schudde Boel. "Ga dan maar weer naar huis", zei Pinkie. Nee nee, schudde Boel. En hij keek er zo verdrietig bij, dat de kaboutertjes niet boos op hem konden blijven. "We moeten er iets anders op verzinnen", zuchtte Poetsje.

"Een list", knikte kabouter Brr. "Laten we op zijn kop kruipen en aan zijn snorharen trekken", bedacht Pinkie en klom langs de voorpoot van Boel omhoog. Maar Boel had zo'n keelpijn, dat hij dat beetje getrek aan zijn snorharen niet eens voelde. Met een zucht ging hij liggen en legde zijn kop op zijn poten. De kaboutertjes zouden wel iets bedenken, dacht hij, maar zijn bek deed hij niet open, oh nee!

"Als we hem nu eens kietelden?" zei Pinkie. Maar Boels vacht was te dik voor de kleine kaboutervingertjes, die hem in zijn zij prikten. En de konijntjes durfden niet te kietelen. "Een hond heeft tanden", zeiden ze. "Je weet nooit, wat hi daarmee doet, als je hem aan het schrikken maakt of kietelt. Oh nee, wij doen niet mee".

Een paar mieren wisten raad. Ze kropen tussen Boels tenen. Maar Boel likte hen met zijn grote natte tong gewoon weg. "Aboe!" proestten de mieren, "Vieze hond! We moeten direkt naar huis om te baden. Abah!"

"Ahaaaa!", gaapte Boel opeens. Met zijn bek wagenwijd open. Maar voordat Poetsje er in kon kijken klapte hij hem alweer dicht. "Aha", zei kabouter Brr opgewonden, "Ik weet al wat". Hij fluisterde Poetsje, Pinkie en de konijntje iets in hun oor. En toen gaapte hij. Ahaaa! Met zijn mond wagenwijd open. "Nou nou", dacht Boel verontwaardigd. "En ons leert hij altijd om je poot voor je bek te houden als je gaapt". Ahaaa! zeiden Poetsje en Pinkie en gaapten al net zo hard mee. Ahaaa deden de konijntjes. Boel kon het niet helpen. Hij gaapte uitgebreid met de anderen mee. En dat was nu net de bedoeling van zijn vriendjes.

Poetsje stond al klaar voor de kop van Boel en rende naar binnen, zo gauw hij begon te gapen. "Ah, ik zie het al", riep ze, "Je ... help, doe open!" Boel was uitgegaapt en deed zijn bek met een klap weer dicht. "Gapen, vlug!" riep kabouter Brr. En iedereen gaapte weer uit alle macht. Kabouter Brr zelf, de konijntjes, een paar hagedisjes, die net langs kwamen en een paar muisjes, die nieuwsgierig kwamen kijken. Oehaaa! gaapte Boel weer. Nog langer dan de eerste keer. Poetsje had nu ruim de tijd zijn keel nog eens goed te bekijken en naar buiten te rennen. "Je krijgt een drankje van me", hijgde ze. "En deze rode pilletjes moet je drie maal daags slikken. Wegspoelen met aw'i lamoenchi. Dat is het beste. Overmorgen ben je dan weer helemaal beter".

En zo was het. Twee dagen later kon Boel weer blaffen als de beste. En weet je, wat hij het allereerst zei? "Zien jullie wel, dat ik mijn bek helemaal niet open hoefde te doen? Poetsje wist toch wel, hoe ze me beter kon maken." Heb je ooit zo'n domme hond!

Nel Basilio

Tio Wancho i su muchanan

KUN JE ZINGEN? Zing dan mee. Hier volgen de liedjes van het televisie-programma voor de weken van 24 september en 1 oktober.

KON TRATA TURISTA
Ku su outo bon lombrá
paden, pafó, nechi drechá,
sjofur di taksi ta trata
su amigunan ku grasia.

Amabel i kordial e ta.
Bon servisio e ta duna.
Semper un sonrisa kla
Hustu e ta kobra
pa su kareda.

Mener sjofur, mener sjofur,
Asina bo ta gana
nos amigu, e turista
Asina bo ta gana
k'e bolbe nos pais!

Pa prepará un bon kuminda
bo mester hasi esfuerso
i ta tuma un poko tempu
pa prepara un dushi bibiba
bo mester tuma medida
i e ta tuma un poko tempu
Pa sirbi na un mesa
bo mester ta na altura
i e ta tuma un poko tempu

KEN TA UN TURISTA?
Un turista ta un amigu
di otro tera, ku ke gosa
Bishitante di nos
Dushi Kòrsou!

Un amigu ta un turista
ku a bini di bishita
riba nos isla
Dushi Kòrsou!

Nos amigu ke pasa kontentu
haña hopi konosementu
di nos isla
Dushi Kòrsou!

Nos amigu, dun'e un man
pa e yuda nos mañan
ku nos isla
Dushi Kòrsou!

TELLEN EN KLEUREN

Hier zie je een paar bloemen om te kleuren. Ze zijn allemaal gelijk, behalve één. Tel de blaadjes maar eens.

Puzzel van de week

PUZZEL van deze week:
1.hok voor dieren
2.zwak, fijn
3.delen van graan
4.deel van het oog of iets in plaats van een bril.

1	2	3	4
2			
3			
4			

Onder degenen, die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAf.15,- van Augustinus Boekhandel. Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 5 oktober 1984 worden bekend gemaakt.
Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór **4 oktober 1984** opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O. Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire.
Duidelijk op de envelop vermelden:
KINDERPUZZEL

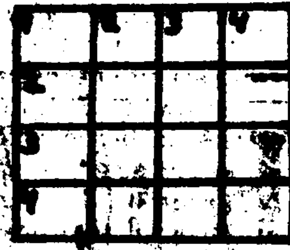
WINNARES van de vorige keer:

Marilis Davelaar
Seroe Fortunaweg 25
Curaçao

Zij kan langs komen bij Redactie Amigoe Curaçao, Scherpenheuvel z/n (tot 15.00 uur 's middags) om haar prijs af te halen.

OPLOSSING van de vorige keer:
HORIZONTAAL: 1. boor; 4. eb; 6. lens; 10. oor; 11. Adam; 13. lot; 14. dreef; 16. aal; 18. re; 19. elan; 20. ar; 21. idem; 23. ik; 25. degen; 27. plagen; 30. beleve; 33. laars; 36. la; 37. lama; 38. t.h.; 39. aard; 42. ik; 43. sta; 45. onder; 46. een; 48. laks; 50 ere; 51. snee; 52. na; 53. plek.

VERTIKAAL: 1. bode; 2. oorlel; 3. orea; 4. e.d.; 5. baard; 7. el; 8. Noren; 9. stem; 11 af; 12. ma; 15. enig; 17. lig; 22. deze; 24. keer; 26. egel; 27. Pa; 28. Adam; 29. we; 31. laan; 32. verere; 33. [illegible]; 34. aas; 35. staan; 37. [illegible]; 40. adel; 41. dreks; 44. [illegible]; 45. os; 47. n.e.; 49. ka.

Wist je dat?

WIST JE, dat eenden heel goede insekteneters zijn? In het verre China hebben ze dat eens onderzocht door eenden in velden [illegible] laten lopen. Een eend kan in een dag [illegible] insekten opeten. Ik heb thuis nogal last van muggen. Misschien neem ik wel een eend als huisdier!

****

De duurste melk ter wereld is geen koeiemelk, ook geen geitemelk, maar....... muizemelk. Die kost maar liefst ƒ 11.000,- per liter. Ze wordt gebruikt voor wetenschappelijke onderzoekingen.

****

Altijd maar kaas of worst op brood gaat ook vervelen. Waarom doen we niet als een heleboel andere mensen en eten aarde op brood? Jazeker, op de Lünerbergen heide smeren de boeren een fijne kleisoort (ze noemen het steenboter) op hun brood. En in noord- Zweden en op Sardinië bijv. wordt een soort aarde, bergmeel, verkocht dat de mensen daar met het broodmeel vermengen. Smakelijk eten!

****

Welk land heeft de laagste maximum snelheid ter wereld? Het Vaticaan, waar de paus woont. Daar mag een auto niet sneller rijden dan 30 kilometer per uur. Vraag maar eens aan je vader om 30 kilometer te rijden, dan kun je zelf zien wat een slakkegangetje dat is.

****

Mopjes

ZAKDOEK
Dame tot een jongen, die zit te snuiven: „Jongen, heb jij geen zakdoek?"
Jongen: „Ja, maar ik leen niet aan vreemden."

BOEK
Frieda tegen haar vriendin Ingrid: „Wat kijk je toch triest. Is er iets?"
Ingrid: „Het boek, dat ik zo net in handen had, had zo'n triest slot."
Frieda: „Wat was dat dan voor een boek?"
Ingrid: „Het was mijn spaarbank-boekje."

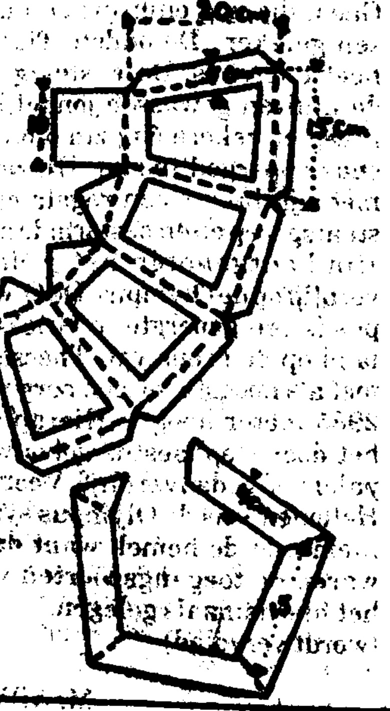
CHINEES ETEN
Een vriend kwam even op bezoek en toen hij weer weg ging, kon hij niet nalaten op te merken: „Wat is je vrouw vlug slank geworden."
„Ja, dat klopt. En dat komt alleen maar van het Chinees dieet, dat ze al enkele weken volgt. Ze eet niets anders dan kippesoep."
De vriend: „Maar dan toch zeker wel met vermicelli?"
De man: „Nee, met stokjes."

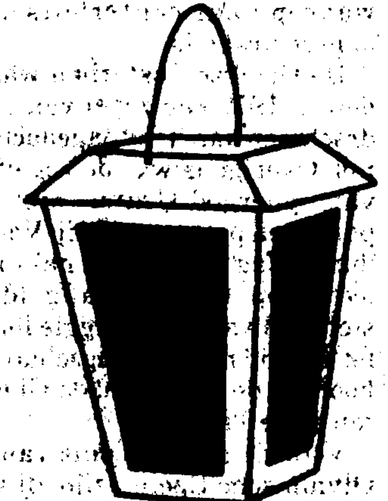
WAAR HET ZAT
Moeder: Piet, heb jij chocola uit de kast gestolen? Ja, ik zie het al aan je gezicht. Jongen, ik had niet gedacht, dat zoiets in jou zat.
Piet: Ja, maar, mama, het zit niet helemaal in mij. Een gedeelte zit ook in Fred.

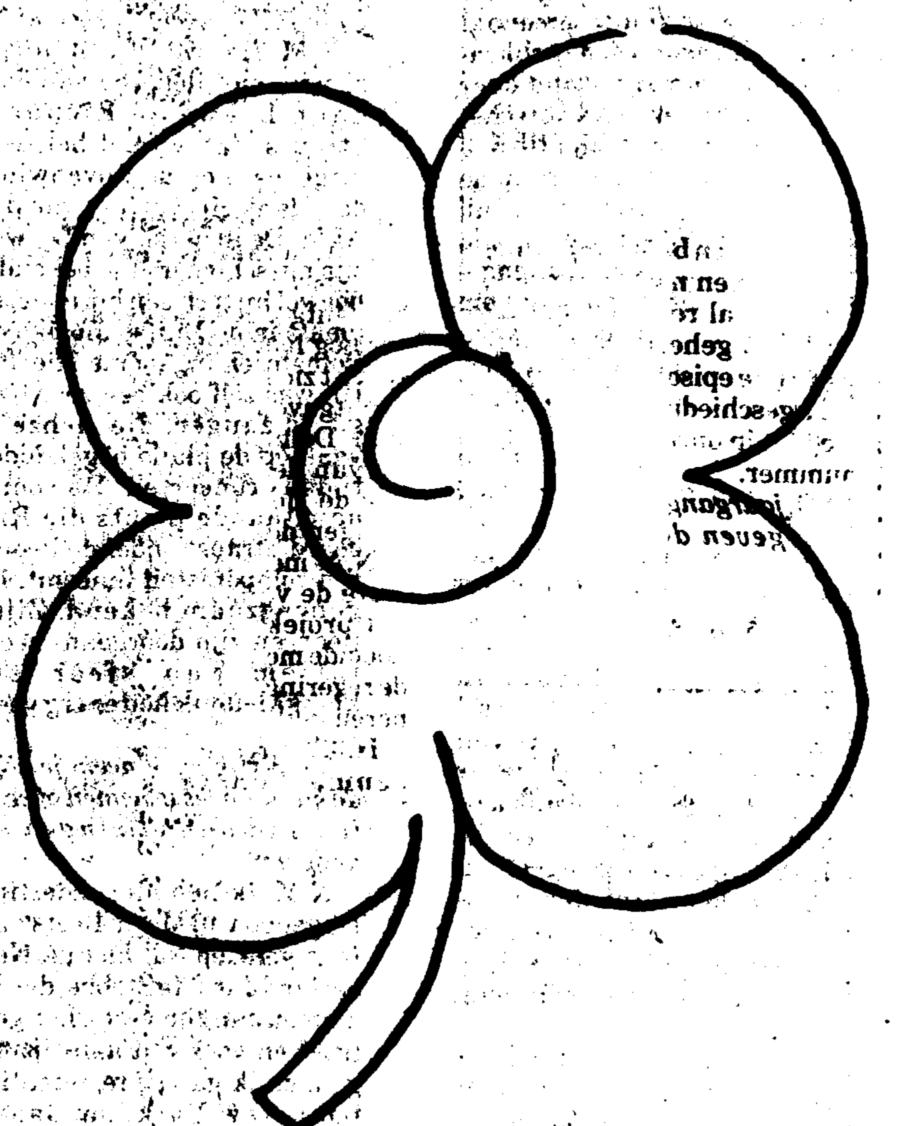
DOKTER
„Wat mankeren jullie?" vraagt de dokter aan de twee jongetjes.
„Ik heb een gulden ingeslikt", zegt de een.
„En jij?" vraagt de dokter aan de ander.
„Die gulden is van mij."

Om zelf te maken

HEB JE VORIGE keer de ronde lampion gemaakt? Dan gaan we nu, zoals ik beloofd heb, een vierkante maken. Teken eerst de knipvoorbeelden van de lampion en de bovenrand op een krant of een groot stuk papier op ware grootte. Trek ze dan met behulp van karbonpapier over op gekleurd karton en knip ze uit. Op de stippellijnen ril je het karton met de punt van je schaar. Rillen is niet te hard met een scherpe punt langs de lijn trekken, zodat er als het ware een gleufje in het karton komt, waardoor je het gemakkelijk kunt vouwen. Niet te hard, want dan ga je door het karton heen. Achter de openingen plak je gekleurd doorschijnend papier (bijv. vliegerpapier). Dan lijm je het geheel in elkaar tot een vierkante lampion en bevestig je de bovenrand aan de bovenkant.
Je weet het nog, he? Om geen brand te krijgen zet je een waxine lichtje in een glazen pot op de bodem. Je steekt het aan met een lucifer in het uiteinde van een dun gespleten stokje. En je hangt de lampionnen uit de wind.

KUN JE deze bloem natekenen zonder je pen van het papier te halen?

Universiteiten bezorgd over academisch exodus

De ''brain-drain'' neemt verontrustende vormen aan

De noodkreet van de universiteiten, maar vooral van de technische hogescholen was luid en duidelijk. De uittocht van wetenschappelijk personeel naar beter betaalde banen in het bedrijfsleven neemt schrikbarende vormen aan. Er is een ware exodus aan de gang, klaagden de rectores magnifici onlangs in koor bij de opening van het academisch jaar. De één zei het wat genuanceerder dan de ander, maar de boodschap was eensluidend: als er niet meer geld op de plank komt, zit de hele bêta-top staks bij Philips, Shell of Gist-Brocades en moeten de instellingen maar zien hoe ze het verder rooien.

Een echt probleem, die 'brain drain', of gewoon het gespreksonderwerp van dit jaar, een 'topic', zoals vorig jaar de bemoeizucht van de overheid?

„Ik sluit dat laatste niet uit", formuleert de minister van Onderwijs en Wetenschappen, drs W.J. Deetman behoedzaam, tegenover Christl Visser van de Haagse Courant. „Er zijn natuurlijk mensen die weggaan, omdat ze elders een beter inkomen kunnen verwerven of betere voorwaarden voor onderzoek. Die wissel- werking tussen universiteiten en bedrijfsleven bestaat al heel lang en is nooit helemaal in evenwicht. Er zijn ook jaren geweest dat het bedrijfsleven kritiek had op de goede arbeidsvoorwaarden bij de overheid, omdat er toen juist een beweging richting universiteiten was. Nu gaat het even de andere kant op. Maar daarom hoeven we niet plotsklaps wat aan de salarissen te gaan doen".

Van toeslagen kan geen sprake zijn, heeft hij de universiteiten al laten weten. „Wi zijn gehouden aan een bepaalde belonings-systematiek. We moeten mensen gelijk behandelen. Dat betekent dat de overheid op bepaalde punten niet met het bedrijfsleven kan concurreren. Als de industrie hoe dan ook iemand wil hebben, iemand die daar zelf wel oren naar heeft, kunnen ze veel geld bieden en excellente voorwaarden voor onderzoek. Dat doet zich voor. Als iemand daar ja op zegt, nou dan is dat zo. Klaar."

Dat de alarmfase al ingetreden zou zijn, zoals prof. ir B.P.Th. Veltman van de TH in Delft beweerde, waagt de bewindsman te betwijfelen. „Dergelijke geluiden hoor je op gezette tijden veel vaker vanuit het onderwijs als men weer vindt dat de salarissen te laag zijn."

ERGERNIS

Deetman heeft zich aan klachten-regen geërgerd. „Er is in deze hele discussie, en die is niet onlangs begonnen, een element dat mij niet geheel bevalt. Het kabinet zit voor geweldige financiële problemen. Er worden maatregelen genomen in de sociale zekerheid, in de inkomenssfeer. Ingrepen die je niet kunt veronachtzamen. Ik herinner aan wat er ook in de Tweede Kamer is gezegd over de positie van degenen onderaan de inkomensladder."

De categorie waar het hier over gaat, bevindt zich daar evident niet. Hoogleraren zijn gemiddeld op ongeveer 8000 gulden bruto per maand ingeschaald. Hun top ligt tegen de anderhalve ton per jaar. Bepaald niet de minst draagkrachtigen dus.

„Dan wordt er gezegd: ja, maar toptalent, dat moet behouden blijven voor het wetenschappelijk onderwijs, dat mag niet weggekocht worden. Ik stel dan de vraag: is voor die groep dan alleen het inkomen van belang?" Het steekt de minister dat de universiteiten zozeer de marktwaarde van wetenschapsmensen benadrukken. In zijn maatschappij-visie horen gaven niet uitsluitend te eigen bate te worden geëxploiteerd.

BESTE PRIJS

„Er wordt gesuggereerd dat er mensen zijn die er enkel op uit zijn de beste prijs voor hun talenten te maken. Wie biedt? Kassa, ik ga weg. Ik wil niet zeggen dat die mensen verkeerd handelen, maar het stoort mij dat er alleen over geld wordt gesproken. Bij wetenschappelijk onderzoek is méér in het geding. De motivatie speelt een rol, de ambitie om binnen een universiteit te willen werken, de wil ook om onderwijs te geven. En er zijn er nog genoeg die dàt zwaarder laten wegen, die gewoon denken: ik blijf, want ik vind het leuk."

Natuurlijk, geeft de minister toe, behalve over de salariëring wordt er ook geklaagd ook over administratieve rompslomp, moeilijke besluitvormingsprocedures en verouderde apparatuur. Maar vindt hij, waar het om interne bureaucratie gaat, moeten de instellingen de schuld toch echt bij zichzelf zoeken. Verwijten over apparatuur wijst hij van de hand, omdat universiteiten uiteindelijk zelf beslissen wat ze vervangen en wat niet. Binnen hun budget kunnen ze eigen prioriteiten stellen.

„Voor een deel zijn er knelpunten", wil Deetman wel erkennen, al voegt hij er meteen aan toe dat die niet moeten worden overdreven, omdat er de afgelopen jaren al veel is gedaan om de faciliteiten voor onderzoek te versterken, terwijl ook de Wet op het wetenschappelijk onderwijs, die nog in behandeling is, op dit punt verbetering biedt.

Zit er voor de universiteiten dan helemaal niets in het vat?

Dat nu ook weer niet. Om de instellingen toch ter wille te zijn, heeft de bewindsman iets bedacht waarmee hij het zittend personeel behoorlijk op de tenen zal trappen. Een regeling namelijk die voorziet in een aantal tijdelijke topplaatsen, te bekostigen uit de lopende middelen. Bij de laatste behandeling van de onderwijs-begroting is het idee al even aan de orde geweest in de Tweede Kamer.

„Het komt voor dat er op een bepaald vakgebied dringend behoefte is aan know how en expertise om, ook internationaal, mee te kunnen komen. Dat dit probleem bestaat, geef ik toe. Ik denk dat je in die gevallen universiteiten de gelegenheid moet bieden om onder een aantal condities en voor beperkte tijd experts van buiten aan te trekken. Dat gebeurt bij de overheid wel vaker, maar in het wetenschappelijk onderwijs geeft dit problemen. Om die mensen binnen je poorten ten krijgen, betaal je een prijs. Een hogere dan normaal. En in dit geval kan je ze ook nog hoogleraar noemen, dat geeft een zekere status. Verder moet je de secundaire arbeidsvoorwaarden misschien wat aanpassen. Maar omdat we het over een tijdelijk dienstverband van vijf, zes jaar hebben, kan je daarna ook zeggen: het is afgelopen, wegwezen. Wil zo iemand toch aanblijven, dan zal hij zich dienen te schikken naar de gewone salaris-schalen."

Achtergrond van zijn oplossing is dat zelfs de beste onderzoeker niet zijn hele actieve leven briljant blijft. Er komt onvermijdelijk een moment dat hij achterop raakt. „Redenerend volgens het markt-mechanisme betaal je dan in ieder geval alleen iemands vruchtbare periode", stelt de bewindsman vast.

INFORMATICI

Daar komt nog bij dat de schaarste van vandaag niet de schaarste van morgen is. Deetman noemt in dit verband het huidige tekort aan informatici. „Dat is nu, op dit moment, een probleem. Dus heb je de concurrentie-slag met het bedrijfsleven. Misschien moet je daar wat tijdelijke topplaatsen toestaan. Maar als je ziet wat er allemaal in de pijpleiding zit; dat zijn gigantische aantallen. Die komen over een paar jaar allemaal op de markt. Het niet kunnen vervullen van vacatures is dan snel voorbij. Kijk, dàt vergeten de universiteiten soms; je moet de mensen wel eerst opleiden."

Deetman ziet nog een tweede voordeel in tijdelijke aanstellingen. Als die peperdure mensen bij nader inzien toch niet zo goed bevallen, zit een universiteit er tenminste niet te eeuwigen dage aan vast. Voorzover er op dit moment kaf onder het koren zit, zijn dat helaas niet de mensen die de universiteiten en hogescholen nu verlaten. „Nee", geeft de bewindsman geamuseerd toe. „Vanuit de universiteiten hoor ik ook wel dat zij die zouden moeten weglopen, niet weglopen."

Op grond daarvan lijkt de vraag gerechtvaardigd of het al met al niet beter zou zijn om ook voor hoogleraren de automatische toekenning van periodieken áf te schaffen en in plaats daarvan naar de prestaties te kijken, zoals minister Rietkerk van Binnenlandse zaken bij zijn ambtenaren van plan is. Dat blijkt echter in het net herziene rangen-stelsel voor wetenschappelijk personeel niet te kunnen. Er is in het verleden wel eens over gesproken, maar daar bleef het bij. De tijd was er nog niet rijp voor.

Interview met Nick Möller

NICK MOLLER

Vr. Nic, wij kennen jou nu al geruime tijd als iemand die de muziek, en speciaal de zang, zeer na aan het hart ligt. Altijd zo geweest?

N.M. Jazeker, de muziek is mij met de paplepel ingegoten, zou je kunnen zeggen. Zeer goede amateurs en professionals kwamen in mijn familie voor. Ik zong in koren en ook wel als solist, zelfs voordat mijn stem muteerde. Ook gedurende mijn studie voor een graad in Business Administration ben ik steeds blijven zingen.

Vr. Je zult op je vele reizen waarschijnlijk niet de kans hebben laten ontgaan, vele belangrijke zangers te beluisteren. Heb je voorkeuren voor bepaalde zangers of zangeressen?

N.M. Voor Dietrich Fischer Dieskau heb ik toch wel de grootste bewondering. Niet alleen voor zijn fenomenaal kunnen, maar ook de publicaties die van zijn hand over bijv. Schubert zijn verschenen. Wist je dat hij alle 600 liederen van Schubert op de plaat heeft gezet? En wat hij nu nog op 60-jarige leeftijd presteert, is al even buitengewoon. Ik ben blij dat ik hem (zo'n 20 jaar geleden, overigens) in Carnegie Hall in New York heb ontmoet en gesproken.

Vr. Je bent geen zanger van beroep. Wat is dan wel jouw beroep?

N.M. Ik ben altijd actief geweest in de juwelen- en edelstenen-branche. Gemologie-studies in Europa en Verenigde Staten. Toen ik in 1960 op Curaçao kwam, werkte ik in de directie van Spritzer en Fuhrmann, waar ik de directe bemoeienis had met de afdeling juwelen. In 1977 deed zich de gelegenheid voor om het Avilla Beach- hotel over te nemen. Als eigenaar en manager ben ik daar tot op dit moment druk mee bezet.

Jullie zijn nog niet zo lang geleden klaar gekomen met een uitgebreide verbouwing, is het niet?

N.M. Inderdaad, dat is nu gelukkig achter de rug. Het oude gebouw (een voormalig ziekenhuis) dateert van 1780, en was aan renovatie toe. Het moderne hotelwezen eist voortdurende aanpassing aan de wensen van het hedendaags reizend publiek. Met deze verbouwing kreeg ik een pracht kans om mijn ene hobby, het hotelbedrijf, te combineren met de andere hobby: het musiceren. Zodoende heb ik de lobby zodanig kunnen inrichten dat deze nu geschikt is om er op kleine schaal muziek-uitvoeringen te houden.

Vr. Ben je nog altijd actief in de juwelen business?

N.M. Ja, ik ben een consulterende firma begonnen op het gebied van edelstenen en juwelen, de Caribbean Gem Consulting, die zich bezig houdt met het adviseren tot aankoop en belegging in edelstenen.

Vr. We komen terug op de muziek. Vrijdag geef je met Harold Martina een concert in de UNA. Wat gaan jullie precies uitvoeren?

N.M. Het wordt een programma met liederen van Johann Loewe en Richard Strauss, dat wij net hebben uitgevoerd op de Bovenwinden, dank zij courtesy van de ALM. De liederen van Loewe zijn misschien niet zo bekend, hoewel hij toch een bijzondere plaats in de Duitse muzikale Romantiek ingenomen heeft. Hij was zelf ook een zeer begaafd zanger, die zichzelf vaak op de piano begeleidde tijdens concerten. De vooraanstaande plaats die Richard Strauss onder de liederen-componisten inneemt, is genoegzaam bekend. Zijn liederen zijn doorgaans zeer intiem van sfeer en klankkleur. ik hou er erg veel van.

Vr. Krijg je, of neem je nog de kans om les te nemen of van iemand aanwijzingen te krijgen.?

N.M. Ik heb hier indertijd les gehad van Maria Beetstra. Kort geleden was hier uit Nederland Jan Ate Stobbe, die ik meteen aan zijn vestje heb getrokken voor wat aanwijzingen, en ik ga vrij regelmatig naar New York, om daar, naast mijn zaken, ook met pianist John Van Buskirk te werken.

Vr. Nic, ik wens jullie vrijdag veel succes, en een volle zaal toe.

Postzegels

IN HET VORIGE ARTIKEL liet ik de naam vallen van de Griekse dichter-schrijver Homerus. Wanneer hij precies geleefd heeft, is niet bekend. Uit allerlei gegevens meent men te mogen afleiden, dat dit zo'n 800 of 900 jaren geweest moet zijn vóór het begin van de christelijke jaartelling. Niet minder dan zeven Griekse steden kennen zich het recht toe de geboorteplaats van Homerus te zijn. Vooral door de werken van Homerus heeft men inzicht gekregen in de Helleense denkwijze op het gebied van de religie.

In het grijze verleden werd, volgens hen, het heelal geregeerd door een oppergod Uranus (dit zou "hemel" betekenen) en een oppergodin Gaea (dit zou met "aarde" te vertalen zijn). Dat was dan in een tijd, dat zelfs de goden, laat staan de mensen, nog nooit van een vrouwenemancipatie gehoord hadden. Dit heeft voor ons tot gevolg gehad, dat we oppergodin Gaea praktisch niets meer weten, dan dat zij in innige samenwerking met haar gemaal een meer dan talrijke kinderschaar in het aardse tranendal neerpootte.

Van oppergodin Gaea is mij slechts één postzegel bekend, waarop haar conterfeitsel te aanschouwen is.

De Griekse Posterijen waagden in 1972 een zegel van 1,50 drachmen aan haar nagedachtenis. Overigens was de regering van oppergod Uranus niet bepaald een pretje voor mij. Voortdurend lag hij met zijn nakroost overhoop. Ook toen al gold de stelregel van the struggle for life! Tot die nakomelingschap behoorden de Cyclopen, de Giganten en de Titanen.

Voor de geschiedenis van de Olympische Spelen zijn zij van weinig belang. De Cyclopen of Rond-ogigen waren alles bijeen zomaar een afzichtelijk volkje met hun reusachtige lichaamslengte en hun éne oog midden in het voorhoofd. Zij hielden zich in het dagelijkse leven onledig met het smeden van bliksemschichten ten gerieve van de latere oppergod Zeus. Een paar van die telegrambliksems kan u nog zien op de Griekse zegel van 20 lepta's uit 1937 en op de zegel van 5 drachmen uit 1972. Trouwens, vele landen gebruiken ook nu nog op postzegels afgebeelde bliksemschichten om aan te geven hoe snel zij wel werken! Dit zou dan allemaal teruggaan op het eertijdse handeltje van Zeus.

Vervolgens de Giganten. Ook dit waren zeker geen katten om zonder handschoenen aan te pakken. Vader Uranus was dan ook niet bepaald blij met de geboorten van deze 50-hoofdige en 100-handige zonen! Hij smeet ze allemaal in de rivier de Tartarus om er vanaf te zijn. De monsters kropen er echter weer braaf uit om in een later stadium in opstand te komen tegen oppergod Zeus. Op de Thessalische kusten kwam het tot een reeks gevechten, waarvan er één te zien is op een Griekse postzegel van 2,50 drachmen uit 1972. Uiteindelijk verloren de Giganten definitief de slag en werden begraven onder een aantal vuurspuwende bergen. Aldus de mythologie!

Tenslotte de Titanen, een twaalftal zonen van Uranus en Gaea, die nog enigzins op mensen geleken. De oudste Titaan heette Kronos. Deze, stevig uit de kluiten gewassen jongeling, kreeg op zekere dag zin om ook eens oppergod te zijn. Hij zette met zijn broers een regelrechte staatsgreep op en bestormde met zijn bentgenoten het godenverblijf op de Olympus. De Olympus is een gebergte in Griekenland op de grens van Thessalië met als hoogste top een berg van 2985 meter hoogte. Hierop lag het door Hephaestus gebouwde paleis of godenverblijf. Voor de Hellenen was de Olympus synoniem niet de hemel, want daar waren de toegangspoorten van het hiernamaals gelegen.

(wordt vervolgd)

M. ARVIS

Amigoe puzzel

AAP NOOT MIES

```
N Y R W G J T R A X Y Y F S Q K
Q O Y B I Y F A N C F N F C E K
N S O Y J M P D R Q X X F E M K
V C C T S L Q M F R X J S B B B
A D M L L L W W Q K D Z Y V O N
P K S R B J O R J Q C S G H O K
G S P P B L C U Q U T D P R Q N
N D J B S W Q D N B M P Q V J U
Z K J T H P L B D K V K N M B E
S C H A P E N Y Q R M R Y J E T
M C U Z M D F B X T Z H V G V L
L L S B U M G V L U K Y L U J T
G R Y I L S K S D D O E S A U Y
S Q F T G T M Z W E I D E D M R
Y V F H L X S Y R X Y M I H X B
W P T N G V R H C D I R M C J B
```

AAP, BOK, DOES, DUIF, GIJS, HOK, JET, KEES, LAMB, MIES, NOOT, SCHAPEN, TEUN, VUUR, WEIDE, WIM, ZUS,

Oplossing:

					N		D	U	I	F			Z
					O		G			M		U	
					O			I		I	S		
				B	T				J	E			
W					O					S			H
	E					K						O	
		I	L				E				K		S
			D	A				E				C	T
W				E	M				S		H		E
	I					B			V	A			U
		M						U	P	D	A		N
							U	E	J	O		A	
						R	N			E			P
										S	T		

UIT HET grote aantal inzendingen van deze Amigoe- puzzel van twee weken geleden is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

**Sjef Annink
Rooseveltweg 356
Curaçao**

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 5 oktober 1984 en duidelijk op de enveloppe vermelden: AMIGOE-PUZZEL. Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Pork chop Hawaii

Reseta di Bunchi Römer

Pa: 4 persona

Mester di:

A.

4 pòrk chòp, no delega, ni muchu vèt
4 slais di anasa
4 slais di batata dushi
1/2 kup di hariña di pan, bruá ku salu, komino, netumuskat i konofló na puiru.

B.

1/2 kup di "catsup"
djus di mitar lamunchi
1/2 kup di djus di anasa
1/2 siboyo, kòrta chikí, chikí
1 telep di "soya sous"
1 telep di "Worcestershire sous"
1/4 telep kada ún di kruitnagel i kané na puiru

Moda di prepará:

1. Buta e meskla di hariña den un saku.
2. Sagudí e pòrk chòpnan den e meskla akí. Hasa nan den manteka òf margarine, pa nan bira bunita bruin. Skoré e zeta i buta nan bèk den e wea.
3. Buta un slais di anasa i un slais di batata dushi riba kada pòrk chòp.
4. Kombiná e ingredientenan menshoná bou di **B.** i basha nan riba e pòrk chòp.
5. Tapa e wea i laga nan smor riba stof abou te ora nan ta moli.

Vertrek wijst op belangrijke twist

Ogarkov wellicht in ongenade

MOSKOU — Het vertrek van de opperbevelhebber van de Sovjetstrijdkrachten, Nikolai Ogarkov, zou kunnen wijzen op een belangrijke twist tussen de militairen en de regeerders, zo hebben Westelijke diplomaten in Moskou gezegd. In commentaar op de abrupte vervanging van de stafchef zeiden zij dat de manier waarop de officiele aankondiging werd gedaan, er weinig twijfel over liet bestaan dat maarschalk Ogarkov afgezet was en geen andere belangrijke post zou krijgen.

OGARKOV ...naast schoenen...

Het legerblad Rode Ster bracht een grote foto van zijn opvolger, maarschalk Sergei Achromejev, op de voorpagina met daarbij een biografie. Het meldde slechts in kleine druk onderaan het blad dat de 66-jarige Ogarkov van zijn taak als stafchef was ontheven in verband met het overgaan naar ander werk. Zo behandelt men niet een man die nog wat betekent. Het maakt volkomen duidelijk dat hij in ongenade viel, zei een Westelijke diplomaat.

Na bestudering van de plotselinge wijziging zeiden de meeste andere Westelijke ambassadedeskundigen ook tot de conclusie te zijn gekomen dat hij afgezet was. Volgens Westelijke diplomaten waren er geen duidelijke redenen waarom de maarschalk, eens een van de machtigste mannen in de Sovjet-maatschappij, er plotseling zou worden uitgegooid. Maar sommigen zeiden te geloven dat zulk een stap alleen maar het resultaat zou kunnen zijn van een belangrijke twist achter de schermen zoals misschien een botsing tussen militairen en communistische partijleiders over de Defensiepol. tiek.

„Een man van de statuur van Ogarkov heeft vrienden en bondgenoten in de hoogste top van het Kremlin. Als zij hem niet konden beschermen, dan moet er iets nogal drastisch zijn gebeurd", zei een diplomaat. Anderen speculeerden over een reeks mogelijke redenen waarom Ogarkov de boosheid van Sovjetleiders zou kunnen hebben opgewekt. Sommige diplomaten zeiden dat hij misschien te arrogant en koppig zou kunnen zijn geworden voor een partijleiding die het nooit aangenaam vond dat het leger te veel macht en invloed kreeg. De militaire leider had in toenemende mate een vooraanstaande rol in het openbaar gespeeld en had Westelijke bezoekers geïmponeerd door zijn zelfverzekerd optreden. Hij was misschien net iets te veel buiten zijn schoenen gaan lopen. Dat zou voor het Kremlin reden genoeg kunnen zijn geweest om tegen hem op te treden.

Sommige Westeuropese diplomaten zeiden aanwijzingen te hebben ontvangen dat president Konstantin Tsjernenko hem in elk geval wantrouwde vanwege de steun die hij in 1982 zou hebben gegeven aan de met succes bekroonde poging van Joeri Andropov aan de macht te komen.

In andere theorieën werd geopperd dat hij misschien de schuld kreeg van de slechte taakvervulling in Afghanistan of van de gebeurtenissen rond het besluit tot het neerschieten van de Koreaanse boeing een jaar geleden. Maar een Westelijke militaire deskundige zei dat als hij was beschuldigd van zuiver militair falen het een normale praktijk in de Sovjet-Unie zou zijn geweest hem een andere aanzienlijke maar minder belangrijke post te geven.

Ogarkov, die sedert 1977 stafchef was, werd lange tijd gezien als opvolger van maarschalk Dmitri Oestinov, 75, als minister van Defensie. Maar diplomaten zeiden dat als hij bestemd was voor promotie, dit gelijk met zijn vervanging bekendgemaakt zou zijn.

Op zoek naar de wortels van een mogelijke botsing tussen Ogarkov en zijn politieke meesters ontdekten Westelijke analytici tekenen van gebrek aan overeenstemming over de strategie. Drie jaar geleden scheen Oestinov hem rechtstreeks te berispen vanwege tegenstrijdige commentaren in een artikel waarin hij zei dat een kernoorlog de uiteindelijke krachtmeting tussen kapitalisme en communisme zou kenmerken. Drie maanden geleden waren er tekenen van een nieuw verschil van mening toen Ogarkov er in een ander artikel op zinspeelde dat Moskou liever meer aandacht moest besteden aan nieuwe wapens van hoogwaardige technologie dan zoals nu te rekenen op raketten en tanks.

Diplomaten zeiden dat het Kremlin aan Achromejev in ieder geval een partner zou hebben met wie veel gemakkelijker zou zijn om te gaan. „Op een persconferentie vorig jaar kwam deze over als een rustig man die veel minder zelfverzekerd was dan zijn flamboyante voorganger".

Moskou lijkt te berusten in herverkiezing Reagan

De aankondiging vanuit Moskou dat de Sovjetrussische minister van Buitenlandse zaken, Gromyko, bereid is tot een ontmoeting met president Reagan, kon vooral worden geïnterpreteerd als een teken dat het Kremlin erin heeft berust dat nog slechts een wonder de herverkiezing van de zittende president kan voorkomen. Even heerste er binnen het Witte Huis de angst dat Gromyko dat wonder hoogst persoonlijk wilde voltrekken door Reagan op één of andere wijze te blameren.

Niet voor niets zijn vriend en vijand van Reagan het er over eens dat het bestlift de zwakke punten van diens beleid moet worden gerekend dat hij tijdens zijn ambtstermijn niet één keer een confrontatie met een gezaghebbende Sovjet-functionaris is aangegaan. Mocht Gromyko zich hebben voor genomen het Witte Huis op 28 september, de dag van de ontmoeting, hoofdschuddend te verlaten bij voorbeeld „omdat er met deze president niet te praten valt", dan is een forse deuk getrapt in het toch al fragiele imago van vredesengel dat Reagan angstvallig probeert op te houden. Blijkbaar hebben Reagan en de zijnen die angst van zich afgeschud, want de president maakte officieel bekend dat Gromyko welkom is. Verloopt de ontmoeting zoals vooral de president dat graag zal zien — handen-schudden, vriendelijke woorden en 'een nieuw hoofdstuk in de relaties tussen beide landen' — dan lijkt inderdaad niets meer de herverkiezing van Reagan in de weg te staan. De doorgewinterde Gromyko weet dat ook want, zoals een woordvoerder van buitenlandse zaken in Washington zei: "Hij leest dezelfde kranten als wij.

Geruchten

Het spannende van de ontmoeting is vooral dat het wellicht wat meer helderheid biedt over de verhoudingen binnen het Kremlin. Daarover doen de wildste geruchten de ronde. De zogenoemde Kremlinwichelaars hebben weinig anders dan de volgorde van foto's tijdens parades, de volgorde waarin overlijdensadvertenties worden getekend en de al of niet trillende handen van de partijleider om eventuele veranderingen binnen de hiërarchie van de partijtop op te baseren. Uit al die speculaties komt in de laatste tijd in toenemende mate de naam Gromyko naar voren als de man die een prominente positie binnen die partijtop inneemt. Met de nieuwe ontwikkelingen doemen ook nieuwe vragen op. Is Gromyko zo belangrijk geworden dat hij mag worden gezien als een initiatiefnemer tot een nieuwe, minder harde, lijn ten opzichte van het Witte Huis en kan hij in Washington overleggen over de hervatting van de besprekingen over ontwapingen in Genève? De zelfde Kremlinwichelaars zien in het 'verdwijnen' van de Russische opperbevelhebber Nicolai Ogarkov een teken dat de theorie van de minder harde opstelling bevestigt. Ogarkov, ging door voor een 'havik' ten aanzien van betrekkingen tussen Oost en West. Hij zou een poging om een nieuwe dialoog met het Westen (Washington) te beginnen hinderlijk in de weg hebben gestaan.

Dooi

Het zijn eindelijk weer eens duidelijke tekenen vanuit Moskou. Tekenen die wijzen op het verlangen naar een dooi in de betrekkingen. Uit de signalen die voordien uit het Kremlin kwamen kon eigenlijk niemand echte conclusies trekken. Een vraaggesprek met Tsjernenko, vorige maand, gaf aan dat er iets gaande is. Tussen de regels door liet de partijleiders blijken de besprekingen over ontwapening wel te willen hervatten. Ook ontbrak de al bijna obligate voorwaarde dat de plaatsing van de Amerikaanse kernwapens in Europa voorafgaande aan de hervatting van het overleg dienden te worden teruggedraaid. Zo er naar aanleiding van dit vraaggesprek al illusies ontstonden, werden die binnen de kortste keren weer tot pulp vermalen door een verklaring van het ministerie van buitenlandse zaken in Moskou waarin alle keiharde standpunten die we zo gewend waren weer werden herhaald.

• Andrej Gromyko

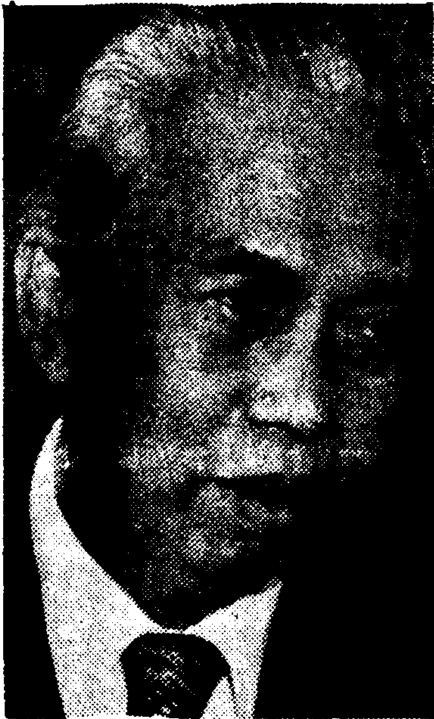
Geblokkeerd

Bovendien was er in de Sovjet-Unie de laatste maanden sprake van een ongekende felle campagne tegen de Verenigde Staten. In de kranten werd de regering-Reagan weinig fantasierijk vergeleken met het nazi-regime in de jaren dertig. Ontmoetingen tussen de Westduitse regering met DDR-leider Honecker en de Bulgaarse leider der Zijvkov werden vanuit Moskou geblokkeerd.

Niemand zal nu al spreken over een doorbraak in de betrekkingen of een dramatische nieuwe koers van het Kremlin. Wel wordt Tsjernenko gezien als de architect van de schuchtere toenaderingspogingen. Het feit dat Ogarkov werd opgevolgd door een — als gematigd bekend staande — vertrouweling van de partijleider is in dit verband opvallend. Het veto van Moskou op de bezoeken van Honecker en Zjivkov wordt nu eveneens in een ander licht bezien. Wellicht heeft de Russische partijtop gedacht: als er wordt gesproken over ontspanning, dan gebeurd dat op niveau, in Moskou of Washington, en niet tijdens onderonsjes in Bonn, besluit René van Zanten zijn artikel in de Haagse Courant.

Met overlijden van Adam Malik

Indonesië verliest kleurrijk Staatsman

ADAM MALIK

JAKARTA — Adam Malik, die onlangs op 67-jarige leeftijd overleed, was een van de kleurrijkste figuren in de recente geschiedenis van Indonesië. Hij speelde een belangrijke rol in de beweging die streefde naar onafhankelijkheid voor Indonesië en werd later een van Indonesiës bekendste staatslieden.

De energieke Malik ontwikkelde zich van winkelier in zijn geboorteplaats in Noord-Sumatra tot vice-president onder Suharto en tot voorzitter van de algemene vergadering van de Verenigde Naties. Na de vorming van een nieuwe regering onder Suharto in 1966 was hij elf jaar lang minister van Buitenlandse zaken. Hij hielp bij het oprichten van de ASEAN, het verbond van Zuidoostaziatische naties.

Binnen het Indonesische verzet tegen het Nederlandse kolonialisme was hij een van de intellectuele steunpilaren. Hij vocht na de Tweede wereldoorlog met de guerrillastrijders voor Indonesië's onafhankelijkheid, maar belangrijker was zijn bijdrage tot het vastleggen van de Indonesische idealen na de onafhankelijkhe'd. Malik werkte mee aan het opstellen van Indonesië's onafhankelijkheids-verklaring en hij richtte Antara op, dat nu het nationale persbureau van Indonesië is. Antara verspreidde op 17 augustus 1945 als eerste het nieuws van de uitroeping van de republiek Indonesië door Sukarno en Hatta.

Reeds als tiener verzette Malik zich tegen het Nederlandse kolonialisme en op 17-jarige leeftijd werd hij actief lid van de PNI, de Partai Nasionalis Indonesia, en begon hij de strijd tegen de Nederlandse overheersing. Hij werd gearresteerd door de Nederlandse politie op beschuldiging van anti-koloniale activiteiten.

Na 1945 ging het bergopwaarts met Maliks carrière. Hij was mede-oprichter van de Partai Murbai (Proletariërspartij) en werd in 1956 in het parlement gekozen. President Sukarno benoemde hem tot ambassadeur in de Sovjet Unie en Polen in 1959.

Na de mislukte communistische staatsgreep van 1965, die het einde inluidde van Sukarno's bewind, werd Malik minister van Buitenlandse zaken.

Malik bleek een scherpzinnig en pragmatisch politicus die het veelbewogen tijdperk-Sukarno de drastische ommezwaai naar het bewind van Suharto, die zijn machtsbasis vond in het leger, overleefde. Hij heeft nooit een grote partij achter zich gehad en moest het in de politiek vooral van zijn slimheid hebben. Met grote bekwaamheid gaf hij leiding aan de campagne van het leger om na de mislukte coup van 1965 president Sukarno de macht te ontnemen. Hij verzette zich tegen de militairen, die een oriëntatie op het Westen wilden en pleitte voor niet-aansluiting bij enig blok.

Hij is economisch adviseur van Sukarno geweest. Toen deze nauwere samenwerking wilden met de communisten, richtte Malik een vereniging van anticommunistische journalisten op. Sukarno verbood de vereniging en Malik wendde zich tot generaal Suharto voor steun. Toen Sukarno van het politiek toneel was verwijderd werd Malik benoemd tot minister van Buitenlandse zaken. In deze functie bracht hij Indonesië onder meer terug in de Verenigde Naties.

Malik heeft er altijd voor opgepast niet te nauw verbonden te raken met de soms grillige Sukarno. Hij heeft er altijd zijn eigen mening op na gehouden en werd dan ook gezien als een onafhankelijk man. Daaraan is het te danken dat zijn carrière, in tegenstelling tot die van vele andere politici die onder Sukarno omhoog waren gekomen, niet ernstig te lijden had van het geweld en de politieke manoeuvres die voorafgingen aan het bewind van generaal Suharto.

Malik bleek een meester in het herstellen van verstoorde betrekkingen. Hij hielp bij het oprichten van de Asean, die de vriendschap bezegelde van de niet-communistische landen in het gebied. De banden met de Verenigde Staten werden aangehaald en Maliks voorzichtige buitenlandse beleid maakte de weg vrij voor meer buitenlandse investeringen. Na zijn ministerschap werd hij in 1978 vicepresident en daarmee de hoogste burger-regerings-functionaris in het land. Deze functie behield hij tot vorig jaar.

Als lid van de Commissie voor internationale humanitaire vraagstukken, die in Genève zetelt, bleef hij strijden voor het eerbiedigen van de mensenrechten in Indonesië. In januari van dit jaar schreef hij een brief aan Suharto, waarin hij vroeg een einde te maken aan de executies van honderden vermeende misdadigers door de mysterieuze doodseskaders.

Mensen-rechten-organisaties beschuldigen de Indonesische militairen van betrokkenheid bij deze doodseskaders. Vorig jaar zouden meer dan vierduizend vermeende misdadigers zijn omgebracht en dit jaar loopt het aantal slachtoffers al in de honderden. Malik stelde dat alle misdadigers recht hebben op een eerlijk proces,

Nieuwe Canadese premier

De bliksemcarrière van Brian Mulroney

OTTAWA — In iets meer dan een jaar is Brian Mulroney (45) van (internationaal onbekende) zakenman opgeklommen naar de hoogste politieke functie in Canada, die van minister-president. Vijftien maanden geleden nam Mulroney in de Conservatieve partij het roer over van Joe Clark en werkte sindsdien nauwgezet aan dat ene doel waar de Canadese Conservatieven al 20 jaar mee bezig zijn: het verslaan van de Liberalen.

BRIAN MULRONEY

Onlangs oogstte Mulroney: Nog nooit in de Canadese geschiedenis zijn de liberalen zo verpletterend verslagen. Paradoxaal genoeg is juist de Conservatief Mulroney de verpersoonlijking van het door Pierre Trudeau nagestreefde ideaalbeeld van de Canadese burger. Hij voelt zich even goed thuis in de Franstalige provincie Quebec als in het Engelstalige westelijk deel van het land.

Martin Brian Mulroney werd op 20 maart 1939 in Quebec geboren. Hij was de derde van in totaal zes kinderen, groeide op in het dorpje Baie Comeau (waar hij kandidaat was), sprak thuis Engels en op straat Frans. De voorouders van Mulroney kwamen uit Ierland.

Gedurende de verkiezingscampagne heeft Mulroney voortdurend gewezen op zijn „eenvoudige afkomst". Hij wilde daarmee aantonen dat hij de behoeften van de „gewone man" en de „gewone vrouw" goed begreep. "Ik ben zelf vrachtwagenchauffeur geweest. U hoeft mij niets te vertellen", was een geliefkoosde uitspraak tijdens de vele redevoeringen die Mulroney de afgelopen weken hield.

Belangstelling voor de politiek kreeg Mulroney in zijn studententijd. In tegenstelling tot zijn ouders koos Mulroney al snel voor de Conservatieve partij van John Diefenbaker. Tot aan zijn verkiezing als partijvoorzitter, 15 maanden geleden, bekleedde Mulroney geen politieke functie. Zijn activiteiten speelden zich voornamelijk achter de schermen af, binnen de partij.

Op maatschappelijk gebied werkte Mulroney zich op tot hoogste man van het grote metaalbedrijf Iron Ore Co. Hij was degene die een belangri k filiaal in Schefferville (Quebec) sloot. Een keiharde maatregel aangezien een compleet dorp van het voortbestaan van de fabriek leefde.

Het heeft hem, gezien de uitslag, minder schade berokkend dan aanvankelijk wel werd aangenomen. De advocaat, gespecialiseerd in het arbeidsrecht, won met veel overmacht in zijn geboorteplaats Baie Comeau waarin ook Schefferville ligt.

Multiraciale regering voor Zuid Afrika

ZUID-AFRIKA'S nieuwe grondwet officieel in werking. De inhuldiging van president Pieter Botha, de aanwijzing van het eerste multiraciale kabinet in de geschiedenis, de opening van het nieuwe parlement waarin voor het eerst ook nietblanken zitting zullen hebben — het klinkt allemaal erg mooi.

De werkelijkheid, aldus Leopold Scholtz in de Haagsche Courant is dat de apartheid nog steeds bestaat, dat de zwarten nog steeds geen zeggenschap in de centrale regering hebben en dat het hele systeem door de lage opkomstcijfers met een aanzienlijke legitimiteitsgebrek van start gaat. Staatssecretaris van Buitenlandse zaken Louis Nel wees er echter op dat Zuid-Afrika niet het enige land is met lage opkomstpercentages. President Reagan werd in 1980 immers ook slechts gesteund door 27 procent van alle kiesgerechtigden. En toch is er niemand die de legitimiteit van Reagans verkiezing in twijfel trekt, aldus Nel.

In een opzicht heeft Nel wel gelijk: in ieder democratisch systeem schakelen diegenen die om welke reden ook niet stemmen zichzelf uit. Aan de andere kant ging het tijdens de afgelopen verkiezingen hier juist om de vraag of men wel of niet moet stemmen, zodat men de verkiezingen in zekere zin als referendums over de aanvaardbaarheid van de nieuwe grondwet kan zien.

Met de legitimiteitscrisis is echter niet alles gezegd. Want de machtsbasis van de Zuidafrikaanse politiek is wel degelijk verschoven. Niet alleen de wensen van de blanke kiezers tellen nu meer bij het vaststellen van het regeringsbeleid mee, ook de wensen van de kleurlingen en Indiërs zullen voortaan in aanmerking genomen moeten worden. De blanken hebben welswaar nog de meeste macht, maar zij kunnen in de praktijk niet meer doen en laten wat zij willen.

Een voorproefje hiervan hebben we al gezien met de ruzie tussen de regering en de hoofdzakelijk uit kleurlingen bestaande Arbeiderspartij over de wet 'op onbehoorlijke politiek inmenging'. Deze wet uit 1968 bepaalt dat iedere politieke partij zijn lidmaatschap en politieke activiteiten alleen tot één rassengroep mag beperken.

Dit nu is altijd voor de Arbeiderspartij, die de apartheid afwijst, onaanvaardbaar geweest. Nadat die partij eind 1982 besloten had om aan het nieuwe systeem deel te nemen teneinde de apartheid van binnen uit te hollen stelde men het lidmaatschap open voor iedereen en toen het tijd werd om kandidaten voor de verkiezingen aan te wijzen stelde de partij niet alleen kandidaten voor de kleurlingverkiezingen, maar ook voor de Indiërverkiezingen. Een onbekend aantal Indiërs, blanken en zelfs zwarten sloot zich bij de Arbeiderspartij aan.

PRINCIPE

Voor de blanke regering was het oppassen geblazen. Als men op dit principe toegaf zou het het hele fundament van het nieuwe systeem ondergraven. De Arbeiderspartij wilde van wijken niet weten en uiteindelijk moest minister van staatskundige ontwikkeling Chris Heunis een compromis met Hendrickse sluiten: 'onafhankelijke' Indiërkandidaten konden de verkiezingsveldtocht onder het vaandel van de Arbeiderspartij voeren en een commissie van onderzoek van het nieuwe multiraciale parlement zal de wet opnieuw gaan onderzoeken. Een tiental Indiërs ging prompt de verkiezingen binnen als kandidaat voor de Arbeiderspartij en twee van hen werden zelfs gekozen.

Die episode zou weleens het patroon voor de nieuwe politiek in Zuid-Afrika kunnen worden. Een kleurlingpoliticus zei ons onlangs: „We hebben echt geen illusies over wat ons te wachten staat. Wij zullen moeten vechten voor iedere centimeter die we willen hebben. Maar ik geloof dat de blanke regering niet helemaal beseft waar zij aan begonnen is".

Tot zover Leopold Scholtz in de Haagsche Courant.

Sharpeville was al eerder een bloedbad

JOHANNESBURG — Het kleine zwarte Zuidafrikaanse stadje Sharpeville, waar laatst 26 doden en ruim 200 gewonden zijn gevallen, trok 24 jaar geleden om dezelfde reden de aandacht van de wereld.

Op 21 maart 1960 vielen door politieschoten 69 doden en 186 gewonden, toen zij in het stadje in Zuid-Transvaal protesteerden tegen wetten, die een beperking betekenden van de bewegingsvrijheid van de zwarte bevolking.

Sindsdien worden jaarlijks op deze dag, "Heldendag", diegenen herdacht die door hun protest tegen de Apartheids-politiek van Zuid-Arika het leven lieten.

Als onderdeel van een landelijk protest tegen de fel bestreden paspoort-wetten, die de zwarte bevolking dwong tot het dragen van identiteits-papieren waardoor hun bewegings-vrijheid werd beperkt, had zich op de dag van het bloedbad een menigte verzameld in Sharpeville, een plaats 50 km ten zuiden van Johannesburg. De kleine aanwezige politie-eenheid voelde zich bedreigd en opende het vuur op de menigte. De regering riep de noodtoestand uit. Onder deze noodwetten werden 11.279 zwarten gearresteerd en nog eens 6800 anderen werden gevangen genomen wegens overtreding van de paspoortwetten en andere overtredingen. Als reactie op de gebeurtenissen trokken buitenlandse beleggers grote sommen geld uit Zuid Afrika terug.

Het bloedbad in Sharpeville, was tot op dat moment de ergste uitbarsting van geweld in Zuid-Afrika, werd acht jaar geleden overschaduwd door dat van Soweto. In Soweto, een zwarte woon-gemeenschap die dient als arbeids-reservoir voor het blanke Johannesburg, braken op 16 juni 1976 geweldddadigheden uit. In de daarop over het hele land verspreide geweldddadigheid, werden meer dan 500 mensen gedood.

De rellen in Soweto hadden als aanleiding het gebruik op zwarte scholen van het Afrikaans, de taal van de blanke minderheid.

Waar King en Presley stierven

Naargeestige faam voor Memphis

MEMPHIS — De stad Memphis in Tennessee is beroemd om twee dingen: dominee Martin Luther King, de strijder voor de burgerrechten, is hier vermoord en Elvis Presley, King of Rock 'n Roll is er na het innemen van een overdosis drugs overleden.

Het huis waar Elvis the Pelvis aan zijn einde is gekomen, Graceland Mansion, is een van de grootste industrieën van de stad. Het trekt meer dan drieduizend toeristen per dag die alleen al aan entreekosten twintig miljoen gulden per jaar betalen. Terwijl het gemeentebestuur munt slaat uit de dood van Elvis, wordt de dood van die andere beroemde Amerikaan weggemoffeld. Het is niet alleen schaamte voor het feit dat de onontkoombare moord op de leider van geweldloze massa-acties uitgerekend in Memphis moest plaats vinden dat de gemeente geen vinger uitsteekt naar het Lorraine Motel, waar Martin Luther King werd vermoord. Het is vooral desinteresse en driehonderd jaar oude minachting voor de zwarte bevolking waardoor de gemeente geen cent wil uitgeven voor het in stand houden van het vervallen motel. "Wat wil je, dit is Memphis, nietwaar"?, antwoordt de manager van het motel op de vraag waarom de gemeente niets met het Lorraine te maken wil hebben. De apartheid die in feite nog altijd bestaat in Memphis is zo'n vast onderdeel van het dagelijks leven dat de manager alleen maar zijn schouders kan ophalen over de ongeïnteresseerde houding van de gemeente.

Het tijdperk van de gescheiden zitplaatsen in bussen en cafetaria's, van negerdag in de dierentuin, en van aparte openbare w.c.'s voor blank en zwart is voorbij. De door de wet gesanctioneerde segregatie is dankzij het werk van onder anderen Martin Luther King afgeschaft. De zwarte bevolking van Memphis, en van de rest van Amerika, heeft gelijke legale en politieke rechten. Maar dat wil niet zeggen dat het racisme aan kracht heeft ingeboet. In Memphis, maar ook in andere gebieden van de Verenigde Staten, bestaat nog altijd een strenge etiquette voor de omgang tussen de rassen. Blank en zwart mogen op school of op de universiteit bevriend met elkaar raken, als echter eenmaal de volwassenheid is bereikt, gaat ieder z'n eigen weg. Elk ras heeft in Memphis z'n eigen woonwijken z'n eigen disco's, z'n eigen postzegelverenigingen, tuinfeesten, kerken (alleen de katholieken bidden gemengd) en er komen nauwelijks gemengde huwelijken voor. In Memphis waar een gemiddelde blanke familie twee keer zoveel verdient als de gemiddelde zwarte familie zijn de woorden blank en zwart nog steeds synoniemen voor bezitters en bezitslozen.

Geen blanke zal de nacht doorbrengen in het Lorraine Motel waar een kamer slechts achttien dollar kost (ongeveer 54 gulden, goedkoop voor een stad waar het hoofdkwartier van de Holiday Inn keten is gevestigd). Eén vleugel van het motel, dat op een paar honderd meter afstand ligt van de Mississippi, is gesloten en overwoekerd door onkruid.

De tragedie die zich zestien jaar geleden in het Lorraine heeft afgespeeld, lijkt ook de buurt in haar greep te hebben gekregen. Alles is er dood. In de lage arbeidershuisjes woont geen mens meer. De grote katoenopslagplaatsen waar vroeger duizenden slaven werkten, zijn dichtgemetseld of veranderd in parkeergarages die bij gebrek aan klanten ook al in verval zijn geraakt. Op het gezang van een enkele vogel na heerst er een doodse stilte in deze stenen jungle.

Kamer 306 van het Lorraine Motel wordt niet verhuurd. Het is de kamer waar Martin Luther King zijn laatste nacht doorbracht en waar hij op de donderdag van zijn dood de hele dag vergaderde met zwarte leiders uit Memphis over een demonstratieve optocht ter ondersteuning van stakende vuilnisophalers. Kamer 306 is nu een museum voor de burgerrechten. Het armzalige geval wordt in stand gehouden door de manager van het hotel en een kleine vriendenkring. De manager is niet alleen teleurgesteld over de houding van het gemeentebestuur maar ook over die van de zwarte leiders. "Onze leiders doen niets anders dan praten", zegt hij. "Dit is eigenlijk geen probleem van de blanken.

Dr. King heeft er voor gezorgd dat een heleboel zwarten zich niet meer in het zweet hoeven te werken. Hij zorgde ervoor dat zij betere banen en hogere posities kregen. Dus wie beschuldigen we in feite. We moeten zelf iets doen, maar we doen het niet".

De enkele bezoeker aan het King museum krijgt een sleutel van de kamer en kan er op eigen houtje rondkijken. Aan de deur hangt een plastic rouwkrans en in de muur is een marmeren plaat gemetseld met de inscriptie:

Martin Luther King 15 januari 1929 - 4 april 1968.
"Zij zeiden tot elkander: zie, daar komt die aartsdromer aan.
Nu dan, laten wij hem doden. Dan zullen wij zien, wat er van zijn dromen terechtkomt".
Genesis 37 : 19 - 20

In de kamer hangt dezelfde muffe geur als in alle goedkope Amerikaanse hotelkamers, een vochtige mufheid die de aanwezigheid van duimdikke kakkerlakken verraadt. Waar eens de wasbak hing, staat nu een altaar dat bedekt is met een felblauw kleed met de afbeelding van Martin Luther King. Aan weerskanten van het altaar staan twee kaarsenhouders zonder kaarsen. Rondom liggen plastic bloemen en middenop het altaar rust een rouwkrans van dode herfstbladeren. De kamer heeft zulke dunne wanden dat het doortrekken van de w.c.'s elders in het motel is te horen. Aan de muren hangen foto's uit de loopbaan van dominee King, onder meer een uit 1964 toen hij de Nobelprijs voor de vrede kreeg. Er is ook een foto van King's begrafenis waarop Bobby Kennedy is te zien, die een paar maanden later zelf vermoord zou worden.

Het was onvermijdelijk dat na zijn gewelddadige dood de persoon van Martin Luther King in een waas van heiligheid zou worden gehuld. Een ieder die de mantel van King heeft aangeraakt meent nu aanspraken te mogen maken op een stukje van die heiligheid. Dominee Jesse Jackson, die als zwarte kandidaat een poging deed voor het Amerikaanse presidentschap en als jongeman medewerker van King, laat bijvoorbeeld geen gelegenheid voorbij gaan om te vertellen dat Martin Luther King zijn laatste woorden tot hem richtte en in zijn armen stierf. King stond even na zes uur 's avonds op het balkon van kamer 306 te praten met Jackson, Andrew Young (onder president Carter vertegenwoordiger bij de UN, thans burgemeester van Atlanta en net als Jackson en King baptistendominee. Jackson stelde King voor aan Ben Branch, een lokale musicus. Iemand riep van beneden dat King een overjas aan moest doen, omdat het koud was. Op dat moment loste de blanke James Earl Ray het fatale schot dat dominee King in zijn hoofd trof.

In Memphis trekken nog steeds, jaren na de dood van Elvis, fans langs de begraafplaats van de "koning van de rock".

Onmiddellijk schoten Young, Jackson en Ralph Abernathy - de opvolger van King in de burgerrechten beweging - toe, maar hij stierf binnen enkele seconden, in wiens armen is niet duidelijk.

James Earl Ray ontsnapte in een witte Mustang maar werd later gepakt. Net als in het geval van de moord op president John F. Kennedy zijn er een aantal mensen die weigeren te geloven dat Ray de enige moordenaar was en op eigen initiatief handelde. Nog altijd doen een aantal complot-theorieën de ronde: Martin Luther King zou het slachtoffer zijn geworden van de FBI, van de Teamsters (de vakbond van vrachtwagenchauffeurs), de Mafia, de CIA, van een groep zakenlui uit Texas, van zwarte extremisten, of van iedere mogelijke combinatie van deze groepen.

DOOR: BETSY UDINK

Duiveluitbanning rond Thatcher

IN ENGELAND DIENT op dit ogenblik een rechtszaak, waarvan de achtergrond wordt beheerst door deze vraag: moet een ambtenaar loyaal zijn jegens zijn overheden ook als hem blijkt dat die onjuiste informatie verstrekken? Het gaat hier om een topambtenaar van Defensie. Onlangs zond hij aan een lid van de Labour Partij anoniem twee documenten, waaruit deze kon afleiden dat de regering-Thatcher het Lagerhuis verkeerd had ingelicht over het tot zinken brengen van de Argentijnse kruiser Belgrano.

HET GAAT OM een nasleep van de Falkland-oorlog. Tijdens de nadering van de Britse troepen — mei 1982 — bracht de marine de Belgrano tot zinken, waarbij niet minder dan driehonderdachtenzestig opvarenden het leven lieten. Was dat nodig geweest? Premier Thatcher verzekerde het Lagerhuis dat de kruiser uit verdedigingsoverwegingen was vernietigd. Het schip zou namelijk een bedreiging hebben gevormd voor de naderende Britse aanvalstroepen, ongeacht waar het schip zich bevond. De vragen uit het Lagerhuis waren mede ingegeven door de omstandigheid dat de kruiser tot zinken was gebracht op een plaats die dichter bij Argentinië lag dan bij de Falklandeilanden. Uit de documenten blijkt nu dat er alle reden is te twijfelen aan de juistheid van mevrouw Thatchers mededeling.

HET BETREFT TWEE stukken: een intern memorandum van het departement over deze zaak en een ontwerp-brief voor de minister van Defensie, een concept dat overigens nooit werd verzonden. Uit het memorandum blijkt dat nadere informatie over deze kwestie niet aan de commissie buitenlandse zaken van het Lagerhuis mocht worden overgelegd: zij werd te delicaat bevonden. Op het moment dat de Belgrano tot zinken werd gebracht, bevond deze kruiser zich ver buiten de zone die de Britten tot oorlogsgebied hadden verklaard, sterker nog, het schip was op weg naar zijn thuishaven. De bewuste ambtenaar — de achtendertigjarige Clive Ponting — zond deze gegevens naar het socialistische lagerhuislid Tam Dalyell. Ponting is noch lid noch sympathisant van Labour. Tegen hem is nu een rechtszaak aanhangig gemaakt op grond van de wet 'Officiële Geheimen'.

AAN HET WEEKBLAD Observer zette hij uiteen waarom hij de documenten aan een parlementslid had toegezonden. Naar zijn mening behoort de loyaliteit van een burgerlijk ambtenaar in laatste instantie naar het parlement te gaan en naar het algemeen belang. Die loyaliteit acht hij namelijk van een hogere orde dan die jegens het kabinet, de 'regering van de dag'. Daarmee neemt Ponting een principiële stelling in: voor hem is het Lagerhuis de hoogste autoriteit en dat weer betekent dat hij er niet aan wenst mee te werken wanneer de regering deze autoriteit verkeerde voorlichting geeft. Hoeveel sympathie men ook voor dit standpunt wil of kan opbrengen, toch roept het vragen op.

HEEFT DE AMBTENAAR zijn verantwoordelijke minister er over ingelicht dat hij de documenten aan Labour zou toesturen of heeft hij die inlichting onmiddellijk gegeven nadat hij de stukken had versterkt? Vermoedelijk niet: alles duidt er op dat hij de stukken opzettelijk anoniem en in het verborgene heeft verzonden, kennelijk in de hoop of de verwachting dat hij als dader onbekend zou blijven. Overigens had hij een andere weg kunnen volgen: hij had ontslag kunnen nemen om er vervolgens voor te zorgen — nu zonder enige binding met het ambtelijke apparaat — dat de waarheid naar buiten kwam. In de dagelijkse gang van zaken mag een regering er zonder tegenbericht op rekenen dat haar ambtenaren zich loyaal jegens haar opstellen. Indien er situaties voorkomen, die een ambtenaar in een gewetensconflict brengen, zal dat per geval moeten worden uitgesproken.

DE ZAAK DOET IN de verte denken aan de affaire in de Verenigde Staten met de Pentagon-documenten. In 1967 had de Amerikaanse regering opdracht gegeven aan een groep onderzoekers om alle documenten in het ministerie van Defensie over de Amerikaanse inmenging in Vietnam te bestuderen, mede om er een inzicht in te krijgen hoe de Verenigde Staten steeds dieper in dit conflict waren geraakt. Eén van de onderzoekers — Daniel Ellsberg — speelde de studie aan de New York Times toe, welke krant in juni 1971 tot publikatie overging. De regering-Nixon deed alle moeite verder openbaarmaking te verhinderen, maar het hooggerechtshof wees een verbod tot publikatie af. Ellsberg was echter geen ambtenaar, maar onderzoeker van een particulier instituut. Wel was hij marine-officier en ambtenaar geweest, maar die functies waren in dit geval niet in het geding.

IN NEDERLAND ZIJN dergelijke gevallen vrijwel niet bekend, al deden er de laatste jaren in Den Haag verhalen de ronde over vertrouwelijke stukken die anoniem terecht kwamen bij leden van de oppositie. In de meeste gevallen is het onmogelijk na te gaan wie dat heeft gedaan: in Engeland is dat nu door een snel onderzoek wel aangetoond. Datzelfde gebeurde daar niet zo lang geleden met vertrouwelijke documenten die een secretaresse naar buiten had gebracht. Deze nieuwe zaak heeft een interessante kant gekregen doordat de dader zich op zijn uiterste loyaliteit jegens het parlement beroept. In wezen eist hij politieke verantwoordelijkheid op en juist die bezit hij als ambtenaar niet. Als erkend zou worden, dat een ambtenaar zich op zijn loyaliteit jegens het parlement kan beroepen, zou dat met zich mee moeten brengen dat hij van dit recht slechts in precies omschreven gevallen gebruik kan maken. Willekeur moet zijn uitgesloten.

IN EEN VRAAGGESPREK zei de bewuste ambtenaar dat zijn geweten zuiver was: kennelijk zijn alibi voor het anoniem toesturen van geheime stukken aan een lid van de oppositie. Maar wordt het zuiverste geweten niet ook belast zodra er gebruik wordt gemaakt van methoden, waarbij het vizier moet worden gesloten en er sprake is van illegale methoden? Overigens: een onwaarheid sprekende regering is evenmin een fraaie vertoning. Ponting wilde echter deze duivel met Beëlzebub uitdrijven: een methode die vrijwel nooit tot genezing leidt. Integendeel, in de meeste gevallen wordt de geestenbezweerder zelf het slachtoffer.

Het bovenstaande commentaar van hoofdredacteur De Kok verscheen in de Haagsche Courant.

Aan Derde Wereld

Industrielanden moeten meer hulp gaan bieden

MADRID — De industrielanden moeten de verarmde landen van de Derde wereld helpen bij het oplossen van de problemen die voortvloeien uit de grote schulden die de landen hebben. Dit heeft de Oostenrijkse oud-kanselier Bruno Kreisky verklaard tijdens de opening van het vierde congres van de Europese Associatie van onderzoeks- en opleidings-instituten voor ontwikkeling (EADI) in Madrid.

De instelling is tien jaar geleden in het leven geroepen. Er zijn 250 individuele leden en 160 particuliere onderzoekscentra bij aangesloten. Doel is de technologische en economische vooruitgang in de arme landen te bevorderen.

Tegenover afgevaardigden uit twintig landen in West- en Oost-Europa verklaarde Kreisky dat de totale schuld van de landen van de Derde wereld op het ogenblik 700 miljard dollar bedraagt en dat de renteverplichtingen zijn opgelopen tot zeventig miljard dollar.

De voorzitter van de EADI, Louis Emmerij van het in Den Haag gevestigde Institute of Social studies (ISS), verklaarde dat de EADI de vestiging van een nieuwe internationale economische orde nastreeft en de Noord-Zuiddialoog, die in instellingen als de Verenigde Naties op een dood spoor is geraakt, leven wil inblazen. Emmerij stelde voor dat er op regionaal en internationaal niveau conferenties worden belegd over de zekerheid en de ontwikkeling van de economie teneinde de banden tussen Noord en Zuid aan te halen. De regeringen in Europa moeten de internationale handel bevorderen, de werkloosheid bestrijden en hun kredietbeleid herzien om te voorkomen dat de arme landen er nog meer op achteruitgaan. Daarvoor zou dan op nationaal niveau een nieuw sociaal, economisch en financieel beleid moeten worden opgesteld, aldus Emmerij.

De Spaanse vice-premier, Alfonso Guerra, verklaarde in zijn openings-toespraak dat de Derde wereld niet mag worden vergeten, ondanks de economische problemen die de industrielanden hebben. Hij wees daarbij op de pogingen die Spanje onderneemt op nieuwe regels voor internationale samenwerking op te stellen die zijn gericht op hulp aan de Derde wereld.

In Zuidafrikaanse zwarte woonsteden

Toenemende woede komt in bloedige onlusten tot uiting

JOHANNESBURG — De bloedige onlusten in Zuidafrikaanse zwarte woonsteden weerspiegelen de toenemende woede van zwarten over hun uitsluiting van politieke hervormingen. De woede wordt nog vergroot door de gevolgen van de economische recessie. Dat zeggen politieke waarnemers en onderzoekers in de sociale wetenschappen in Zuid Afrika.

De onlusten zijn in intensiteit, niet in aantal slachtoffers, te vergelijken met de explosie van onvrede over het onderwijs voor zwarten in 1976 die begon in Soweto, toen meer dan 500 doden vielen, aldus de waarnemers en onderzoekers. „Ik heb het gevoel dat wat we nu zien aan onrust, schoolboycots en stakingen minstens van de omvang van 1976 is". aldus David Webster van de universiteit van Witwatersrand.

De nieuwe van kracht geworden grondwet die kleurlingen en Indiërs een beperkte politieke rol geeft, sluit de zwarte meerderheid van 73 procent volledig uit. De politieke veterane Helen Suzman, van de blanke parlementaire oppositie, waarschuwde een maand geleden al dat de voordurende uitsluiting van de 23 miljoen zwarten van de centrale regering zou leiden tot geweld.

De onrust onder zwarten begon in januari van dit jaar met schoolboycots. Vorige maand waren er massale demonstraties tegen de verkiezingen voor een kleurlingen- en Indiërparlement en daarna kwam het tot bloedige onlusten in en rond Sharpeville.

De Rand Daily Mail, een vooraanstaand Engelstalig blad, schreef in een commentaar: „Er gebeuren verschrikkelijke dingen in Zuid-Afrika ... De onrust neemt geleidelijk toe. Het is dringend nodig dat er aan beide kanten een afkoeling komt, zodat het verstandelijk denken en debatteren het kan winnen van benzinebommen en kogels".

Waarnemers zeggen dat de onvrede van zwarten, die voorkomt uit de apartheidspolitiek, is aangewakkerd door de nieuwe constitutie en de organisaties die zijn opgericht met het doel zich hiertegen te verzetten. De belangrijkste oppositie komt van het Verenigd Democratisch Front (VDF), dat vorig jaar werd opgericht en al twee miljoen leden telt.

De onrust op de scholen komt voort uit ontevredenheid van de leerlingen over de kwaliteit van het onderwijs (voor niet-blanken), het voorkomen van lijfstraffen en andere grieven. De onrust vindt echter plaats tegen de achtergrond van groeiend politiek bewustzijn dat niet los gezien kan worden van de introduktie van de nieuwe grondwet. Duizenden leerlingen boycotten de lessen en studenten van alle zeven zwarte universiteiten bleven eerder dit jaar weg van de colleges. Bijna driekwart miljoen leerlingen protesteren bij stembureaus tegen de verkiezingen voor de kleurlingen- en Indiërparlementen en bleven van school weg en rond Johannesburg kwam het tot heftige botsingen met de politie.

De aanleiding tot de recente onlusten waren de huurverhogingen in de zwarte woonsteden ten zuiden van Johannesburg. Maar deze huurverhogingen zijn het gevolg van de politieke hervormingen, zo zeggen waarnemers en onderzoekers. De hervormingen zijn bedoeld om de zwarten de controle te geven over hun woonsteden door het aanstellen van gemeenteraden, maar de hervormingen betekenen tegelijkertijd dat de woonsteden zelf voor inkomsten moeten zorgen. En de enige inkomstenbron is de huishuur, zo wordt gezegd.

De huurverhogingen zijn opgelegd door zwarten aan zwarten. Onder de slachtoffers in en om Sharpeville waren enkele gemeenteraadsleden en een locoburgemeester. De huurverhogingen vormen de laatste klap in een periode van toenemende werkloosheid onder zwarten, die nog wordt verergerd door recente draconische versoberingsmaatregelen van de regering, aldus de waarnemers en onderzoekers. Voor zwarten zonder speciale vergunning om in de stedelijke gebieden te verblijven betekent werkloosheid een gedwongen terugkeer naar de kale thuislanden.

Waarnemers en onderzoekers zeggen dat de oppositie tegen de regeringspolitiek is versterkt door organisaties als het VDF, dat, in tegenstelling tot traditionele zwarten organisaties als AZAPO, sterke steun heeft van basisgroepen. De bezorgdheid van de regering over het VDF werd vorige maand aan de vooravond van de verkiezingen geïllustreerd met de arrestatie van enkele leiders van het VDF, zo wordt onderstreept. De meeste waarnemers zijn pessimistisch over de toekomst. Zij achten het uiterst onwaarschijnlijk dat de autoriteiten stappen zullen ondernemen om de zwarten bij de regering te betrekken. En huurverhogingen, met name in het 1,5 miljoen inwoners tellende Soweto, zouden opnieuw tot explosies kunnen leiden.

Het liberale blad Star schreef dat het nu aan de blanken is om te begrijpen dat het noodzakelijk is rekening te houden met de aspiraties van de zwarten. Wanneer alle blanken dat begrepen zullen hebben, dan is de betekenis van de onlusten duidelijk geworden, aldus het blad. Het regeringsgezinde Citizen citeerde echter de woorden van de minister voor recht en orde, Louis le Grange, die de onlusten toeschreef aan „agitatoren".